

Nismo imuni proti pedofiliji

POLJANKA DOLHAR

Smrt Maksa Suarda je globoko pretresla Trst. Sredi torkovega popoldneva, ko se je razvedelo, da si je kriški duhovnik vzel življenje, smo bili pretreseni tudi v našem uredništvu. Za razliko od nekaterih drugih medijev, običajno samomorom namenjamo zelo malo pozornosti, saj menimo, da gre za tragične odločitve posameznikov, ki globoko prizadenejo predvsem njihove bližnje; drezanje v njihovo bolečino se nam zdi neetično in z novinarskega vidika nepotrebno. Ob tem imamo vedno pred očmi tudi svarilo psihologov, da lahko prekomerno poročanje o tej temi sproži podobne samouničujoče vzgibe tudi v drugih ljudeh.

Samomor kriškega duhovnika, ki je bil javna osebnost, je v slabi uri postal novica javne domene: razširila se je v javnosti in deželnih medijih. Nihče pa takrat še ni poznal ozadja tragične geste. Zato smo tako v spletnem kot časopisnem članku spregovorili predvsem o pokojnikovem verskem in družbenem življenju ter o pretrsečnosti ljudi, ki so ga poznali: podtikati karkoli drugega bi bilo zelo neodgovorno in naravnano na senzacionalistične tone, ki so našemu časopisu tuji.

Članek je bil že napisan, ko je v poznih večernih urah tržaška škofija izdala tiskovno sporočilo in pojasnila, da je proti pokojnemu duhovniku uvedla postopek zaradi »hudega dogodka«, v katerega je bil pred leti vpleten s trinajstletno deklico. Na vrat na nos smo spremenili članek in tako na prvi kot na četrti strani seveda izpostavili strašno senco pedofilije, ki je legla na duhovnikovo smrt. Pri tem je zaključni del članka ostal nespremenjen, iz česar bi se dalo sklepati, da je njegovo delo v prid župnijske, vaške in širše skupnosti v naših očeh »pomembnejše« od suma o pedofiliji. Seveda ni tako. Bralcem in bralcem, ki jih je najbrž včerajšnje pisanje prizadelo, se opravičujemo. Morda je med njimi tudi mlada ženska, ki je bila po trditvah tržaške škofije kot 13-letna deklica žrtev duhovnikovih nesprijemljivih spolnih nagnjenj. Naša spoštljiva misel naj gre predvsem njej. In vsem žrtvam pedofilije: nihče ni želel zmanjšati vaše bolečine.

Ta tragičen dogodek pa nas še enkrat opozarja, da tudi naša skupnost ni imuna proti temnim in bolnim globinam človeške duše. In nas spodbuja, da se čim bolj odkrito soočimo tudi z njimi.

RIM - Med demonstracijo kovinarjev jeklarne iz Ternija pretepeni delavci in sindikalisti

Napad policije na delavce izzval splošno ogorčenje

Notranji minister Alfano naj bi danes o dogodkih poročal v parlamentu

ZAŠČITA OKOLJA Velika goljufija z javnim denarjem

VIDEM - Zaradi suma velike goljufije z javnim denarjem, ki je bil namenjen za odpravo okoljske ogroženosti gradeške in maranske lagune vodijo videmske in rimske sodne oblasti preiskavo proti 26 ljudem, med katerimi je na primer nekdanji generalni direktor na ministrstvu za okolje, na spisku preiskovanih pa so tudi znana politična imena iz Furlanije-Juljske krajine.

Na 2. strani

RIM - Včerajšnji dan na italijanski politični in sindikalni sceni je zaznamovalo veliko razburjenje, ki je nastalo v Rimu, potem ko je policijski kordon napadel kovinarske delavce jeklarn skupine Ast iz Ternija, ki so v lasti nemške skupine ThyssenKrupp. Delavci so, kot je bilo napovedano, demonstrirali v obrambo več stotin delovnih mest, ki so ogrožena, s tem pa se slabopše tudi družinam delavcev v Terniju, ki v veliki meri živi od proizvodnje jeklarne. Pri nemškem veleposlanstvu jih je po dinamiki, o kateri sedaj teče preiskava, napadel policijski kordon in jih tudi pretepel s pendreki. Več delavcev se je moralo zateči po zdravniško pomoč v bolnišnico. Dogodek je sprožil splošno ogorčenje pri sindikatih in večini političnih sil, ki so obsodili nerazumljivo ravnanje policije.

Na 11. strani

DAN MRTVIH - Ob prisotnosti ministra Vebra Republika Slovenija počastila žrtve Rižarne

4

TRST - Maks Suard Po smrti osuplost

TRST - Smrt kriškega župnika Maksa Suarda je močno odmevala tudi v največjih italijanskih medijih, novico so včeraj povzeli še nekateri mediji v tujini. Med verniki, vaščani, duhovniki, šolniki in vsemi, ki so ga poznali, prevladuje občutek osuplosti, še zlasti zaradi tega, ker naj bi si Suard sam sodil zaradi zlorabe nad mladoletno deklico. Dogodek sega v leto 1997, škofija in karabinjerji so bili z njim seznanjeni pred nekaj dnevi.

Na 3. strani

Predor Markovec še ne bo kmalu odprt

Na 2. strani

Gradbeni območji v Devinu in pri Križu

Na 5. strani

Vinogradniku Kocjančiču Velika nagrada Noè

Na 8. strani

Moški iz Ronk umrl za posledicami nesreče

Na 12. strani

ŠTEVERJAN Civilna zaščita bo dobila sedež v šolski stavbi

ŠTEVERJAN - Števerjanska ekipa civilne zaščite bo svoj sedež dobila v stavbi osnovne šole Alojza Gradnika. Sklep o bodočem »sobivanju« med učenci in prostovoljci v istem poslopju je sprejela števerjanska občinska uprava, ki je za potrebe civilne zaščite sprva nameravala zgraditi nov objekt, zaradi pomanjkanja sredstev pa se je naposled odločila drugače. Ureditev sedeža civilne zaščite bodo vključili v načrt obnove zgornjega dela stavbe osnovne šole, kjer naj bi se dela začela prihodnje leto.

Na 12. strani

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrefianca 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
Ul. degli Alpini 2 - Opčine
tel. 040 630696
Usluge na domu

DREVESNICA in VRTNARIJA
Helianthus

Pričakujemo
vas na
Proseku!

POPUST 10%
DO 31. 10. 2014

Trst - Prosek 1000 (Bivši Il Giardinieri)
Info: tel. 040 25 28 148 - helianthus2013@libero.it

partner
BUSA

LAGUNA V GRADEŽU IN MARANU - Vpletenih 26 visokih funkcionarjev in politikov

Velika goljufija z javnim denarjem za odpravo okoljske ogroženosti

Med preiskovanimi naj bi bila tudi deželna politika Paolo Ciani in Gianfranco Moretton

VIDEM - Zaradi suma združevanja v kriminalne namene, goljufije na račun države, izsiljevanja in zlorabe položaja v zvezi s pridobivanjem državnih sredstev za odpravo okoljske ogroženosti območij državnega interesa vodi videmsko tožilstvo preiskavo proti 26 ljudem, med katerimi je tudi nekdanji generalni direktor na italijanskem ministrstvu za okolje, pa tudi nekatera znana imena iz deželne politike. Vsem šestindvajsetim naj bi včeraj izročili obvestila o preiskavi, ki se je začela na videmskem tožilstvu, potem pa se je preselila še v Rim. Kolikšno škodo je utrpela državna blagajna, niso sporočili, govorijo pa se, da naj bi bila »zelo velika«.

Vse se je začelo s prijavo na videmsko tožilstvo v zvezi z javnimi sredstvi v zadnjem desetletju za odpravo okoljske ogroženosti v gradeški in maranski laguni, ki sodita med območja državnega interesa. Ugotovili so, da je več ljudi ustanovilo združenje, ki naj bi na račun »umetno ustvarjene« okoljske ogroženosti dobilo javna sredstva od zakladnega ministrstva. Denar naj bi bil »uradno« namenjen za bonifikacijo lagune, v resnici pa so ga porabili za financiranje združenja in njegovega organizacijskega aparata.

Kot navaja sodstvo, naj bi bili domnevni okoljski problemi zgolj sredstvo, za preusmerjanje velikih količin javnega denarja na družbe, ki so jih ustanovili samo zato, da so v njih zaposlovali »priporočene« ljudi in podeljevali naloge za izdelavo načrtov vedno istim »prijateljem«.

Na seznamu preiskovanih oseb so se tako znašli funkcionarji z rimskega ministrstva za okolje, vodilno osebe Višjega inštituta za zaščito in raziskovanje okolja Ispra ter agencije Arpa, bivši komisariji za okoljsko ogroženost gradeške in maranske lagune kot tudi nekateri zaposleni na družbah, ki so bile vpletene v tako imenovani škandal Mose v Benetkah. Kot trdijo preiskovalci, je bil idejni vodja sistema 75-letni Gianfranco Mascazzini iz Monze, ki je bil nekdanji generalni direktor okoljskega ministrstva za okolje in med drugim tudi član tehnično-znanstvenega odbora pooblaščenega komisarja za okoljsko ogroženost gradeške in maranske lagune.

Med preiskovanimi naj bi bili tudi trije pooblaščenki komisariji, ki so se v desetih letih ukvarjali z okoljskimi problemi gradeške in maranske lagune. Gre za Paola Ciani, Gianfranco Morettona in Giannija Menchinija, skupaj z njimi pa sta preiskovana tudi Dario Danese in Giorgio Verri. Na spisku tožilstva sta se znašla tudi inž. Francesco Sorrentino iz Gorice in vodilna uslužbenka agencije Arpa iz Vidma Marta Palzzotta. Preiskava je segla tudi v Veneto, kjer je jamstveno obvestilo med drugimi prejel tudi predsednik upravnega sveta konzorcija Consorzio Nuova Venezia in Thetisa srl Giovanni Mazzacurati.

Seznam preiskovanih je seveda precej, na njem pa so še nekateri vodilni ljudje podjetij in družb, državne advokature, raziskovalnih institutov in še nekaterih ustanov, ki naj bi vsi polnili svoje »lončke« z denarjem iz državne blagajne.

Denar za gradeško laguno je šel za druge namene

ARHIV

SLOVENIJA - Po preiskavi kandidature Bratuškove

KPK preiskuje tudi odločanje vlade o Bulčevi in zaposlovanju na MZZ

LJUBLJANA - Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) v zvezi z imenovanjem Alenke Bratušek za komisarsko kandidatko poleg suma nasprotja interesov preiskuje tudi sum korupcije in sum ravnanja v nasprotju s pričakovano integriteto. Prav tako vodi postopek v zvezi z odločanjem vlade o komisarski kandidaturi Violeti Bulc in še enega v zvezi z zaposlitvami na zunanem ministrstvu, so potrdili v KPK.

Vrhovno sodišče je sicer pred dnevi zavrglo pritožbo Komisije za preprečevanje korupcije na odločitev upravnega sodišča zaradi upravnega spora. Tega je sprožil zastopnik Bratuškove Aleksander Čeferin, potem ko je KPK ugotovila, da je nekdanja premierka pri postopku izbire kandidata za evropskega komisarja ravnala v nasprotju interesov.

Vendar pa to ni edini postopek, ki ga v primeru kandidature Bratuškove vodi komisija. Na KPK so za STA namreč potrdili poročanje spletnega portala Požareport, da v omenjenem primeru vodijo še eno preiskavo. Poleg suma nasprotja interesov namreč v istem primeru komisija preiskuje tudi sum korupcije in sum ravnanja v nasprotju s pričakovano integriteto.

Obenem komisija na podlagi prijave vodi postopek v zvezi z odločanjem vlade premijerja Mira Cerarja o kandidaturi za evropsko komisarjo Violeto Bulc. Kot poroča omenjeni portal, naj bi bilo med drugim sporno celo glasovanje predsednika vlade, saj naj bi bila Cerar in Bulčeva družinska prijatelja.

Cerarja sta zaradi glasovanja o Bulčevi sicer komisiji prijavila Vili Ko-

vačič iz Društva Davkoplačevalci se ne damo in predsednik Krščanskih socialistov Slovenije Andrej Magajna. Iz kabineta predsednika vlade so v odzivu na prijavo zatrdili, da je glasovanje potekalo povsem v skladu s poslovnikom vlade.

Nobena od navedenih preiskav še ni zaključena. Enako velja tudi za postopek v zvezi z zaposlitvami na ministrstvu za zunanje zadeve, ki jih prav tako preiskuje KPK. Vendar pa je minister za zunanje zadeve Karl Erjavec zavrnil, da bi imel informacijo o preiskavo zoper njega ali zoper ministrstvo.

»Rad bi vedel, katera zaposlitev je nezakonita,« je dejal v izjavi za medije po seji vlade in zatrdil, da ni nezakonito zaposloval. »To je bolj v funkciji dnevne politike,« je še pristavil. (STA)

Polaganje vencev v Benečiji in Reziji

ŠPETER - Jutri, ob dnevu spomina na mrtve, bo tradicionalno polaganje vencev pred spomenike padlim v boju proti nacifašizmu v Benečiji in Reziji, ki ga prireja jo tolminska Upravna enota in Združenje borcev za vrednote NOB iz Kobarida, Bovca in Tolmina, katerim se na italijanski strani pridružujejo predstavniki združenja VZPI-ANPI in slovenskih organizacij ter vse več krajevnih upraviteljev.

Osrednja slovesnost, ki jo organizira Generalni konzulat Republike Slovenije v sodelovanju z Občino Čedad, bo ob 12. uri pred spomenikom Rezistenci v Čedadu.

Pred vsakim grobom in spomenikom bodo položili venec oziroma šopek in prižgali svečo ter se padlim poklonili z besedo in petjem. Pot po grobovih se bo začela ob 7.30 na grobu mons. Paskvala Gujona v Landarju, ob 7.50 bo krajša slovesnost na pokopališču v Špetru, pred groboma prof. Pavla Petričiča in Antona Birtiča, ob 8.30 pa pred grobom Izidorja Predana na Lesah.

Nato bosta šli na pot dve delegaciji. Prva bo ob 9. uri pri Sv. Štoblanku, kjer bo počastila tudi spomin duhovnika Maria Lavrenčiča, ob 10. uri bo v Gorenjem Tarbilju, ob 10.30 Pri Svetem Pavlu - Černecje, popoldan ob 14.30 bo na grobu Ivana Trinka in ob 15. uri pred spomenikom na pokopališču v Matajurju.

Druga delegacija bo ob 9. uri v Topolovem, ob 9.30 v Hlodiču, ob 10. uri v Podutani in ob 11. uri v Oborči. Po čedajski slovesnosti bo pot nadaljevala v Čenebulo (13.45) in pred spomenik v Fojdo (14.30), nato pa še v Rezijo, in sicer v Osojane (16.30) in ob 17. uri na Ravanco pred grob Artura Siege. (NM)

Krvav umor v Mariboru

MARIBOR - Kot poroča spletni Večer, je v še nepojasnjenih okoliščinah sinoč v Mariboru, v Modrinjakovi ulici, prišlo do krvavega umora. Po neuradnih podatkih naj bi mlajši moški, domnevno A. M., večkrat zabel mlajšo žensko, domnevno A. J. Nesrečna ženska naj bi bila zavoljo vbodov tako hudo poškodovana, da je na kraju zločina zavoljo številnih ran umrla. Storilec je po dejanju pobegnil iz hiše, v kateri se je zgodil umor, naj pa bi, po nekaterih informacijah, o dejanju obvestil svoje in ti naj bi potem poklicali policijo in jo obvestili o tem, da se je verjetno zgodilo nekaj hudega.

Postojnčanu zasegli večjo količino konoplje

POSTOJNA - Postojnski policisti so v petek 38-letniku iz okolice Postojne zasegli nekaj več kot 100 gramov konoplje. Med hišno preiskavo, ki je sledila, pa je policija našla posebej prirejen prostor za gojenje konoplje ter več kot dva kilograma posušenih delcev zelene rastline, za katero sumijo, da gre za isto prepovedano drogo. Postojnčana so policisti v petek zvečer ustavili med kontrolo prometa, pri identifikaciji voznika pa so ugotovili, da je iz njegovega vozila zaznati močan in specifičen vonj po konoplji. Eden od policistov je na zadnjem delu vozila videl raztrgano vrečko z rastlinskimi delci posušene rastline, ki so jo moškemu nato zasegli. Kot so pozneje ugotovili, je šlo za nekaj več kot 100 gramov rastlinskih delcev prepovedane droge konoplje, so včeraj sporočili s koprskimi policije uprave.

KOPER - Dela v predoru Markovec naj bi končali do konca tedna

Toda do odprtja je še daleč

Postopek za izbiro izvajalca za dokončanje hitre ceste pa zaradi vložene zahteve za revizijo še ni končan

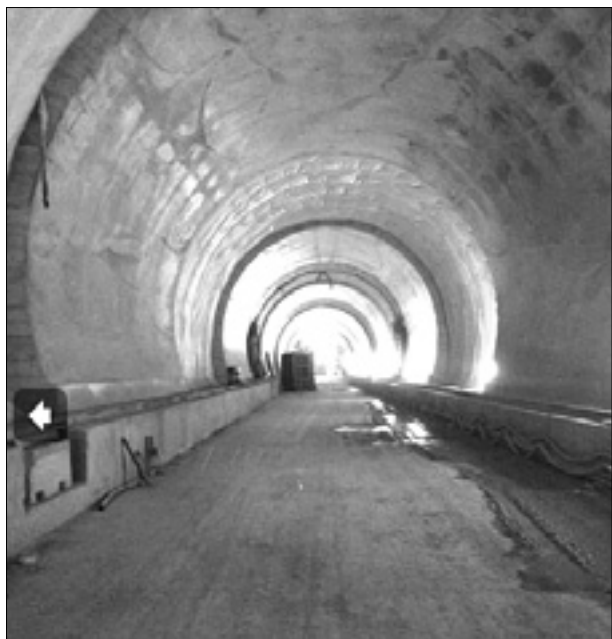
KOPER - Dela pri vgradnji elektro-strojne opreme v predoru Markovec (**na posnetku, Dars**) potekajo po terminskem planu po sklenjeni pogodbi, so navedli na Darsu. To pomeni, da bi morali z deli zaključiti še ta mesec. Do odprtja predora za promet pa je kljub temu še daleč. Zaradi vložene zahteve za revizijo postopek izbora izvajalca za dokončanje trase hitre ceste še ni končan.

Izvajalec je elektro-strojno opremo dobavil in vgradil, sedaj pa bo vgrajeno opremo testiral in izdelal projekt izvedenih del in navodila za vzdrževanje in obratovanje ter opravil šolanje za upravljavce in vzdrževalce Darsa. Decembra bodo nato razpisali tehnični pregled za pridobitev uporabnega dovoljenja, so za STA še dodatno pojasnili v Družbi za avtoceste v RS (Dars). V minulih dneh so na koprski strani predora sicer testno prižgali cestno signalizacijo in luči, kljub temu pa je jasno, da promet skozi predor še ne bo stekel tako kmalu.

Kot je že konec avgusta povedal predstavnik nadzorno-inženirskega podjetja DRI Franc Likar, naj bi dela pri vgradnji elektro-strojne opreme do-

končali po načrtu, torej do konca oktobra. Že tedaj pa je Likar opozoril, da je pri razpisu za dokončanje del na trasi hitre ceste Koper-Izola eden od ponudnikov uspel s pritožbo, zaradi česar bodo morali iti v ponovni pregled vseh prispelih ponudb. Zaradi tega promet skozi predor letos ne bo mogoč, je tedaj še ocenil Likar. Prvi mož Darsa Matjaž Knez pa je v začetku oktobra na okrogli mizi v Kopru napovedal, da bo Dars projekt zaključil predvidoma v pomladanskih mesecih leta 2015.

Zaradi finančnih težav izvajalcev del so rok za predajo predora v uporabo doslej sicer že večkrat prestavili. Čeprav je Knez v preteklosti opozoril, da je izgradnja predora Markovec le del širšega projekta izgradnje hitre ceste proti hrvaški meji - po predoru Markovec jih čaka izgradnja hitre ceste proti Luciji - pa bo dokončanje del velikega pomena za množico domačinov, ki dnevno uporabljajo obalno cesto med Koprom in Izolo. V sedanjih občinah poleg tega po dokončni preusmeritvi avtomobilskega prometa skozi predor vidijo številne možnosti za revalorizacijo in razvoj obalnega pasu.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Četrtek, 30. oktobra 2014

3

SMRT DUHOVNIKA MAKSA SUARDA - Žrtev domnevne zlorabe se je obrnila na škofijo in karabinjerje

Prejšnji teden »vzniknil« dogodek iz leta 1997

Kriški župnik Maks Suard, ki si je v ponedeljek popoldne tik pred prihodom tržaškega škofa Giampaola Crepaldija vzel življenje v župnišču, naj bi priznal »huda dejanja« na račun 13-letne deklice, ki je danes stara 31 let. Do dogodka naj bi namreč prišlo že leta 1997, ko je bil Suard mlad duhovnik. Takrat je bil on star 31 let, služboval pa je le nekaj več kot leto dni (pri Svetem Justu so ga posvetili decembra 1995). V tistih letih je bil v dolinski občini, v Dolini je tudi poučeval verouk.

Pred kakimi desetimi dnevi se je pri tržaških karabinjerjih zglasila njegova domnevna žrtev. Po besedah kapetana Fabia Pasquariella, poveljnika preiskovalnega oddelka karabinjerjev, se je mlada ženska pogovorila z njimi in opisala primer iz leta 1997, tožbe proti župniku pa zaenkrat ni vložila. Povedala jim je, da je že obvestila tržaško škofijo, v pričakovanju, da bodo oni ukrepali. O samem dogodku in o verodostojnosti njenih izjav karabinjerji ne morejo govoriti. »Razumeli smo, da se je žrtev po tolikih letih oglašila, ker se je bala, da bi se lahko taki dogodki še ponavljali. To jo je spodbudilo, zaradi tega se je obrnila na nas in na škofijo,« je povedal Pasquariello. Karabinjerji so vsekakor poslali poročilo na državno tožilstvo, ki se je odzvalo, medtem pa je duhovnik umrl.

V torkovem sporočilu tržaške škofije je pisalo, da je bil nadškof Crepaldi šele prejšnji četrtek, 23. oktobra, seznanjen z obtožbo na račun Maksa Suarda. Župnik naj bi po pisanju škofije priznal svoje odgovornosti, v soboto naj bi to potrdil nadškofu. Crepaldi mu je napovedal takojšnjo razrešitev od vseh pastoralnih funkcij in uvedbo postopka pri Svetem sedežu. Suard ga je zaprosil za nekajednevni odlog, da bi še malo razmislil in pripravil odstopno pismo ter v njem prosil za odpustanje. V torek popoldne naj bi pismo izročil nadškofu, a se je naposled obesil v župnišču. To je storil neke med 16. uro (ko je po telefonu govoril s škofom) in 16.30 (ko je škof trkal na vrata). Skupaj sta ga našla sam Crepaldi in župnikov sodelavec Igor Daneu. Poklicala sta policijo, preiskavo je uvedel tožilec Federico Frezza.

Nadškof Crepaldi včeraj ni dajal izjav in na škofiji zaenkrat še niso odgovarjali na vprašanja. Marsikoga pa je po tragičnem dogodku presenetil hiter odziv škofije z neobičajno izčrpnimi informacijami o Suardovem primeru. Škofov vikar Ettore Malnati je včeraj pojasnil, da je »škofija hotela biti, kljub bolečini, transparentna v komunikaciji«. Poudaril je, da je škof, takoj ko je bil seznanjen z več let starim dogodkom, »hitro ukrepal v duhu milosti in pravice«. Župnikova tragična odločitev je po Malnatijevem mnenju »morda znak duhovne osamljenosti in človekove krhkosti. Bog naj ozdravi rane in naj bo do vseh usmiljen,« se zaključuje tiskovno sporočilo. (af)

Maks Suard

ARHIV

SMRT ŽUPNIKA MAKSA SUARDA - Odzivi v prizadeti župniji

Kaj mislijo in govorijo v Križu

Različna menja o pokojnikovem liku: pri nekaterih prevladuje pieteta, drugi ostro obsojajo pedofilijo

S kriškega pokopališča se je včeraj zjutraj lepo videlo do Gradeža na desni in Savudrije na levi strani, morje v Tržaškem zalivu pa je imelo dve barvi: modro in sivo. Takšno je bilo tudi razpoloženje Križank in Križanov, ki so na vaških ulicah, trgovinah, kavarnah in domovih razmišljali in debatirali o župniku Maksu Suardu, njegovi tragični odločitvi in obtožbah o spolnih zlorabah. Pri nekaterih prevladuje človeška pieteta, drugi obsojajo pokojnega župnika, tretji, ki so sicer v manjšini, pa celo namigujejo na neke vrste »politično zaroto« za njegovo premostitev iz Križa.

Zjutraj sem šel, kot vsako jutro, v pekarno in trafiko. Ob kruhu in slaščicah je starejša gospa hvalila gospoda Suarda, češ kako je bil v redu in da nikakor ne verjame, da bi bil pedofil. Nekaj metrov stran v prodajalni časopisov mi je domačin srednjih let dejal, da do pedofilov ne gre imeti nobenega usmiljenja ter da sočustvuje z žrtvijo spolne zlorabe. »Vemo, da sedanjí nadškof ni ravno naklonjen Slovincem, lepo pa od njega, da je tako hitro ukrepal,« je bil mnenja možki. Črno bele oce ne, ki sem jih včeraj večkrat slišal iz ust mladitih in manj mladih vaščank in vaščanov.

Zelo zaskrbljena sta bila očeta otrok, ki sta zahajala v Slomškov dom in sta se pogostoma družila s pokojnim župnikom. »Če je res, da je škofija, kot trdi, šele pred kratkim zvedela za primer zlorabe deklice, je nadškof Giampaolo Crepaldi ravnal prav in hitro. Kaj pa, če so pristojne cerkvene oblasti že nekaj časa vedele, da je z župnikom nekaj narobe in niso ukrepale? S kom so se v resnici vsa ta leta družili naši otroci?«, se je vprašal eden od očetov.

Mladi, s katerimi smo govorili, v glavnem ostro obsojajo ne samo pedofilijo, tem-

Župnišče v Križu je bilo v torek prizorišče tragičnega dogodka

FOTODAMI@N

več tudi splošen odnos Cerkve do tega pojava, ki se je nekoliko spremenil le s prihodom papeža Frančiška, pravijo. »Če v Vatikanu ne bi bilo sedanjega papeža, bi nadškof Crepaldi najbrž ravnal drugače,« je bilo slišati med mlajšimi Križani. Starejši nikakor ne opravičujejo pedofilije, kažejo pa nekoliko večjo »prizanesljivost« do Suarda ob ugotovitvi, da bi moral Vatikan enkrat za vselej odpraviti celibat duhovnikov.

Ločnica, ki prihaja do izraza med mlajšo in starejšo generacijo, je otipljiva tudi med verniki in neverniki, čeprav v milejši in dru-

gačni obliki. Marsikdo med verniki je župniku očital, da je v življenje in v navade kriške cerkvene skupnosti vnesel »prevelike novosti«, drugi, da je bil premalo komunikativen in da je »samovoljno« vodil Slomškov dom. Za druge je bil Suard znanilec »Cerkve kot bi morala biti v novih časih«. Med nekaterimi predstavniki kriških društev je slišati, da je bil pokojnik premalo povezovalen in včasih celo razdiralen, slišati je tudi pohvale župnikove narodne zavesti in njegove občutljivosti za pravice Slovencev.

Sandor Tence

SMRT DUHOVNIKA MAKSA SUARDA - Odzivi v slovenski, zlasti katoliški javnosti na Tržaškem

Osuplost, začudenje, prizadetost

Kljub deljenim mnenjem o značajskih potezih ni bilo slišati pritožb zaradi hudih dejanj - Sporočilo ravnateljev višjih srednjih šol - Začudenje ob zadržanju škofije

Osuplost, začudenje, prizadetost: vse to je včeraj vladalo v slovenski, zlasti katoliški javnosti na Tržaškem, potem ko se je razširila vest o tragičnem samomoru kriškega župnika Maksa Suarda zaradi vpletenosti v, kot so zapisali v sporočilu tržaške škofije, »hud dogodek« v zvezi s trinajstletno deklico pred sedemnajstimi leti.

Novica je strahotno prizadela škofovega vikarja za slovenske vernike tržaške škofije Antona Bedenčiča, ki včeraj ni bil pripravljen dati izjav. Bolj zgovoren je bil predsednik Duhovske zveze in škedenjski kaplan Dušan Jakomin, ki nam je zaupal osuplost slovenskih duhovnikov na Tržaškem, obenem pa skoraj ni mogel verjeti novici o hudem dejanju. Pokojni Suard je namreč vedno imel okoli sebe veliko mladine, pa ni bilo nikoli pritožb, niti namigov, ki bi vzbujali sum o kakem hudem početju, celo takrat, ko je peljal mladino na

večdnevne počitnice v Slovenijo, je držal distanco, prav zaradi tega, da ne bi kdor rekel, da je pedofil, je poudaril Jakomin.

Kakih znakov, vesti oz. govoric o hudih početjih, vsaj kar smo včeraj uspeli izvedeti, ni bilo niti v šolskem okolju, kjer je pokojnik služboval kot veroučitelj na raznih nižjih in višjih srednjih šolah. Ravnatelji slovenskih višjih srednjih šol Fulvia Premolin, Primož Strani in Loredana Guštin v sporočilu poudarjajo, kako je vest o tragični smrti Maksa Suarda globoko odjeknila v vsem šolskem prostoru ter dijake in kolege pustila osuple in brez besed. »Prof. Maksa smo sicer vsi poznali kot redkobesednega sogovornika, a delavnega in aktivnega kolega, saj se je vedno potrudil in vseskozi dokazoval vestnost in poklicno resnost, ko je bilo treba kaj organizirati in izpeljati,« piše v sporočilu. »Kot ravnatelji višjih srednjih šol v Trstu, ki nam je zelo pri srcu delo-

Maksa Suarda si imel ali zelo rad ali pa sploh ne: tisti, ki so ga imeli radi, so na vratih kriškega župnišča pustili pričujoče sporočilo

FOTO DAMI@N

vanje naših šol in smo še zlasti pozorni na dobro počutje naših dijakov, ob tem želimo poudariti, da smo za domnevne obtožbe in preiskave izvedeli prek tiska. Te so vse zelo presenetile, tako kolege in

dijake, ki so pokojnega Suarda cenili kot profesorja in pedagoga. Ostaja nam grenak občutek, da bi s skupnimi močmi lahko le ne prišlo do usodnega koraka,« zaključujejo svoj dopis ravnatelji.

Govorice o morebitnih zlorabah niso prišle na uho niti pripadnikom skavtske organizacije, s katero pa je Suard bolj malo sodeloval, prav tako ne v drugih župnjah, kjer je služboval: tako je npr. v Mačkalah pri mnogih pustil lep spomin oz. ni bilo odkritega nasprotovanja. Res pa je, da iz besed nekaterih izhaja, da je bil pokojnik zaradi določenih značajskih potez človek, ki si ga imel ali zelo rad ali pa sploh ne, kolikor nam je uspelo izvedeti včeraj, pa o morebitnih zlorabah ni bilo slišati. Nekateri so tudi začudeni nad zadržanjem tržaške škofije, ki je kmalu po Suardovi smrti objavila tiskovno noto, v kateri omenja pokojnikovo vpletenost v huda dejanja, saj naj bi bilo menda prvič, da neka škofija »post mortem« skuša nekaj razpredati o nekom. Pri tem tudi opozarjajo, da pokojni kriški župnik ni bil v najboljših odnosih s škofijo, saj npr. ni sprejemal dopisov, napisanih samo v italijanskem jeziku. (iž)

RIŽARNA - Spominska svečanost slovenske delegacije ob dnevu umrlih

Spomin na žrtve nacifašističnega nasilja

Slavnostni govornik je bil obrambni minister RS Janko Veber

Obrambni minister RS Janko Veber med polaganjem cvetja

FOTODAMJ@N

»Prenašanje spomina na obdobje koncentracijskega taborišča v Rižarni na mlade ljudi je odgovorna in zahtevna naloga. Pri tem nam je v zadoščenju lahko le to, da je bila krvnikom iz Rižarne dokazana krivda za zločine, s čimer so vendarle po toliko letih zmagale človečnost in civilizacijske norme«, je na včerajšnji osrednji svečanosti v Rižarni dejal slovenski obrambni minister Janko Veber, ki je s predstavniki SKGZ in SSO k obeležju položil cvetje in venec. Pred tem je minister položil vence h grobnici jugoslovanskih borcev na vojaškem pokopališču, na grob Bazoviških junakov ter k spomeniku padlim pri Sv. Ani.

»Prav je, da mladi spoznajo, kaj se je dogajalo na tem kraju žalostnega spomina, ki je italijanski vsedrjavni narodni spomenik; v srcih ljudi, če že ne uradno, pa gotovo tudi slovenski, evropski in judovski spomenik,« je poudaril obrambni minister in dodal, da je svečanost priložnost za premislek o tem, kaj lahko na podlagi trpkih izkušenj in zgodovinskega spomina vložimo v naše današnje sobivanje.

Nagovoru obrambnega ministra RS Janka Vebra so poleg predstavnikov krovnih organizacij in generalne konzulke Ingrid Sergaš ter konzulke Eliške Kersnič Žmavc prisluhnili tudi župan Roberto Cosolini, podžupanja Fabiana

Martini, miljski župan Nerio Nesladek, podpredsednik Pokrajine Ivan Dolenc, skupina minoritov iz Slovenije in s Hrvaške ter drugi.

Številčna delegacija se je nato ustavila tudi pri spominskih ploščah, kjer je navzoče nagovorila poslanka RS Lilijana Kozlovič. Govornica je poudarila, da želi z vencem počastiti spomin na žrtve etničnih nasprotij. Istočasno pa kot opomin, je opozorila poslanka in spomnila, da globalizacija in ekonomske migracije v Evropi ustvarjajo socialna neravnovesja, ki povečujejo nacionalno zavest in negativna čustva. Navzoče je zato pozvala, naj bo ta trenutek v opomin za strpno prihodnost Evrope. (sč)

OB DNEVU UMRLIH - Jutri in v soboto

Polaganje cvetja v spomin na padle za svobodo

Jutri in pojutrišnjem bodo javni funkcionarji, predstavniki organizacij in raznih združenj polagali vence ob različnih spominskih znamenjih. Spominske svečanosti se bodo začele že jutri zjutraj, ko je predviden poseben itinerarij po poteh spomina.

Župan Roberto Cosolini in predsednica Pokrajine Trst Maria Theresa Bassa Poropat se bosta v družbi županov iz devinsko-nabrežinske, zgonske, repentabske, dolinske in miljske občine iz Nabrežine kamnolomi napotila (ob 9. uri) v vas, nato pa k spomenikom in obeležjem v Zgonik, Repentabor, na Opčine, v Bazovico, Rižarno, Dolino in Milje.

Drugo delegacijo bo vodil občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus, ki se bo s kolegi zbral ob 8.30. Šli bodo na prošeško avstro-ogrsko pokopališče, nato na pokopališča pri Sv. Ani in v Škednju, nakar še k obeležju v Drevoredu D'Annunzio in k spomeniku pri sv. Justu. Spominska pot se bo sklenila na Velikem trgu.

V Dolini se bodo umrlih jutri popoldne spomnili tudi s slovesnostjo, ki jo bo oblikoval pevski zbor Pod Latnikom, ki ga vodi Manuel Purger. Ob dolinskem spomeniku bo priložnostno misel izrazil tudi župan Sandy Klun.

Umrlih se bo spomnila tudi Občina Zgonik, ki se bo poklonila spomenu padlih v odporniškem gibanju in NOB. S polaganjem vencev bodo začeli jutri ob 12. uri, in sicer na

proseškem pokopališču, 20 minut kasneje pa bodo ob spomeniku na prošeški postaji. V popoldanskih urah se bodo zbrali v Zgoniku (ob 18. uri). Vence in cvetje bodo položili v Repniču (18.15), Briščikih (18.30), Gabrovcu (18.45), Samatorci (19.00), Saležu (19.15) in nazadnje še v Zgoniku (19.30). Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil moški pevski zbor Rdeča zvezda.

Polaganje vencev ob različnih spominskih znamenjih pa čaka tudi devinsko-nabrežinsko občinsko upravo. Vence in cvetje bodo polagali v soboto dopoldne, in sicer pred županstvom (8.30), v Slivnem (8.40), Medjevasi (8.50), Štivanu (9.00), Devinu (9.15), Sesljanu (9.30), Vižovljah (9.35), Cerovljah (9.40), Mavhinjah (9.45), Prečniku (9.50), Trnovci (10.00), Praprotu (10.10), Sempolaju (10.15), Križu (10.35) in Nabrežini (10.45).

Padlih v boju proti nacifašizmu pa se bo spomnila tudi delegacija Krožka Goat - Kras Komunistične prenov. Na Zahodnem Krasu bodo cvetje položili skupaj z javnimi upravami, na Vzhodnem Krasu pa se bodo umrlih spomnili v Bazovici (9.15), na Opčinah (9.30), v Gropadi (9.45), na Padričah (10.00) in v Trebčah (10.15).

Spominsko svečanost pripravljata tudi SKD Slavko Škamperle in Odbor za počastitev padlih v NOB Sv. Ivan in Kolonja. Svečanost bo pri Narodnem domu pri Sv. Ivanu v soboto ob 11. uri.

NEKDANJE NACISTIČNE CELICE - V spomin na mučeniško smrt patra Placida Corteseja

Latinski Očenaš pod Trgom Oberdan

Italijanski, hrvaški in slovenski sobratje obiskali kraje, kjer je pred 70 leti umrl duhovnik s Cresa - Pričevanje Ljubomirja Susiča

Susič (levo) nagovarja minorite

FOTODAMJ@N

Stopnice, ob katere so večkrat udarjale človeške glave ...

FOTODAMJ@N

Očenaš, ki ga je včeraj popoldne v latinski zmolila skupina patrov minoritov, je v kletnih prostorih pod Trgom Oberdan ustvaril posebno spoštljivo vzdušje. Zmolila ga je skupina frančiškanov slovenske, hrvaške in italijanske narodnosti, ki so želeli tako počastiti spomin na sobrata Placida Corteseja. Letos mineva namreč sedemdeset let od mučeniške smrti 37-letnega duhovnika s Cresa, ki je ljubečo naklonjenost ponižanim in razžaljenim plačal z nečloveškim mučenjem in smrtjo.

Slovenski in hrvaški frančiškani so v Trst prišli iz Pirana, kjer se te dni udeležujejo izobraževalnega srečanja, pridružili pa so se jim tudi tržaški sobratje. Pod oboki palače na Trgu Oberdan sta jih pričakala Ivo

Jevnikar, velik raziskovalec lika patra Corteseja, in Ljubomir Susič, ki je aprila 1944 tudi sam trpel v palači ob končni postaji avtobusnih prog 42 in 44. Vanjo se je bila namreč po kapitulaciji Italije vselila nacistična policija SS in tu ostala do konca druge svetovne vojne. V dobrih dvajsetih mesecih je po tistih prostorih šlo na stotine zajetih nasprotnikov režima, med njimi tudi Boris Pahor, ki je dramatično izkušnje obdelal tudi literarno (na primer v knjigi Trg Oberdan). Večino so sem vodili na zaslišanje iz bližnjih koronejskih zaporov, za nacistično najbolj »zanimive« antifašiste pa so zapirali kar v celice pod Trgom Oberdan. Med njimi sta bila tudi Placido Cortese in Ljubomir Susič. Prvi je po aretaciji v Padovi najverjet-

neje tu tudi umrl; njegovega trupla niso nikoli našli, sumijo pa, da so ga sežgali v Rižarni. Drugi je zbranim minoritom včeraj lahko pojasnil, kaj se je tu dogajalo.

V kletnih prostorih ni več nekdanjih celic, tla pa so še danes marsikje prekrita z vodo. Celice so bile zelo ozke, v njih sta ležala največ dva ujetnika, ki se v bistvu nista mogla premikati. Gospod Susič se spominja stokanja, ki ga je bilo slišati iz sosednjih celic. In tistega shrbljivega ropota, ki ga je povzročalo odbijanje glav ob kamnite stopnice. Nekega dne je na lastne oči videl, kako so ujetnika v sosednji celici zbrali do smrti. Placida Corteseja ni srečal, prepričan pa je, da si je med enomesečnim bivanjem v tem mučnem okolju pomagal predvsem z mo-

litvijo in trdnim zaupanjem v dobroto. Dejstvo, da ni kazal bolečine in da ni nikogar izdal, je najbrž esesovce še bolj razjezilo. »Verjamem, da je do konca hodil s svojimi nogami,« je dejal Susič, »in da je s svojim obnašanjem rešil tudi sobrate in baziliko sv. Antona v Padovi, v kateri je služboval. Svojo maksimalno veličino je pokazal na koncu, ko je z razbitimi nogami, izpuljenimi nohti in potolčeno glavo svetoval znancu: moli in molči!«

Ljubomir Susič si v sklopu mednarodnega odbora, ki skrbi za Rižarno, prizadeva, da bi v nekdanjem taborišču postavili tudi ploščo v Cortesejev spomin. Skupina minoritov je včeraj zmolila tudi v tem kraju groze. (pd)

KRUT - Delavnica Ko podobe nadomestijo besedo ...

Krožek Kru.t. že več let posveča svoje dejavnosti iskanju in preizkušanju novih in alternativnih načinov, ki so na razpolago za izboljšanje kakovosti življenja in svojega psihofizičnega počutja. Med te sodi tudi delavnica likovne terapije, ki jo že šest let vodi Jana Pečar, pishologinja in psihoterapevtka, ki je svoje izobraževanje posvetila tudi uporabi neverbalnih tehnik, med katere spada tudi likovno ustvarjanje.

»Z barvami in podobami uspešno večkrat povleči na dan marsikatero vidiko svoje notranjosti, ki jih prek drugih kanalov, predvsem prek besede, ne uspemo izraziti,« pravi Jana Pečar in dodaja: »Vodenja uporaba likovnih materialov omogoča preoblikovanje vsebin na način, ki je sprejemljiv in konstruktiven.

Delavnica poteka v skupini, s tem da se vsak udeleženec posveča svojemu delu; po želji lahko ob koncu deli svoje občutke in misli z ostalimi. Ne gre za likovni tečaj, ampak za način sprostitve in pogleda vase, ki je primeren za vsakogar.«

Prvi cikel delavnice, ki bo potekal na sedežu Krožka Kru.t, nosi naslov »Od jeseni do zime: z barvami in podobami v svojo notranjost« in predvideva štiri popoldanska srečanja. Ta se bodo odvijala ob torkih od 15. ure do 16.30, in sicer 11. in 25. novembra ter 2. in 16. decembra. Namenjena so manjšim skupinam, zato se je potrebno čimprej prijaviti na Kru.tu, Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040 360072, e-mail: krut.ts@tiscali.it.

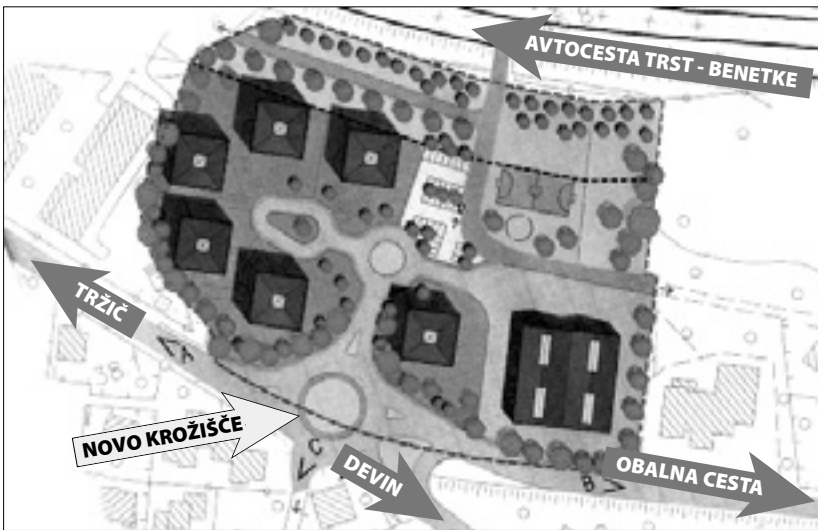

DEVIN-NABREŽINA - Soglasna sklepa občinskega sveta

Pri Križu in v Devinu novi gradbeni območji

Prikaz nove obrtno-trgovske cone med Križem in Nabrežino

Novo gradbeno območje v Piščen dolu v Devinu

Devinsko-nabrežinski občinski svet je včeraj v pičlih petih minutah sprabil pod upravno streho načrta za gradnjo dveh novih gradbenih območij: eno v Devinu na Piščen dolu, drugo na območju saniranega kamnoloma med Križem in Nabrežino.

Postopka je začela že Retova županska uprava leta 2012, Kukanjeva ju je dopolnila, na dveh sejah občinske urbanistične komisije pa so bile zgajene še zadnje nedoslednosti.

Tako bo v kratkem pri Križu na 34 tisoč kvadratnih metrih zemljišča, last avtoprevozniskega podjetja Cosutta, nastala trgovsko-obrtna cona za nove trgovske in obrtne dejavnosti.

Pri Devinu pa bo na pobudo Eugenia Pahorja zgrajenih šest stanovanjskih poslopij in manjše trgovsko poslopje, obenem pa bo urejeno krožišče, ki bo omogočilo varnejši dostop v vas s tržiške smeri, zgrajen pa bo tudi pločnik za varnost pešcev.

Oba načrta sta bila odobrena soglasno.

DEVIN-NABREŽINA - Delež predujma iz stečaja podjetja ATM

Čakajoč na 300.000 € ...

Županu Kukanji pooblastilo za odobritev predloga o dogovoru s podjetjem Ansaldo

Vse kaže, da bo v blagajno devinsko-nabrežinske občine v kratkem kapnilo kakih 300 tisoč evrov, kolikor znaša izkupiček iz razdelitve sredstev iz stečaja Podjetja za ozemeljsko mobilnost (ATM).

Zadeva je zapletena. Povezana je z avtobusnim sistemom Stream podjetja Ansaldo. Slednje je za časa Illyjeve uprave tržaške občine podpisalo pogodbo za uvedbo tega prevoznega sistema (v okviru katerega so začeli na Ul. Mazzini nameščati kovinske plošče za elektromagnetno vođenje avtobusov). Illyjev naslednik Roberto Dipiazza je prekal pogodbo, zato je podjetje Ansaldo tožilo podjetje ATM ter zahtevalo več milijon-

sko odškodnino. V pričakovanju pravnomočne razsodbe je AMT v rezervnem skladu zadržal več milijonsko vsoto, da bi v primeru poraza na sodišču lahko poravnalo odškodnino.

Na prvostopenjski in drugostopenjski obravnavi sta sodišči dali prav podjetju ATM, Ansaldo pa je moral plačati predum v višini 3 milijonov 633 tisoč evrov.

Pred obravnavo na kasacijskem sodišču je Ansaldo predlagal izvensodno poravnavo vlogo, da se obveže za ohranitev spominskega mesta tega obmejnega območja, da zaustavi propad objekta in da ovrednoti vsaj del taborišča, ki je pod posebnim režimom Uprave za kulturno in arhitekturno dediščino in ki predstavlja logistično jedro fašističnega koncentracijskega taborišča v Viscu. Obenem župana »zadolži, da pošlje resolucijo Občini Viscu, vsem občinam v Deželi, prefektu v Gorici, slovenskemu konzulatu v Trstu, predsedstvu sveta ministrov ter predsedniku deželnega sveta.«

Na dnevnem redu včerajšnje občinske seje je bila tudi razprava o pooblastilu županu, da odobri predlog o izvensodnem dogovoru, ki ga je predložilo podjetje Ansaldo v zvezi s pravnim sporom o tako imenovanem avtobusnem sistemu Stream, ter zadolžitve stečajnemu upravitelju, da spor zaključi in da zahteva ter doseže razdelitev predujma stečaja v višini 10 milijonov evrov. Župan Klun je umaknil odlok z dnevnega reda, o njem bo govor na naslednji občinski seji v prvi polovici novembra.

M.K.

Podjetje AMT je bilo medtem ukinjeno, nahaja se v stečajnem postopku, v okviru katerega bi morale občine-delnice prejeti vsaka svoj stečajni delež, seveda po deležu delnic, in sicer od predujma stečaja v višini 10 milijonov evrov. Devinsko-nabrežinska občina je imela v podjetju ATM 3,005 odstotni delež. Torej ji od te stečajne mase pritiče nekaj več kot 300 tisoč evrov. Občinska skupščina je z glasovi levosredinske večine pooblastila župana Vladimirja Kukanjo, da podpre predlog o izvensodni poravnavi spora. S čimer bo prižgana zelena luč za pridobitev deleža 300 tisoč evrov.

M.K.

DOLINA - Na včerajšnji seji občinskega sveta

Resolucija o Viscu

Poziv za ohranitev spominskega mesta fašističnega koncentracijskega taborišča - Izvolitev dveh komisij

Dolinski občinski svet je na včerajšnji seji soglasno odobril odlok o gradnji nove občinske kanalizacije v Puljah. Gre za drugi del tega javnega dela, ki bo razširilo kanalizacijsko omrežje občini.

Na seji je župan Sandy Klun uvodoma poročal o dogodkih, ki so se zvrstili v občini od začetka septembra. Med drugim je izpostavil, da je bil prejšnji teden uveden v delo izvajalec za obnovo italijanske osnovne šole Anna Franck pri Domju. Rok za izvršitev del znaša štiri mesece. Dela bodo tako predvidoma zaključena spomladi 2015.

Konec septembra se so se dolinski upravitelji sestali s tehnikami deželne uprave, ki skrbijo za ureditev vodotokov. Dežela pripravlja načrt, na podlagi katerega bodo prečistili strugo Glinščice od Jame v Boljuncu do mostu pri tovarni Wärtsila. »Za ta postopek pričakujemo potreba dovoljenja od pristojnih uradov, načrtujemo, da bodo dela stekla v prvih mesecih leta 2015,« je napovedal Klun.

Nadalje je bila na dnevnem redu izvolitev članov dveh občinskih komisij: komisije za okolje, javna dela in mobilnost ter toponomastične komisije. Določeno je bilo, da bo vsako komisijo sestavljalo po sedem svetnikov: štirje iz vrst večine in trije iz vrst opozicije. Nekateri predstavniki opozicije so iznesli

SANDY KLUN

FOTODAMI@N

predlog o petčlanskih komisijah (trije svetniki večine in dva opozicije), ki pa ni prodr.

V komisijo za okolje, javna dela in mobilnost so bili iz vrst večine izvoljeni Rossana Pettiroso, Emilio Coretti, Davide Stolli in Marina Trenta, iz vrst opozicije pa Boris Gombač, Roberto Drožina in Roberto Massi. Predsednica komisije je postala Rossana Pettiroso.

V posebno toponomastično komisijo pa so bili izvoljeni Rossana Pettiroso, Roberto Potocco, Davide Stolli in Marina Trenta (za večino) ter Boris Gombač, Roberto Drožina in Roberto Massi (opozicija). Predsednik komisije je postal Davide Stolli.

Nadalje je bil za revizorja izvoljen Omero Leitner, ki je pred leti že opravljal to funkcijo.

Dolinski občinski svet je odobril resolucijo na temo fašističnega koncentracijskega taborišča v Viscu v videmski pokrajini, ki jo je predložila skupina Združene levice. Dokument »poziva italijansko vlado, da se obveže za ohranitev spominskega mesta tega obmejnega območja, da zaustavi propad objekta in da ovrednoti vsaj del taborišča, ki je pod posebnim režimom Uprave za kulturno in arhitekturno dediščino in ki predstavlja logistično jedro fašističnega koncentracijskega taborišča v Viscu.« Obenem župana »zadolži, da pošlje resolucijo Občini Viscu, vsem občinam v Deželi, prefektu v Gorici, slovenskemu konzulatu v Trstu, predsedstvu sveta ministrov ter predsedniku deželnega sveta.«

Na dnevnem redu včerajšnje občinske seje je bila tudi razprava o pooblastilu županu, da odobri predlog o izvensodnem dogovoru, ki ga je predložilo podjetje Ansaldo v zvezi s pravnim sporom o tako imenovanem avtobusnem sistemu Stream, ter zadolžitve stečajnemu upravitelju, da spor zaključi in da zahteva ter doseže razdelitev predujma stečaja v višini 10 milijonov evrov. Župan Klun je umaknil odlok z dnevnega reda, o njem bo govor na naslednji občinski seji v prvi polovici novembra.

M.K.

DOLINA Opozicija ostala z dolgim nosom

Včerajšnja dolinska občinska seja se je zaključila neobičajno. Predčasno. Ko sta prišli na vrsto resoluciji svetnika Gombačeve liste Massimiliana Dazzija, so svetniki levosredinske večine zapustili občinsko dvorano in zaradi nesklepčnosti je bila seja prekinjena.

Tisti dve resoluciji je bila uprava dala na dnevni red prejšnje, izredne seje, ki jo je bila v začetku oktobra »vsilila« desnosredinska opozicija, da bi na njej razpravljali o drugih treh resolucijah. Po mnenju večine je bila »vsiljena« seja nepotrebna, ker bi lahko o tistih treh resolucijah razpravljali na redni seji nekaj tednov pozneje. Opozicija je hotela takrat obravnavati izključno tiste tri resolucije, zato je po njihovi obravnavi svetnik Dazzi umaknil svoji resoluciji.

Ko bi morali včeraj razpravljati o njej, pa to ni bilo mogoče zaradi odhoda svetnikov večine iz dvorane.

Svetnika Gombačeve liste Borisa Gombača je to tako razjezilo, da je odhod ocenil kot napad na demokracijo. A govoril je v prazno, ker svetnikov večine ni bilo v dvorani.

M.K.

Srečanje v Knulpu

Drevi ob 18. uri bo v kavarni Knulp v Ul. Madonna del mare javno srečanje, na katerem bo dr. Maria Teresa Losada Monselve predstavila delo organizacije »Creamos«, ki v bolivijski Cochabambi nudi zatočišče zapuščenim otrokom. Organizacija, ki ji predseduje dr. Losada Monselve, lahko deluje izključno z donacijami, ki prihajajo iz številnih evropskih držav, tudi iz Italije. S tem srečanjem želijo organizatorji osvetliti manj znane vidike te južnoameriške države, opozoriti na posledice globalizacije, obenem pa tudi predstaviti konkretne projekte, ki v teh krajih nudijo pomoč najrevnejšim in neobglenim.

Film o Alojzu Rebuli

V okviru razstave, ki je v tržaški palači Gopcevich posvečena 50-letnici Deželnega sedeža RAI za FJK, bo danes ob 17.00 na ogled dokumentarec z naslovom Epifanija zemlje in duha - Alojz Rebula v zanosu besede in šepetanju vere. Pisatelj je v letošnjem letu praznoval visok jubilej in zato se je Slovenski programski strukturi zdelo primerno, da tudi ob tej priložnosti, ko obeležuje svojo obletnico, uvrsti v spremljevalni program razstave dokumentarec, ki je nastal leta 2005 v režiji Marije Breclj in na scenariju Igorja Škamperleta.

Spomin na Ondino Barduzzi

V Skladišču idej bo danes vse v znamenju pred petimi leti preminule profesorice ter občinske in pokrajinske odbornice Ondine Barduzzi. Ob 9. uri bodo nekdanji kolegi in prijatelji Barduzzijeve oživel spomin na njene projekte in njeno delo, med govorniki pa bodo predsednica Pokrajine Maria Theresa Bassa Poropat, rektor Univerze Maurizio Fermeglia, predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi in drugi. Ob 14.30 je predvideno odkritje plošče posvečene Ondini Barduzzi, in sicer v starem pristanišču. Popoldne pa bodo nagradili tudi udeležence letošnje izdaje natečaja, poimenovanega po tej izjemni ženski. Na današnji dogodek so vsi toplo vabljeni.

Debata o drogi

Na osrednjem sedežu Univerze v Trstu, in sicer v učilnici Venezian, se bo ob 11. uri začelo predavanje z naslovom Droga: kakšne so perspektive po po zakonu Fini - Giovanardi? Združenji Rime in Libera bosta v sodelovanju z odborom študentov govorili o novih normativih, ki urejajo uporabo drog, o prenatrpanosti zaporov, strategijah pomoči odvisnikom in o aktivnostih v boju proti kriminalnim organizacijam.

Romanska Evropa

Romansko obdobje v Evropi (11. in 12. stoletje) je naslov predavanja, kateremu bo danes ob 17. uri mogoče prisluhniti v dvorani A oddelka za humanistične študije v Ulici Androna Campo Marzio. Predaval bo prof. Paolo Cammarosano.

Noa v Rossettiju

Na odskih deskah Rossettija bo drevi nastopila izraelska pevka Noa, ki jo bo spremljal godalni kvartet, sestavljen iz dveh italijanskih in dveh slovenskih glasbenikov. Tržaška etapa je uokvirjena v turnejo Love medicine, na kateri pevka predstavlja istoimenski album.

Srečanje o evroskeptikih

V dvorani Tessitori na Oberdankovem trgu bo danes ob 17.30 javno srečanje o evroskeptikih in o nasprotnikih EU. Predaval bo veleposlanik Rocco Cangelosi, srečanje pa prireja združenje Dialoghi europei.

GOSPODARSTVO - Reorganizacija proizvodnje podjetja Wärtsilä

Štiritaktne motorje bodo izdelovali v eni sami hali

Razeto: To je najpomembnejša investicija po letu 2008

Podjetje Wärtsilä je napovedalo širok načrt preoblikovanja organizacije proizvodnje v svoji tovarni v Boljuncu, katerega cilj je, kot piše v sporočilu za javnost, izboljšanje operativne učinkovitosti, krepitev kakovosti in zadovoljstva strank ter pomembno znižanje stroškov in časovnih rokov dobave proizvodov na trg.

Načrt predvideva revizijo in racionalizacijo razporeditve proizvodnje, logističnih tokov in delovnih procesov, pri čemer bo celotna proizvodnja štiritaktnih motorjev potekala v eni sami zgradbi ter bodo zamenjali nekatere stroje in opremo. Preurejanje se bo začelo takoj in se bo nadaljevalo do prvega trimesečja leta 2016, pri tem pa bodo soudeleženi vsi zaposleni, ki bodo od tega imeli koristi, so prepričani v vodstvu podjetja, kjer tudi poudarjajo, da ne bo prišlo do krčenja števila osebja, vsi uslužbenci pa bodo deležni usposabljanja.

Za pooblaščenega upravitelja podjetja Wärtsilä Italia Sergia Razeta gre za najpomembnejšo investicijo v stroje, opremo in razporeditev od leta 2008 do danes, ki bo pozitivno vplivala na izboljšanje dela, kar se tiče kakovosti, produktivnosti, cen proizvodov in fleksibilnosti pri časovnih rokih dobave, poleg tega pa tudi posodabljanja in razvijanja kompetenc osebja, s pomočjo tega načrta pa bo boljunska tovarna postala referenčna točka in center odličnosti za proizvodnjo štiritaktnih motorjev in njihovih sestavnih delov. Po besedah odgovornega za proizvodnjo Stefana Wiika podjetje pričakuje razvoj kompetenc in racionalizacijo delovnih procesov, medtem ko direktor centra za dobave Andrea Bochicchio med drugim poudarja, da bo jamstvo visokih standardov na področju varnosti vodil na vrednota pri uresničevanju investicij.

V tovarni Wärtsilä pri Boljuncu bo kmalu prišlo do velikih novosti glede organizacije proizvodnje

ARHIV

GOSPODARSTVO - Sporočilo

Stališče sindikata Uil o Delavskih zadrugah

Zaščititi zaposlitveno raven v Delavskih zadrugah. Tako poziva pokrajinski sindikat Uil v tiskovnem sporočilu, v katerem je pozitivno ocenil potrditev odvetnika Maurizia Consolija za stečajnega upravitelja Delavskih zadrug.

Sindikat Uil se je zavzel za načrt reševanja Delavskih zadrug za Trst, Istro in Furlanijo s povezavo z Delavskimi zadrugi Nord Est iz Vidma. To naj bi bila pot, ki naj bi zagotovila ohranitev delovnih mest kakih 650 uslužbencev, socialnih posojil kakih 17 tisoč članov Delavskih zadrug, in kredite dobaviteljev, ki so - tega ni mogoče spregledati, trdi sindikat Uil - pomemben del krajevnega gospodarskega tkiva.

Po mnenju sindikata Uil bo mogoče doseči zelene cilje le, če bodo vsi odgovorno opravili svojo vlogo. Prav zato je sindikat z ostalimi sindikalnimi organizacijami zahteval srečanje s stečajnim upraviteljem Consolijem.

Po mnenju sindikata Uil bo mogoče doseči zelene cilje le, če bodo vsi odgovorno opravili svojo vlogo. Prav zato je sindikat z ostalimi sindikalnimi organizacijami zahteval srečanje s stečajnim upraviteljem Consolijem.

AVTOCESTNI PRIKLJUČEK - Večji zastoj

V verižnem trčenju šest poškodovanih

Po nesreči je nastal velik prometni zastoj

FOTODAMJ@N

Zaradi večjega verižnega trčenja na kraškem delu tržaškega avtocestnega priključka je bil promet v smeri proti Trstu večeraj popoldne dalj časa oviran. Nekaj minut pred 16. uro je do trčenja prišlo na odseku med Opčinami in trebenskim avtocestnim uvozom. Vpletenih je bilo kar pet avtomobilov (med temi sta bila tudi terensko športno vozilo ter majhen smart) in tovornjak, zaradi lažjih poškodb pa so z rešilci prepeljali v katarinško bolnišnico šest ljudi. Na prizorišču so bili prometni policisti, ki so odsek začasnó zaprli za promet, reševalci službe 118 in osebje cestnega podjetja Anas.

Prometna policija sinoči ni pojasnila, kdo naj bi zakrivil nesrečo, šlo je vsekakor za verižni trk. Odsek je bil zaprt do 17.30.

Rop v Ulici Baiamonti

Včeraj okrog 10. ure sta mlajša moška v supermarketu Despar v Ul. Baiamonti izvedla rop s pištolo, ki je bila v resnici igračka. Moška sta bila zakrinkana, stopila sta do blagajne in zagrozila uslužbencu, ki jima je izročil kakih 400 evrov. Naglo sta odšla, upravitelj je poklical policijo, preiskovalci včeraj niso izsledili storilcev.

Nepričakovan zasuk v primeru Lisini

V kazenskem postopku o smrti pianista Massimiliana Lisinija in plesalke Andree Dittmerove je prišlo do nepričakovanega zasuk. Tožilec Giorgio Milillo je predlagal zaustavitev postopka proti nekdanjemu Lisinijevemu družbeniku Massimilianu Campisiju, preiskovalni sodnik Raffaele Morvay pa je po poročanju agencije ANSA odredil sojenje zaradi suma umora. Poleg tega je naročil tožilcu, naj pošlje dosje goriškemu tožilstvu, ki bi lahko spet uvedlo preiskavo o smrti Lisinijevega brata Alessandra. Le-tega so aprila 2005 našli obešenega v Tržiču. Massimiliana Lisinija so našli mrtvega julija 2007 v avtu na Vejni: zadušil se je s plinom. V njegovem stanovanju so karabinjerji odkrili še truplo Dittmerove, ki je prav tako umrla zaradi vdihanega plina.

V Barkovljah huje poškodovan pešec

V Miramarskem drevoredu je včeraj prišlo do prometne nesreče, v kateri se je huje poškodoval starejši občan. V pešca je ob 8.40 blizu parkirišča pri borovem gozdiču v Barkovljah trčil kombi mercedes, ki je vozil proti Trstu. Voznik iz Mantove je trčil v 82-letnika, ki je prečkal cesto na prehodu za pešce. Na kraj nesreče so takoj prispeli reševalci in mestna policija. Poškodovanca so prepeljali v katarinško bolnišnico. Iz mestne policije so sporočili, da je do nesreče prišlo na odseku, kjer prihaja pogosto do nesreč, spet jo je slabo odnesel šibkejši udeleženec v prometu.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 30. oktobra 2014

MARCEL

Sonce vzide ob 6.41 in zatone ob 16.55 - Dolžina dneva 10.14 - Luna vzide ob 12.34 in zatone ob 22.51.

Jutri, PETEK, 31. oktobra 2014

BOLFENK, DAN REFORMACIJE

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,5 stopinj C, zračni tlak 1019,5 mb ustaljen, vlaga 41-odstotna, veter 12 km na uro vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,1 stopinj C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »The Judge«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Ritorno a l'Avana«.

CINEMA DEI FABBRI - Dvorana je rezervirana.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.30, 21.15 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.40, 18.30, 21.20 »Boyhood«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »La spia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00, 20.40 »Bes«; 19.15 »Drakula: Skrita zgodba«; 21.10 »Kdo mi ugrabi ženo«; 14.30, 16.20, 20.45 »Labirint«; 18.50, 21.00 »Mali Budo«; 14.15, 16.50, 18.40 »Na koncu mavrice«; 16.30 »Ni je več«; 14.20, 21.15 »Ouija«; 20.00 »Preusmerjeni«; 14.00, 16.00, 19.00 »Vloga za Emo«; 14.10, 16.10, 18.10 »Čebelica Maja«; 15.00, 17.00 »Čebelica Maja 3D«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Globina«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Dracula Untold«; 18.20, 20.15, 22.10 »Scrivimi ancora«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una folle passione«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Confusi e felici«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Guardiani della galassia«; Dvorana 4: 16.40 »Un fantasma per amico«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.00, 21.30 »Confusi e felici«; 16.15, 18.10, 19.00, 20.05, 22.00 »Dracula Untold«; 19.00, 21.40 »La spia«; 16.40 »Un fantasma per amico«; 18.50, 21.20 »Scrivimi ancora«; 16.30, 21.30 »Una folle passione«; 16.20, 18.50 »Guardiani della galassia«; 21.20 »Guardiani della galassia 3D«; 16.10, 21.30 »The Judge«; 16.40, 19.00 »Soap opera«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.30, 22.15 »Dracula Untold«; Dvorana 2: 17.15 »Un fantasma per amico«; 19.30, 22.00 »The Judge«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Guardiani della galassia«; Dvorana 4: 17.10, 20.00, 22.00 »Confusi e felici«; Dvorana 5: 17.20, 20.20 »Il giovane favoloso«.

Primorski
dnevnik

tmedia

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

obvešča, da bo
v ponedeljek,
3. novembra 2014
urad zaprt.

Brezplačna št.
800.912.775

Web: www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

Župnija sv. Jerneja ap.
in MeCPZ Sv. Jernej
v sodelovanju z ZCPZ-Trst
vabijo na

**SPOMINSKO
SV. MAŠO
OB 110-LETNICI
ROJSTVA
SKLADATELJA
STANETA
MALIČA**

danes, 30. t.m., ob 19. uri
v župnijski cerkvi na Opčinah.

Čestitke

Jamarji ŠD Grmada čestitamo članu Igorju Gabrovcu in ženi Jadranki ob rojstvu hčerke SOFIJE. Sofija je bila zelo radovedna za to, kar je le slišala na odškarskem derbiu, zato se je odločila, da hitro pokaže v nov svet.

Danes praznuje svoj 85. rojstni dan naša draga nona MARICA. Vse najboljše ji želita David in Erik.

Prireditve

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografskih razstav: v gostilni v Križu - Alessio Fiorentino »Skriti obrzi«; v gostilni pri Ferlugih - Marko Ciwardi in Tiziano Neppi »Naša ošterija danes in pred 100 leti«; v restavraciji v Prečniku - Miloš Zidarič »Pobiranje sivke«.

FOTOVIDEO TRST80 prireja v petek, 31. oktobra, ob 20. uri na sedežu v Ul. S. Giorgio 1 (nad slovenskem konzulatom) predavanje Dušana Jelčiča »3 x 8000«, na katerem bo avtor prikazal fotografije s svojih podvigov na himalajskih osem-tisočakah. Vabljeni!

SKD BARKOVLE Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v petek, 31. oktobra, ob 20.30 na predstavitev knjige ob besedi in slikah. Avtor Berti Bruss »Tu, i miei occhi - io, l'anima tua«, z njim se bo pogovarjal Ladi Vodopivec. Glasbena kulisa Ženske vokalne skupine Barkovlje, vodi A. Pertot.

DRUŠTVO SLOVENSKEH IZOBRAŽENSTEV vabi v ponedeljek, 3. novembra, ob 20.30 na predstavitev pesniške zbirke Janeza Povšeta Pesmi ob poti. Z njim se bo pogovarjala avtorica spremne besede Majda Cibic.

RAZSTAVA FRANKO VECCHIET »Poskusni odtisi in druge zabave« v MIB - School of Management, Palača Ferdinando - Oširek Caduti di Nassirya 1, na ogled do torka, 11. novembra. Vodení obiski z umetnikom vsak torek od 17. do 19. ure.

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

NA PROSEKU v Kutu smo odprli osmico. Toplo vabljeni.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

29. oktobra 2014
SiVince Tutto
Super Enalotto št. 209

10	13	51	54	57	85	
Nagradni sklad						588.405,00 €
Brez dobitnika s 6 točkami						— €
Brez dobitnika s 5 točkami						— €
20 dobitnikov s 4 točkami						5.742,83 €
778 dobitnikov s 3 točkami						380,42 €
11.268 dobitnikov s 2 točkami						15,75 €

Združenje "Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca"

vabi na svečanost

k spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca
ob Dnevu preminulih

v soboto, 1. novembra 2014, s polaganjem vencev
(Istrska ulica 192).

ob 10.30 Svečanost bo uvedel predsednik združenja *Adriano Dugulin*

Sodeluje Ženski pevski zbor "Ivan Grbec" pod vodstvom Silvane Dobrilla ob harmonikarski spremljavi Silvana Kralja.

Lekarne

Od ponedeljka, 27., do petka, 31. oktobra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 - 040 631785, Ul. F. Severo 122 - 040 571088, Žavljje - Ul. Flavija di Aquilinia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43 - 040 631785, Ul. F. Severo 122, Ul. Combi 17, Žavljje - Ul. Flavija di Aquilinia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Combi 17 - 040 302800.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

SKD DRAGO BOJAN organizira tridnevno novoletno potepanje v Lovran pri Opatiji. Zainteresirani naj se oglasijo na tel. št.: 340-2741920 (Mirela) najkasneje do petka, 31. oktobra.
ČAROBNI PREDBOŽIČNI DUNAJ - tridnevni izlet v organizaciji SKD Primorec, od 6. do 8. decembra: božični sejmi, koncert Straussovih in Mozartovih melodij, ogled rezidence Schönbrunn, voden ogled Musikverein - sedež Dunajskih filharmonikov in še marsikaj. Info na tel. 040-214412 (v večernih urah).
DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV V TRSTU in KRUT vabita člane in prijatelje, da se v četrtek, 18.

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega
dnevnika
vedno s sabo

Snami aplikacijo iz spletne trgovine

decembra, z avtobusom skupaj odpeljejo do Ljubljane na ogled praznično okrašene slovenske prestolnice in božičnih stojnic. Dodatne informacije in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nadstropje. Tel. 040-360072.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrezno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Obvestila

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi danes, 30. oktobra, ob 20.30 na poskusni večer tečaja »Telovadba smeha«. Sproščujočo telovadbo, primerno za vse starosti, ki vključuje tudi elemente plesa, glasbe in petja bo vodila mentorica z mednarodnim spričevalom Karmen Pribac iz Kopra.
OB 110-LETNICI ROJSTVA SKLADATELJA STANETA MALIČA: župnija sv. Jerneja ap. in MeCPZ Sv. Jernej, v sodelovanju z ZCPZ - Trst, vabijo na spominsko sv. mašo, ki bo danes, 30. oktobra, ob 19. uri v župnijski cerkvi na Opčinah.

OBČINA ZGONIK - OBČINSKI SVET se bo sestal danes, 30. oktobra, ob 12. uri.

OTROCI VRTCA E. KRALJ IN UČENCI COŠ P. TOMAŽIČ se bodo danes, 30. oktobra, ob 15.30 poklonili padlim pred vaškim spomenikom. Vabljeni.
POBUDE V OKVIRU PRAZNIKA SV. MARTINA NA PROSEKU - Rajonski svet za Zahodni Kras in vaše organizacije prirejajo razstavo in pokušnjo fanclav z dušo, ki bo v soboto, 8. novembra, ob 18. uri na sedežu rajonskega sveta. Vabimo vaščane in vaščanke, ki želijo razstavljati svoje dobrote, da se prijavijo v uradu rajonskega sveta na Proseku št. 159 ali na tel. št. 040-225956 do danes, 30. oktobra.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE OBČINE DOLINA vabi člane in simpatizerje na aktiv danes, 30. oktobra, ob 19. uri v foyerju gledališča Prešeren v Boljuncu.

TEČAJ SLOVENSČINE pri SKD Drago Bojan-Gabrovec: danes, 30. oktobra, začetniški. Urnik: 20.00-21.30. Info na tel. 340-2741920 (Mirela).

UČENCI IN UČITELJICE COŠ S. GRUDNA v Šempolaju obeščamo vaščane, da jih bomo ob priliki Vhtiča obiskali danes, 30. oktobra, v jutranjih urah.

UČENCI OŠ A. Sirka in malčki iz vrtca J. Košute se bodo danes, 30. oktobra, ob 10.00 poklonili padlim na pokopališču.

NA OBČINSKEM SPOMENIKU V DOLINI v petek, 31. oktobra, z začetkom ob 9. uri (iz Nabrežine) se bodo župani vseh občin na tržaskem pokopališču umrli, na našem spomeniku bo

do predvidoma okoli 11. ure; ob 15.30 bo občinska slovesnost s sodelovanjem pevskega zbora Pod Latnikom, ki ga vodi Manuel Purger in s priložnostno mislijo župana Sandyja Kluna.

OBČINA ZGONIK se bo ob dnevu mrtvih poklonila spominu padlim v odporniškem gibanju in NOB, s polaganjem vencev na spomenike in grobove po naslednjem razporedu: v petek, 31. oktobra, ob 12.00 - Proseško pokopališče; ob 12.20 Proseška postaja; ob 18.00 Zgonik - zbiralništvo; ob 18.15 Repnič - spominska plošča; ob 18.30 Briščiki - hiša spomenik; ob 18.45 Gabrovec - vaški spomenik; ob 19.00 Samatorca - vaški spomenik; ob 19.15 Salež - vaški spomenik; ob 19.30 Zgonik - vaški in občinski spomenik. Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil MoPZ Rdeča zvezda. Občinska uprava vabi vse občane ter društva in organizacije, da se ob navedeni uri zberejo pri spomenikih za skupni poklon padlim.

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 obeščata, da vadbina v petek, 31. oktobra, odpade.

POKUŠNJA VIN - pobude v okviru praznika Sv. Martina na Proseku: rajonski svet za Zahodni Kras vabi proseške in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo 5. pokušine vin, ki bo 11. novembra na dvorišču rajonskega sveta. Razstavljalci naj se javijo v tajništvo do 31. oktobra ali na tel. št. 040-225956.

SVETOVALCI RAJONSKEGA SVETA za Zahodni Kras bodo polagali vence v petek, 31. oktobra, po sledečem urniku: ob 15.30 pokopališče Prosek, ob 15.45 pokopališče Kontovel, ob 16.00 avstro-ogrsko pokopališče, ob 16.15 pokopališče Križ.

TELOVADNE URICE za otroke vrtcev s slovenskim učnim jezikom od oktobra do konca maja, vsako sredo z urnikom: 15.30-16.30 ali 16.30-17.30 v večnamenski dvorani Slovenskega dijaškega doma S. Kosovel, Ul. Ginnastica 72. Info tel. 040-573141 ali urad@dijski.it.

UČENCI OŠ »FRAN MILČINSKI« IN DIJAKI NSŠ »SV. CIRIL IN METOD« vabijo na pohod miru, ki bo v petek, 31. oktobra. Zbirališče ob 10. uri pred cerkvijo na Katinari. Udeleženci pohoda se bodo podali mimo pokopališča, po kolovozu do Lonjerja, kjer bo ob 11. uri pred spominkom polaganje cvetja.

VZPI - ANPI, ANED IN ANPIIA bodo v petek, 31. oktobra, polagala vence na tržasko spomenike in obeležja padlim v NOB. Zbirališče ob 9.00 pred obeležjem v Ul. Massimo D'Azeglio, z zaključkom polaganja venca v Rižarni.

ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca vabi na svečanost ob Dnevu preminulih v soboto, 1. novembra, ob 10.30 s polaganjem vencev k spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca (Istrska ul. 192). Svečanost bo uvedel predsednik združenja Adriano Dugulin. Sodeluje ŽePZ I. Grbec pod vodstvom Silvane Dobrilla ob harmonikarski spremljavi Silvana Kralja. V petek, 31. oktobra, pa bodo člani odbora od 15. ure dalje polagali rože k spomenikom padlim najprej na Vojaškem pokopališču in zatem na glavnem pokopališču pri Sv. Ani.

ANPI - VZPI BOLJUNEC, SKD F. Prešeren, Mladinski dom in Fantovska Boljunc, vabijo na počastitev padlim v NOB v soboto, 1. novembra, v Boljuncu. Zbirališče na Gorici ob 16. uri. Slavnostni govornik Renato Kneipp, sodeluje zbor Fante pod latnikom in šola »Fran Venturini«. Na častni straži taborniki in skavti.

KD SLOVANI IN SKD SKALA ter VZPI-ANPI s Padrič in iz Gropade vabijo vaščane obeh vasi, da se spomnijo svojih padlih v NOB v soboto, 1. novembra, ob 9.45 pred spomenikom v Gropadi in ob 10.00 pred spomenikom na Padričah. Nastopil bo MePZ Skala-Slovan.

KRIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI E. Antončič prireja v soboto, 1. novembra, v sodelovanju z vaškimi organizacijami povorko in polaganje vencev na obeležja NOB. Zbirališče ob 11.15 v Ljudskem domu v Križu.

NA BARKOVLJANSKEM POKOPALIŠČU bo po starem običaju blagoslov grobov v soboto, 1. novembra, ob 14.30.

PRI SV. IVANU se bomo poklonili spominu padlih v soboto, 1. novembra, ob 11.00 pred ploščo na Narodnem domu.

VZPI - ANPI SEKCIJA DOMJO IN KD FRAN VENTURINI vabita na svečanost ob vaškem spomeniku padlim v NOB v soboto, 1. novembra, ob 14. uri.

VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci vabi na počastitev padlim v NOB. Zbrali se bomo v soboto, 1. novembra, ob 9.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Odšli bomo v povorki k vaškemu spomeniku na Dunajski cesti in nato na opensko pokopališče. Istočasno bo delegacija položila vence pri spomenikih P. Tomažiča in tovarišev, 71 talcev, Rozalije Kocjan-Guličeve, petih kurirk in štirih tovarišev v parku ob Kraški ulici. Sodelujejo MoPZ Tabor in MoPZ Sv. Jernej, Kostanca Mikulus, taborniki in skavti.

JUS BANI obešča upravičence, da kdor namerava pristopiti k sečnji ali nabiranju drvi, naj se čim prej javi pri naslednjih osebah: Igor Križmančič (040-214306) ali Neva Hussu (040-212403).

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT v Nabrežini bo zaprta zaradi dopusta do ponedeljka, 3. novembra, vključno.

SPDT prireja v nedeljo, 9. novembra, Martinovanje ali Kostanjevo nedeljo. Zbirališče ob 9. uri v Bazovici, pri Športnem centru Zarja. Nezahtevnemu sprehodu bo sledilo prijateljsko druženje. Izlet je primeren za vse, predvsem za mlade družine z otroki. Predvidoma 2 uri in pol hoje. Iz organizacijskih razlogov vabimo člane, da se prijavijo do ponedeljka, 3. novembra, na tel. št. 040-220155 (Livio) ali pri odbornikih planinskega društva.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 6. novembra, ob 18. do 21. ure zbiranje opreme. Urniki odprtih vrat sejma: petek, 7. novembra, ob 18. do 21. ure; sobota, 8. novembra, ob 16. do 21. ure; nedelja, 9. novembra, ob 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2015. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org

SKD S. ŠKAMPERLE sporoča, da bo redni (volilni) občni zbor v četrtek, 6. novembra, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicu v društvenih prostorih na Stadionu 1. maj, Vrdelska cesta 7. Vljudno vabljeni!

40-LETNIKI (1974) se srečamo v Repnu v soboto, 15. novembra, ob 20. uri ob večerji z glasbo. Pridruži se nam! Poklič najkasneje do sobote, 8. novembra, na tel. št.: 040-327115.

50-LETNIKI IZ TREBČ se dobimo v soboto, 8. novembra, ob 15.30 pred spomenikom padlim v Trebčah. Vabimo vse vaščane in prijatelje, da se nam pridružijo, da skupaj nazdravimo!

KRU.T obešča, da bo v torek, 11. novembra, ob 15. uri na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8 v drugem nadstropju, stekla delavnica »Od jeseni do zime: z barvami in podobami v svojo notranjost« z psihologinjo in psihoterapevko Jano Pečar. Dodatne informacije in obvezna prijava na društvenem sedežu tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

DO SVOBODNEGA GIBA - revija otroških in mladinskih plesnih skupin ZSKD bo v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade v petek, 14.

novembra. Info: 040-635626 ali info@zskd.eu.

50-LETNIKI z Opčin, Repna, Banov, Trebč, Padrič, Gropade in Bazovice se dobimo na večerji v soboto, 15. novembra, ob 19. uri. Zaželeno prijava do danes, 30. oktobra, na tel. 340-6719437 (Dunja) in 348-2545082 (Tanja).

DRUŠTVO SLOVENSКИH ČEBELARJEV - Trst prireja začetniški čebelarški tečaj, ki se bo odvijal na društvenem sedežu na Padričah. Pričel se bo v torek, 18. novembra, ob 20.00 in se bo odvijal do poletja (zajeta celoletna čebelarstva sezona). Predviden je teoretični del ter praktični del v društvenem čebelnjaku in ogledi čebelnjakov nekaterih naših članov. Vpiše se lahko vsakdo, ki bi rad spoznal čebele ali se s čebelarstvom tudi resno ukvarjal. Vabljeni zainteresirani, da se čimprej vpišejo (do 15. novembra). Informacije na tel. št. 0039-3383881424. (Danijel).

CENTER ZA LAŽJE UČENJE IN ŽIVLJENJE SEŽANA - vabi na dan odprtih vrat s predstavitvijo brezplačnih delavnic za učence in praznovanje 1. rojstnega dne, ki bo v četrtek, 20. novembra, popoldan v Sežani, Partizanska c. 37/a. Pod vodstvom inovatorke novih učnih metod Mojce Stojkovič. Za delavnice od 14.30 do 17.30 so obvezne prijave do 17. novembra na info@lazjeucenje.si ali tel. 00386-31314641.

ZSKD obešča včlanjene zebre, da je na www.zpzs.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

Mali oglasi

BLIZU TRGA OBERDAN dajem v najem študentom stanovanje sestavljeno iz: dnevne sobe, kuhinje, kopalnice in dveh spalnih sob. Tel. št.: 349-8430222.

ODDAM STANOVANJE pri Magdaleni, popolnoma prenovljeno in opremljeno, 60 kv.m., z dvoriščem 80 kv.m., s parkirnim prostorom na odprtem. Tel.: 338-1586832.

PRODAM avtomod, motorhome laika 57 S, letnik '91, opremljen z vsemi dodatki. Tel. št.: 333-4872311 (v jutranjih urah).

PRODAM domače klobase. Tel.: 339-5472406.

PRODAM sliko Stanota Žerjale velikosti 120 x 90. Motiv: Cesta skozi gozd proti jezerčku. Tel. št.: 040-272701 (ob uri obedov).

V BLIŽINI glavne univerze oddam obnovljeno stanovanje, primerno za dve osebi. Tel.: 327-6950659.

V ZGODOVINSKEM DELU Štanjela, na slovenskem Krasu, prodamo hišo z vrtom, cena po dogovoru. Tel. 00386-41314995.

ZANESLJIVA GOSPA z izkušnjami išče delo pri negi starejših oseb 24 ur dnevno. Tel. št.: 040-228658.

Prispevki

Ob obletnici smrti ljubljenelega moža in očeta Bogdana darujejo Magda, Daša in Domen 30,00 evrov za Žensko vokalno skupino Barkovlje.

V spomin na dragega strica Mira darujejo Magda, Daša in Domen 20,00 evrov za Žensko vokalno skupino Barkovlje.

V spomin na Giannija Carlja darujeta Jožica in Igor z družino 60,00 evrov za KRD Dom Briščiki.

V spomin na profesorja slovenščine na veliki maturi, Pavleta Merkuja, daruje Silvana Valoppi 50,00 evrov za Sklad Sergij Tončič - Trst.

V spomin na dragega moža Bogomira Žitka, ob drugi obletnici smrti, daruje žena Sonja 50,00 evrov za Žensko vokalno skupino Barkovlje.

Namesto cvetja na grob tete Milene daruje Zvonko z družino 50,00 evrov za SKD Igo Gruden.

Namesto cvetja na grob Pepke Milič por. Kopal darujejo Jušta ter Miloš in Jožko z družinama 60,00 evrov za AŠK Kras.

MLADINSKI ODDELEK NŠK - Mesečne otroške urice

V novo sezono s pravljicami iz kovčka

Sredi oktobra se je na otroški in mladinski oddelek Narodne in študijske knjižnice Trst vrnilo pravljčno popoldne, v okviru katerega knjižničarke že vrsto let širijo bralno kulturo med mladimi bralci. Letošnji cikel pravljčnih popoldnevov, ki bodo na sporedu enkrat na mesec (s ponovitvijo ob četrtkih) do marca prihodnje leto, so naslovili Pravljice iz kovčka.

Prvo pravljico je iz kovčka potegnila knjižničarka Alenka Hrovatin, ki je pravljico pripovedovala najprej predšolskim otrokom, nato pa še otrokom, ki obiskujejo prve, druge in tretje razrede osnovnih šol. Pisana družina predšolskih otrok je prisluhnila zgodbi z naslovom Trmoglav muček Ivana Petroviča Beliševa, ki pripoveduje o malce preveč svojeglavem mucu.

Uro kasneje so na vrsto prišli šolarji, ki so prisluhnili čudoviti zgodbi o pomenu prijateljstva z naslovom O skopuhu, ki se je skril v blagajno. Zgodba pripoveduje o baronu Flafu fon Flufu, ki je postajal vse bolj skopuški in vse bolj se je bal za svoje bogastvo. Nekega dne je vse svoje bogastvo zložil v velikansko blagajno in se še sam zaprl vanjo. Tam je ždel deset let in vse bolj mu je postajalo dolgčas. Nekega dne je v blagajno vdrl ropar. Sprva sta bila oba prestrašena, nato pa sta drug drugemu povedala, kaj se jima je v življenju zgodilo. Ko jima je postalo dolgčas, sta si domislila različnih iger, s katerimi sta se imenitno zabavala. Baron je ugotovil, da se še nikoli ni tako zabaval, spoznal pa

je tudi, da mu bogastvo ni prineslo sreče in zadovoljstva. Odločil se je, da bo priredil zabavo za vse ljudi, ki jih je poznal, in obnovil prijateljstva. Mladi slušatelji so pozorno prisluhnili sporočilnosti zgodbe, ki uči, da ni pomembno, kolikšno je materialno bogastvo posameznika, temveč koliko prijateljev ima in kako se z njimi razume.

Prvo srečanje iz cikla Pravljice iz kovčka je bilo dobro obiskano. Novost letošnjih pravljčnih uric je, da bodo na sporedu ob sredah in četrtkih (ponovitev sredin zgodbic). Knjižnica pa ima še eno novost; enkrat na mesec bodo pravljice lahko pripovedovali tudi prostovoljci, se pravi mamice in očki, dedki in babice ali pa tete in strici. (sč)

DOLINA - Prestižno priznanje

Radu Kocjančiču Velika nagrada Noè

Rado Kocjančič s steklenico brežanke v desni in nagrado Noè v levi roki

ROBI JAKOMIN

Breški vinogradnik Rado Kocjančič je dobitnik letošnje Velike nagrade Noè, ki jo vsako leto podeljujejo v Gradišču zaslužnemu vinogradniku iz Furlanije-Juljske krajine. Prvi dobitnik nagrade je bil letos stoletni Livio Felluga; Kocjančič je dobil nagrado št. 49.

Vinogradnik iz Brega je prejel priznanje za svojo brežanko, letnik 2009, vino iz grozdja, pridelanega v več kot stoletnem kakih 7 tisoč kvadratnih metrov obsežnem vinogradu pod Ricmanji. Brežanka je couve, mešanica grozdja s 70-odstotnim deležem avtohtonih vinskih sort vitovske, malvazije in glere, ostalih 30 odstotkov pa sestavlja grozdje 12 drugih različnih sort (rizling, malvazija chianti, dalmatinska malvazija, tokaj in še druge). Za pripravo tega vina so značilni pozna trgatega, spontana alkoholna fermentacija, in sicer tri do štiri dni na tropinah, nato zori dve leti v lesenih sodih.

Kocjančič je bil deležen nagrade v Gradišču, podelili pa so mu jo v Turinu, na prestižnem Salonu okusov, in sicer v turističnem kiosku Dežele Furlanije-Juljske krajine. Tako je postala njegova brežanka v bistvu deželna vinska vizitka.

VELENJE - Gledališka delavnica KD I. Grbec

Škedenjski otroci na 25. Pikinem festivalu

Otroci in mentorice gledališke delavnice kulturnega društva Ivan Grbec iz Škedenja so v nedeljo, 21. septembra, preživeli čudovit dan na 25. Pikinem festivalu v Velenju. Povabljeni so bili namreč, da na največji otroški prireditvi v Sloveniji zaigrajo prizorček Bine Brrrvinc, ki so ga naštudirali z mentorico Božo Hrvatič in sodelavko Sophie Vinci v pretekli sezoni v sklopu sodelovanja med tremi slovenskimi mestnimi društvami – KD Škamperle, KD Barkovlje in KD Ivan Grbec.

Škedenjsko društvo je ob tej priložnosti priredilo tudi celodnevni izlet,

ki so se ga ob malih nastopajočih in mentorih udeležili tudi starši in spremljevalci. Navdušeni otroci so se izvrstno izkazali pred otroško publiko in poželi presenečeno občudovanje organizatorjev. Po nastopu so se s starši podali na odkrivanje obsežne Pikine dežele ob Velenjskem jezeru. Festival, ki traja več dni, je ta dan nudil toliko dogodkov, delavnic, iger in zabav, da so prišli na svoj račun čisto vsi. Otroški obrazi so srečni in zadovoljni sijali kot je tistega dne sijalo sonce. Nasmejani in razigrani so med povratkom v avtobusu izrazili željo, da bi se festivala udeležili tudi prihodnje leto.

ŠOLSTVO - Olimpijada naravoslovnih ved in tekmovanje v kemiji

Dijaki Jožefa Stefana uspešni na tekmovanjih iz kemije in biologije

V soboto, 18. t. m., je na tržaškem tehniškem zavodu Alessandro Volta potekalo nagrajevanje dijakov, ki so se v lanskem šolskem letu udeležili Olimpijade naravoslovnih ved. Vsako leto jo prireja združenje ANISN (Associazione nazionale degli insegnanti di scienze naturali) na različnih šolah in ustanovah. Program je vsako leto nekoliko drugačen in je bil letos povezan s tednom, posvečenim ekološkim tematikam (Settimana del pianeta Terra).

Za višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom sta se prijavila le licej F. Prešeren in DIZ J. Stefan. Za slednjega sta nagrado prejela Primož Merkù iz drugega razreda elektronske smeri in Mirko Juretič, ki je v lanskem šolskem letu opravil maturo na kemijsko-biološkem oddelku. Na lanski izvedbi Olimpijade so prvič uvedli posebno lestvico za tehniške zavode, na kateri se je naš bivši petošolec uvrstil na prvo mesto v FJK.

Dijakom in predstavnikom posameznih šol je podpredsednica ANISN Eva Godini podelila priznanja in nagrade v obliki publikacij in zgoščenk s področja naravoslovja, nakar je predstavila predavatelj: F. Giorgija iz Mednarodnega centra za teoretsko fiziko (ICTP), A. Camerlenghija in P. Del Negro iz Oceanografskega zavoda OGS in G. Realdona, predstavnik ANISN, ki so s svojimi predavanji obogatili letošnje nagrajevanje. Zanimivim izvajanjem, ki so se v glavnem sukala okrog global-

nega segrevanja ozračja in morja, je sledilo veliko število dijakov in profesorjev, ki so bili seznanjeni z novimi podatki o spremembi klime in s tem povezanimi posledicami.

Naši dijaki niso bili uspešni le na naravoslovnih tekmovanjih, saj se vsako leto uvrščajo v sam vrh lestvic, ki zadevajo tekmovanje iz znanja kemije (Giochi della chimica), ki ga prireja SCI (Società chimica italiana). Dijaki so bili junija letos nagrajeni v dveh kategorijah – za bienije vseh vrst višjih srednjih šol in za trienije šol s kemijsko usmeritvijo. Na tržaški univerzi so

Mirko Juretič in Primož Merkù

priznanje prejeli Kevin Bržan (prvi v tržaški pokrajini in deveti od 144 dijakov iz FJK) in Ivan Grgič (tretji v tržaški pokrajini in petnajsti od 144 dijakov iz FJK) za bienij ter Mirko Juretič (prvi v tržaški pokrajini in četrti na 48 dijakov iz FJK), Kristian Castellani in Jan Dell'Anno, ki sta se uvrstila na drugo in tretje mesto v Trstu za trienij kemijsko-biološkega oddelka.

Vsem našim nagrajencem čestitamo in jim želimo, da bi še naprej želi tako lepe uspehe!

Profesorji bio-kemijskega oddelka
DIZ J. Stefan

GLOSA

Dvojno tujstvo

JOŽE PIJRJEVC

Mjanmar ali Burma, kot so rekli v kolonialnem času, je po tradiciji »dežela smehljaja«. Ljudje so zares nadvse prijazni. Čeprav nimam vtisa, da bi se bolj smehljali kot drugod. Pač pa zagonetni smehljaj Mone Lize krasí sicer brezizrazno lice večnega Bude, katerega kipe srečuješ vsepovsod v nešteti templjih, kapelicah in nišah, posejanih po deželi. Ko sem ga opazoval, se nisem mogel izogniti misli, da se je princu Sidarti, ki je približno pred dva tisoč petsto leti z meditacijo prebil krog novih in novih življenj in se povzdignil v nirvano, zgodilo nekaj, kar je povsem nasprotno njegovemu nauku. On je pridigal odpoved vsem človeškim strastem in željam, češ da se samo na ta način lahko enkrat za vselej rešiš pozemskega trpljenja. Po njegovi smrti pa so ga verniki spremenili v idola, ga pobožanstvili, ga upodabljali v različnih obrednih držah in mu postavljali mogočne templje in stupe. V Mjanmaru je to čaščenje mogoče še bolj izrazito kot drugje v jugovzhodni Aziji, saj je navada, da Budo obložijo z zlatimi lističi in z njimi prekrijejo tudi notranjost in zunanost zgradb, povezanih z njegovim kultom. Te lističe verniki znova in znova kupujejo in jih plast za plastjo vneto lepijo na predmete čaščenja, ki imajo včasih kar groteskne oblike. V Mandalayu, eni od starih prestolnic Mjanmara, je na primer ogromen kip Bude, ki teh-

ta nekaj ton in katerega prsti so se spremenili v klobasaste svaljke. V svetišču na otoku sredi jezera Inle častijo celo pet manjših kipov, ki so podobni krompirjastim zlatim gmotam. Kljub vsemu pa je budizem navdihnil čudovite umetnine in med njegovimi privrženci ne manjka ljudi, ki dosegajo visoko stopnjo duhovne odlike. Poudariti pa želim, da se vera kaj lahko izrodi v praznoverje, ki je nasprotno originalnemu nauku njenega ustanovitelja.

Kljub zapeljivostim »dežele smehljaja«, ki je v tem post-monsumskem obdobju vsa v cvetju, se ne morem otresti razmišljanja o naših domačih razmerah. Povod zanje je lahko tudi računalnik, ki ga ne obvladam, ker se na ekranu pokažejo napisi v neznanem jeziku in pisavi. Ne čudim se, da se tržaški italijanski svetniki tako otepajo slovenščine v občinskem zboru. Ker je ne poznajo, se ob njej čutijo povsem nemočni. Z naše strani pa je tudi naravno, da jo že več kot sto petdeset let skušamo uveljaviti, kajti samo na ta način bo potrjeno, da smo enakopravni meščani. Gre v bistvu za dvojno tujstvo: Italijanov, ki jim je slovenščina nerazumljiva, in Slovencev, ki v najvišjem upravnem telesu občine ne smejo uveljaviti svoje identitete. Dokler tega dvojnega tujstva ne bomo premostili, Trst ne bo dosegel nirvane sožitja in razvoja.

VREME OB KONCU TEDNA

Nov anticiklon in še večja stanovitnost

DARKO BRADASSI

Za nami je severovzhodna vremenska slika, ki je trajala več dni. Anticiklon, ki je nastal nad evropskim severovzhodom, je proti nam preusmerjal suh in v prizemnih plasteh za ta čas mrzel zrak.

Ravnokar nad Sredozemljem nastaja nov anticiklon, ki bo zamenjal dosedanjega celinskega. Severovzhodna vremenska faza se je zaključila, na vreme pri nas pa bo do vključno nedelje vplival sredozemski anticiklon z občutno toplejšim zrakom v višinah, kar prinaša še večjo stanovitnost. Zgleda lahko paradoks, toda kljub večji stanovitnosti in solidnejšemu anticiklonu, bodo sončni žarki v prihodnjih dneh postopno šibkejši in jasna zaradi naraščajoče prizemne vlage manj izrazita. Kot smo že večkrat pisali, stanovitnost ni vedno sinonim za sončno vreme, pravzaprav velja marsikdaj obratno. S suhim zrakom, ki je omogočal polarizirano svetlobo, je bilo v preteklih dneh nebo sinje modro, odslej pa bodo zaradi prizemne vlage sončni žarki bolj jesenski.

V višjih slojih ozračja bo iznad južnejših predelov pritekal občutno toplejši zrak. Ozračje se bo na višini 5500 metrov segrelo za 6 do 8 stopinj Celzija, precej manj v nekoliko nižjih slojih, medtem ko se bo v prizemlju še zadrževal razmeroma hladen zrak iz preteklih dni. Vetrovi so že itak popustili, ozračje pa bo v prihodnjih dneh bolj umirjeno, zato se bo v niž-

jih slojih postopno začel večati odstotek vlage. Toplejši in lažji prihajajoči zrak se bo zadrževal visoko nad nami, težji hladnejši pa v prizemlju.

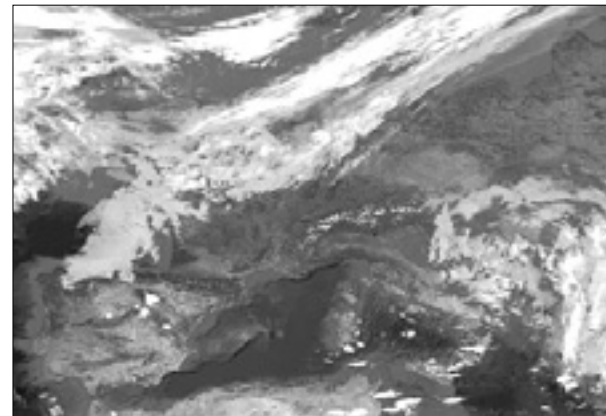
Do vključno nedelje bo prevladovalo sončno ali zmerno oblačno vreme, iz dneva v dan pa bodo sončni žarki zaradi prizemne vlage manj učinkoviti. Sonce ne bo uspevalo občutneje segreti prizemnih slojev. Zato kljub sončnemu vremenu in odsotnosti vetrov prizemne temperature ne bodo ravno posebno visoke. Zlasti noči pa bodo zaradi temperaturnega obrata za ta čas hladne. Več sonca bo vsekakor danes in jutri, postopno več vlage pa v prihodnjih dneh.

Po nekoliko daljšem vremenskem premirju se nato že v začetku prihodnjega tedna obeta sprememba.

Anticiklon bo v ponedeljek začel popuščati, od severozahoda se bo proti Sredozemlju spuščala hladna višinska dolina z vremensko fronto. Njen vpliv bomo začutili že od torka, ko bo proti nam z južnimi vetrovi začel pritekati bolj vlažen zrak. Pri nas bo že več vlage in obla-

kov, mestoma bo lahko padlo tudi nekaj kapelj dežja. Glavnino poslabšanja pa po sedanjih izgledih pričakujemo v noči na sredo ali v sredo, ko bo naše kraje dosegla vremenska fronta in bo nad Sredozemljem nastalo obsežno ciklonsko območje. Prišlo bo do poslabšanja, kaže da z vztrajnimi in povečini zmernimi do močnimi padavinami. Pihali bodo okrepljeni južni vetrovi, ki bodo proti nam preusmerjali toplejši zrak. Največ dežja bo v severnih alpskih in predalpskih predelih, daljša premirja s spremenljivim in morda občasnim delno jasnim vremenom pa bodo možna, če sodimo po sedanjih najverjetnejši evoluciji, ko se bo okreplil jugovzhodni veter, ob morju.

Na sliki: nad nami se krepi sredozemski anticiklon

PIRAN - Likovna umetnost

Odpri razstavo del primorskih umetnikov iz obdobja 1965-75

PIRAN - V Galeriji Herman Pečarič v Piranu (**na posnetku**) so včeraj odpri razstavo z naslovom Herman Pečarič in sodobniki: Primorska likovna umetnost 1965-1975. Projekt, ki želi predstaviti likovno dogajanje v slikarski ustvarjalnosti na Obali, sooča dela petih umetnikov, ki so bili rojeni med letoma 1900 in 1935.

Do 22. marca prihodnje leto bodo na ogled dela Hermana Pečariča, ki je deloval v Piranu, Mireta Cetina z ateljejem v Kopru, Toneta Kralja, Jožeta Pohlana in nekoliko mlajšega Zvesta Apollonia iz okolice Kopra. Kot so prepričani v galeriji, je njihovo delo tako v primorski likovni umetnosti kot širše »tako ali drugače pustilo pečat«. Ustvarjalni zagon, s katerim so delovali, je vplival na pojav generacije mladih perspektivnih umetnikov, kot so Živko Marušič, Tomo Vran, Mira Ličen in Janez Matelič.

Herman Pečarič se je rodil leta 1908 na Spodnjih Škofijah. Leta 1950 je diplomiral iz slikarstva na likovni akademiji v Beogradu. Ustvarjal je olja, akvarele in litografije ter scenografije za Ljudsko gledališče v Kopru. Do svoje smrti leta 1981 je živel v Piranu. Pečaričeva tesna motivna vpetost v izvorni svet slovenske Istre, ki jo je znal prepričljivo interpretirati v sodobno dojetem realističnem slogu, ga postavlja med redke zanimive izpovedovalce tega okolja.

Mire Cetin se je rodil leta 1922 v Planini pri Rakeku. Leta 1952 je diplomiral iz slikarstva pri Gabrijelu Stupici na ljubljanski likovni akademiji. Bil je član Skupine 53. Aleksander Bassin ga je nekoč označil kot »tistega mediteranskega osamelega jezdeca tostran italijanske meje, iz čigar slikarstva je bilo mogoče prepoznati tudi duha italijanskih magičnih realistov in morda še campiglijevsko enostavno združitev risbe s figurativno formo v poploščeni projekciji«.

Tone Kralj se je rodil leta 1900 v Zagorici pri Dobropolju. Do leta 1927 je tesno sodeloval z bratom Francetom. Sodi v vrste pionirjev slovenskega ekspresionizma in t.i. nove stvarnosti. Loteval se je predvsem religioznih motivov in tem iz kmečkega ter delavskega življenja. S freskami je poslikal več kot 40 cerkva, predvsem

na Primorskem. Ukvarjal se je tudi z ilustracijo in po zgledu renesančnih mojstrov skušal povezovalne umetnostne stroke, od arhitekture, monumentalne spomeniške plastike do umetne obrti in oblikovanja.

Jože Pohlen se je rodil v Hrastovljah leta 1926, leta 1946 je zaključil šolanje na kiparskem oddelku Inštituta za likovno umetnost v Firencah. Diplomiral je tudi na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost pri Francišku Smerduju in pri njem leta 1951 opravil še kiparsko specialko.

Zvest Apollonio se je rodil leta 1935 v Bertokih pri Kopru. Leta 1964 je zaključil specialistični študij slikarstva na Akademiji za upodabljačo umetnost v Ljubljani, kjer je bil učenec velikih mojstrov: Stupice, Smerduja, Preglja in Jakca. Deset let pozneje je postal profesor na Akademiji za likovno umetnost, kjer je uvedel študij grafične tehnike sitotisk. Obveljal je za enega vodilnih primorskih likovnih ustvarjalcev.

PISMA UREDNIŠTVU

0 Skupini 85

Težko bo popisati delo in zasluge Pavleta Merkuja. Nanj me je vezalo kaj več kot zgolj krvno sorodstvo. Mislim, da me je zato povabil na pripravljane sestanke Skupine 85, ki naj bi delovala za vzpostavljanje novega vzdušja v našem mestu. Naj na kratko obnovim potek takratnega dogajanja.

1. Pavletova pobuda je nastala ob pogovorih s Steliom Spadarom in Alfredom Venierjem, ki sta v tistih letih iskala poglobljenega stika s slovenskimi so- meščani. Pavle me je povabil k sodelovanju po prvih pogovorih med njimi.

2. Štiričlanska skupinica je organizirala 14. decembra 1984 in 1. februarja 1985 dve srečanju z različnimi italijanskimi in slovenskimi kulturniki, da preveri konkretno možnost za ustanovitev Skupine. Odzivi so bili različni.

3. Ko so bile osnovne smernice določene, smo pobudniki sestavili Statut, ki smo ga 8. marca 1985 predstavili na tiskovki.

4. 19. marca je bila Skupina 85 formalno ustanovljena pri notarju. Ustanovni člani so: Pavle Merku, Darko Bratina, Giorgio Depangher, Adriano Dugulin, Elvio Guagnini, Dušan Kalc, Ravel Kodrič, Fabio Marchetti, Iulia Marini Slataper, Stelio Spadaro, Ivan Verč, Alfredo Venier in Tullio Weber.

5. V imenu Skupine 85 sta 17. maja 1985 Stelio Spadaro in Ivan Verč predstavila v Senatu italijanske republike pri Komisiji za vprašanja zaščite slovenske manjšine v Italiji dokument o manjšinskem vprašanju.

6. Prvi redni občni zbor Skupine 85 je bil 21. januarja 1986. Za predsednika je bil izvoljen Pavle Merku, v upravnih svet so bili izvoljeni Adriano Dugulin, Milan Pahor, Livio Poldini, Stelio Spadaro, Ivan Verč in Alfredo Venier; za nadzornike so bili imenovani Iulia Marini Slataper, Sergio Zucca in Fabio Marchetti.

Taki so bili prvi koraki Skupine 85. Začetna pot od leta 1984 do leta 1987 je opisana v Biltnu Skupine 85, št. 1-2, 1988, str. 3-20 (hrani NŠK).

Na pobudo aktivnih članov Skupine 85 so na priložnostnih večerih nastopili ugledni tržaški besedni, glasbeni in likovni ustvarjalci in s svojo prisotnostjo potrjevali pomen in vlogo slovensko-italijanskega kulturnega društva v Trstu.

Ivan Verč

Cenzorska ihta

Gospod Stojan Spetič pozablja, da je bil tudi sam, še do pred kratkim, takorekoč do včeraj, med gorečimi pristaši in zagovorniki režimov in držav, ki so »ihtavo« cenzuro izvajale in to kar uspešno. Za dobro izvajanje te že histerične cenzure so imele na voljo na tisoče agentov in cel kup plačanih obveščevalcev.

Malo me je Vaše (Spetičev) pismo zmedlo, zdaj ne vem več, če ta Vaša podpora cenzuri (ne tukajšnji) velja še ali ne. Zgleda, da ne, neki presledek pa mora biti, recimo, neka vmesna pripraviška doba, ni mogoče kar tako na lepem skočiti na drugi voz in kar je bilo, je bilo.

O kakšni ihti, ali če hočemo, histeriji, ni govora, ni mi dano, hočem reči, pri meni tega ni in še manj, da bi moja malenkost kaj cenzurirala; nimam ne znanja, ne možnosti, še manj pa volje. Pri meni gre samo za mirne večere, da mi ne prihajajo v hišo po slovenski TV, z izgovorom umetnosti, bahači in nastopači starimi oguljenimi, preživljenimi idejami, kar je bila dejansko na žalost predstava Borisa Kobala.

Čudim se, da niste, kot pozore opazovalec, opazili, da je takrat Giorgio Gaber, ta njegov uspeh po Italiji in drugod, zabelil z veliko dozo ironije, iz tega uspešnost, v posmeh tistim, ki neko idejo živijo na prelahkem način, kot neko modo, ki seveda, prav kmalu mine.

No, če je to za Vas uspeh, je še toliko več zame, ker so ideje resna stvar.

Aleksander Furlan

P.S.

S tem je zadeva, vsaj kar se mene tiče, zaključena.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

TRIESTE PRIMA - Pogovor z umetniškim vodjo Corradom Rojcem

Zanimiv prerez zadnjih sto let glasbe

Jutri za uvod proglasitev zmagovalcev skladateljskega tekmovanja G. Coral

Stoletje glasbe je naslov in vodilo letošnjih Mednarodnih srečanj s sodobno glasbo Trieste Prima, ki jih že osemindvajsetič zapored prireja društvo Chromas. Po prerani smrti ustanovitelja in umetniškega vodja Giampaola Corala je krmilo prevzel Corrado Rojac, harmonikar in skladatelj, ki sodobni glasbi posveča večino svojega ustvarjalnega in poustvarjalnega dela.

Stoletje glasbe je kar ambiciozen načrt, saj je skoraj nemogoče prikazati vse smernice, velikokrat tudi antitetične, po katerih so stopali skladatelji od leta 1914 do danes?

Seveda, prikaz ne more biti izčrpen, zato smo izbrali le skladatelje, ki so s svojim pečatom najbolj zaznamovali razvoj komponiranja v minulem stoletju: Schönberga, Debussyja, Casello, Stravinskega, kot stranice kvadrata, ki sicer niso geometrično razporejene, kajti vseprek se pojavljajo odstopanja, tudi zelo kritična, od premis, ki so jih mojstri začrtali: dodekafonija, impresionizem, neoklasicizem in politonalnost so sprožili vrsto reakcij, ki so pripeljale do aleatorike, do elektronske glasbe, vse do partiturne, kjer gledališka komponenta dopolnjuje glasbo.

Letošnja srečanja bodo imela 31. oktobra pomemben uvod ...

Ja, zelo sem vesel, da je prišlo do sodelovanja z društvom Chamber Music, ki se je pridružilo naši želji, da bi počastili spomin na prijatelja Giampaola Corala z mednarodnim tekmovanjem v kompoziciji, ki nosi njegovo ime: zelo prestižna mednarodna žirija, ki ji predseduje skladatelj Claudio Ambrosini, bo tistega dne proglasila zmagovalce letošnjega tekmovanja, češki kvartet Josef Suk, ki je lani osvojil prvo nagrado na tekmovanju Trio di Trieste, pa bo igral Brahmsa in skladbe zmagovalcev predlanskega tekmovanja.

To se bo zgodilo v Mali dvorani gledališča Verdi ob 18. uri, naslednja srečanja pa bodo potekala v dvorani Muzeja Revoltella ...

Tam bomo začeli 8. novembra, vedno ob 18. uri, z nastopom ansambla ImprovisoFantasia, v sodelovanju s tečajem za nove tehnologije na konservatoriju Tartini, na sporedu pa bodo Bruno Maderna, Giacinto Scelsi, Arnold Schönberg, Giuseppe Giuliano, Karlheinz Stockhausen in naš Giampaolo Coral. 14. novembra bo igral duo, ki ga sestavljata Črtomir Šiškovič in Luca Ferrini: predstavila bosta zanimivo Rondo-Fantazijo Danila Švare, rojaka iz Ricmanj, pa praznovanje mladega goriskega ustvarjalca Patricka Quaggiata z naslovom Strasonata ter noviteta slovenskega skladatelja Mateja Bonina in tržaško-argentinskega komponista Fabiana Pereza-Tedesca, pa še Rdeče Giampaola Corala.

20. novembra bodo v ospredju Francozi in Nemci ...

Iz Švice bo prišel zelo zanimiv sestav - violinistka Noëlle-Anne Darbellay ter hornist Olivier Darbellay, ki bosta začela s skladbo Oliviera Messiaena, sledili pa bodo Robert HP Platz (med drugim avtor predgovora v našem programskem libretu), Max E. Keller, Jürg Wittenbach, Heinz Holliger, Georges Aperghis ter Jean-Luc Darbellay. 29. novembra se bomo preselili v gledališče Miela za nastop ansambla Icarus, ki bo izvajal pretežno italijansko glasbo v različnih zasedbah, med drugim tudi mojo skladbo Forte za klavir, zraven pa dela Alessandra Solbiattija, Gabriela Tagliettija, Ruggera Laganaja, Giampaola Corala ter Arnolda Schönberga.

Corrado Rojac

ARHIV PD

Zadnji koncert bo spet v muzeju Revoltella, 5. decembra ob 18. uri.

Oblikoval ga bo klavirski duo Spinosa-Calcagnile, ki je sestavljal zelo zanimiv program, od Pomladnega obredja Igorja Stravinskega do Debussyjevih Six epigraphes antiques, pa pravo redkost Alfreda Caselle z na-

slovom Pagine di guerra, ki je nastala l. 1915 in bo tudi poklon stoletnici 1. svetovne vojne, nazadnje pa bomo poslušali Pas de trois - poklon Debussyju, ki ga je francoski komponist Simon Art-Olivier spisal pred dvema letoma.

Katja Kralj

LJUBLJANA - November v Kinu Šiška

Po Helmetih na odru Dr. John, McLaughlin in druge žive legende

Prepričljiv petkov nastop skupine Helmet na odru dvorane Katedrala v Kinu Šiška

AF

Kino Šiška privablja v Ljubljano vrsto zanimivih in mednarodno priznanih glasbenikov, predvsem takih, ki se izogibajo komercialnim krogom ter prizoriščem. Prejšnji petek je nekaj sto ljubiteljev trdega rocka in alternativnega metala uživalo med koncertom ameriškega benda **Helmet**. Ena najbolj vplivnih skupin iz krogov alternativnega metala, ki si je v 90. letih izborila pomembno mesto na mednarodni sceni, je nekaj let po objavi sedmega albuma Seeing Eye Dog (2010) odpotovala na svetovno turnejo ob 20-letnici izida plošče Betty (1994).

Od prvotnih članov benda je ostal samo še ustanovitelj - pevec in kitarski virtuoz Page Hamilton, ki še vedno deluje karizmatično in nadvse energično. Trojica mlajših glasbenikov (Dan Beeman, Dave Case in Kyle Stevenson) se je z njim dobro uigrala, kar so v petek preverili tudi

slovenski oboževalci. To je glasba, ki odmeva v prsnem košu zadovoljnega gledalca.

Kino Šiška pa ponuja v novembru še vrsto mamljivih koncertov: 4. novembra prihaja »koncertni biser ameriške neodvisne glasbene scene« **Xiu Xiu**, 6. novembra bodo na vrsti domači rockerji **Momento**, 8. novembra pa verjetno največji še živeči glasnik glasbene tradicije New Orleansa **Dr. John (& The Nite Trippers)**, dobitnik šestih grammyjev in član ekskluzivnega kluba Rock&Roll Hall of Fame. 11. novembra bo v Šiški zaigral eden najbolj pomembnih jazz kitaristov sodobnega časa **John McLaughlin (& The 4th Dimension)**, na novembrskem spisku pa so še **Dry The River** (24.11.), nekdanji sopotniki Franka Zappe **Grandmothers of Invention** (26.11.) in legendarni nemški industrijski rockerji **Einstürzende Neubauten** v ponedeljek (27.11.). Zabava je zagotovljena. (af)

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

La spia

(A most wanted man)

Režija: Anton Corbijn

Igrajo: Philip Seymour Hoffman, Rachel McAdams, Willem Dafoe in Daniel Brühl

ZDA 2014

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Še en film, ki se opira na knjižno uspešnico, tokrat delo Le Carreja, ki seveda pripoveduje o vohunih. Če k temu dodamo ime režiserja Antona Corbijna, se pravi najprej fotografa in potem še vrhunskega avtorja številnih videospotov skupin U2, Depeche Mode, Nirvana in drugih, je rezultat na dlani. Če k vsemu temu pa dodamo še ime Philipa Seymourja Hoffmana v eni njegovih zadnjih vlog, gre pri tem za delo, ki ga nikakor ne gre zamuditi.

Vohunski triler je namreč posnet po resnični zgodbi turškega državljanja, ki so ga aretirali leta 2001 in ga zaslizevali v Guantanamo na Kubi.

Zgodba pripoveduje o tajnem agentu, ki se v Hamburgu posveča raziskovanju dokaj nenavadnega pritoka denarja. Ni namreč jasno, v čigav žep bodo šle tiste bajne vsote, in niti ni jasno, ali se bodo s tistim premoženjem okoristile teroristične skupine.

Kot se za pravi vohunski triler spodobi, moramo najprej razumeti, kdo je kdo in kdo pravzaprav prekriva koga.

Da je Philip Seymour Hoffman daleč najboljši, ni dvoma. V filmu igra Guntjerja Bachmanna, angleškega agenta, ki že vrsto let živi v Nemčiji in mu je Corbijn tako rekoč zaupal celotno zgodbo. Februarja preminuli igralec, si je to zgodbo postavil na rame in jo čudovito izpeljal do konca, do zadnje klope, mogoče celo dlje, ker se nam njegov lik in njegova interpretacija tudi po koncu filma vtisneta globoko v spomin. (Iga)

KNJIGA - Izbor pravljic

Zlata mačja preja Svetlane Makarovič

Pri Mladinski knjigi je izšel antološki izbor pravljic Svetlane Makarovič Zlata mačja preja. Po besedah avtorja spremne besede Borisa A. Novaka pravljice Makarovičeve naučijo, kako je treba živeti, kako je treba delati s sabo in drugimi, "da pride mo s čistim srcem in dušo skozi strašni gozd in umazano, pošastno človeško družbo".

Makarovičeva, ki je ugotovila, da kamorkoli pride, sreča samo sebe, tako da si gre "že prav fajn na živce", je Novakovo spremno besedo označila za mehko tačko na srcu ter objem, saj naj bi jo brat v poeziji poznal bolje kot pozna samo sebe navključ temu, da nikoli nista živela skupaj. Kot je še pojasnil Novak, si je pri pisanju spremne besede zastavil vprašanje, kako lahko pesnica "najbolj krvavih balad v naši književnosti obenem piše tako toplo literaturo za otroke; kako je možno, da avtorica tako temnih balad premore toliko svetlobe, ko gre za otroke".

V prepričanju, da med tema dvema dimenzijama Makarovičeve, "poosebljenega gesamtkunstwerka", obstaja notranja vez in soodvisnost, Novak pravi, da avtorico zavest in izkušnja zla, ki prihaja do izraza v njeni baladni poeziji, navdihuje, da otrokom kaže pot skozi življenje in družbo ter jim z dobrotno roko pokaže, da je možno tudi človečno, toplo, lepo življenje. "Pri tem niti najmanj ne gre za moralizem, če kaj, potem je Svetlani, kot vemo, moralizem, puritanizem, dvignjen pedagoški prst kar se da zoprn," je dodal Novak, ki njene pravljice označuje za najboljše možne.

Kot je pojasnila Irena Matko Lukan, ki je pravljice izbrala z Jasno Merc in avtorico, knjiga prinaša izbor najbolj poznanih pravljic, kot so Sapramiška, Pekarna Mišmaš in Sovica Oka, pa tudi nekaj manj poznanih, kot sta Komar Zz ter Potepuh in nočna lučka. "Pri njenem opusu in mojstrstvu je bilo težko izbrati tisto, kar bi v tej knjigi izšlo," je pojasnila, a meni, da jim je uspel dober izbor.

Za knjigo je ilustracije prispevalo devet ilustratorjev, kot so Suzi Bricelj, Zvonko Čoh, Kostja Gatnik, Marjanca Jemec Božič in Tomaž Lavrič, pa tudi Svetlana Makarovič je prispevala svoje ilustracije za dve pravljici (Vila Malina ter Korenčkov palček) in dve pesmi (Črni muc, kaj delaš? ter Kaj bi miška rada). Kot je dejal likovni urednik Pavle Učakar, so se pri pripravljanju knjige odločili, da mora biti knjiga polna barv - da ne bi bilo strani, na kateri se ne bi pojavila kakšna barva ali junak iz pravljice. Za okoli tretjino pravljic so pripravili nove ilustracije. (STA)

RIM - Med demonstracijo ogroženih kovinarjev jeklarne Ast iz Ternija

Policija s pendreki nad delavce Splošno ogorčenje sindikatov in predstavnikov političnih sil

RIM - Včerajšnji dan na italijanski politični in sindikalni sceni je zaznamoval veliko razburjenje, ki je nastalo v Rimu, potem ko je policijski kordon napadel kovinarske delavce jeklarne skupine ThyssenKrupp. Delavci so, kot je bilo napovedano, demonstrirali v obrambo več stotin delovnih mest, ki so ogrožena, s tem pa se slabo piše tudi družinam delavcev v Terniju, ki v veliki meri živi od proizvodnje jeklarne. Pri nemškem veleposlaništvu jih je po dinamiki, o kateri sedaj teče preiskava, napadel policijski kordon in jih tudi pretepel s pendreki. Dogodek je sprožil splošno ogorčenje pri sindikatih in večini političnih sil.

Skupaj z delavci so včeraj demonstrirali sindikalisti Fiom, med katerimi je bil tudi sekretar Maurizio Landini, ki jih

je prav tako dobil s pendrekom po glavi. Povedal je, da je policija nenadoma napadla demonstrante brez vsakršnega razloga. Nad dogodki je izrazil ogorčenje in zahteval od vlade, naj razčisti, kako je lahko prišlo do takih dogodkov in kdo je zanje odgovoren.

Predstavniki sindikatov Ggil, Cisl in Uil so se srečali s podministrom za notranje zadeve Filippom Bubbicom in zahtevali, naj se s preiskavo ugotovijo odgovornosti policije. Vse parlamentarne skupine so zahtevale, naj notranji minister Angelino Alfano danes v parlamentu pojasni vzroke in povod za včerajšnje dogajanje.

Sekretarka Cgil Susanna Camusso je v bolnišnici obiskala pretepele delavce in jim izrazila solidarnost. Ostra sta bila tudi voditelja Uil Luigi Angeletti in

Cisl Annamaria Furlan. Prvi je ravnanje policije opredelil kot hudo in nesprejemljivo dejanje, druga pa je povedala, da ima veliko spoštovanje do dela policije, a to, kar se je zgodilo včeraj, je nerazumljivo.

Policisti so se branili rekoč, da so nekateri demonstranti hoteli zasesti železniško postajo Termini in so v ta namen predrlj policijski kordon. Zato naj bi jih policija z napadom zadržala. S tem v zvezi je policija objavila tudi nekaj video posnetkov.

Z Landinjem se je po incidentih telefonsko pogovarjal tudi podtajni pri predsedstvu vlade Graziano Delrio, ministrica za gospodarski razvoj Federica Guidi pa je povedala, da bo vlada ustrezno ukrepala, da se včerajšnji dogodki pojasnijo.

Napeto soočanje med demonstranti in policijo

ANSA

Letala članic Nato prestregla več ruskih letal v evropskem zračnem prostoru

BRUSELJ - Letala držav članic zveze Nato so v zadnjih dveh dneh v evropskem zračnem prostoru prestregla več ruskih vojaških letal, je včeraj sporočilo zavezništvo. Gre za nenavadno obsežno dejavnost ruskih letal v evropskem zračnem prostoru, opozarjajo. Letala držav članic so poletela s štirih različnih prizorišč in prestregla štiri skupine ruskih vojaških letal, ki so izvajala manevre nad Baltskim, Severnim in Črnim morjem, je Nato pojasnil v sporočilu, ki ga povzema francoska tiskovna agencija AFP.

Kot je pojasnil tiskovni predstavnik zavezništva v belgijskem Monsu, so med drugim od torka popoldne nad Severnim in Baltskim morjem zaznali več bombnikov in drugih vojaških letal. Posredovala so nemška in britanska letala. Največja operacija je medtem vključevala letala treh članic zavezništva, ki so posredovala po odkritju skupine osmih ruskih letal - štirih bombnikov in štirih oskrbovalnih letal - v formaciji nad Atlantikom. Po posredovanju norveških letal se jih je šest obrnilo, dva bombnika pa sta nadaljevala pot, nakar so se v njihovem spremstvu izmenjale britanska, portugalska in nato spet norveška letala.

Še eno posredovanje pa so izvedla turška letala nad Črnim morjem, kjer so letela štiri ruska letala, od tega dva bombnika, je še sporočil Nato. Kot navajajo v zavezništvu, ruska letala niso predložila načrta poti, niso vzpostavila nikakršnega stika s civilnimi letalskimi oblastmi in nasploh niso komunicirala, kar predstavlja morebitno tveganje za civilne lete.

V luči ukrajinske krize je Nato na območju v zadnjih mesecih sicer okrepil prisotnost. S tem želi pomiriti svoje vzhodne članice, ki se spričo ruske priključitve Krima in spopadov na vzhodu Ukrajine čutijo ogrožene. Minuli teden so NATOva letala zaznala in prestregla rusko vohunsko letalo, ki je letelo čez Baltsko morje in kršilo zračni prostor Nata. Iz zavezništva so še sporočili, da so njegova letala letos doslej prestregla več kot 100 letal, kar je več kot približno trikrat več kot leta 2013.

DIYARBAKIR - Turške oblasti popustile pred mednarodnim pritiskom

Sirski borci in iraški Kurdi gredo po turškem ozemlju na pomoč obleganemu Kobaneju

Kolona kurdskih pešmerg se po turškem ozemlju pomika proti Kobaneju

ANSA

DIYARBAKIR - Več deset sirskih upornikov iz vrst Svobodne sirske vojske je včeraj ponoči iz Turčije vstopilo v Sirijo, kjer se bodo pridružili kurdskim borcev v obrambi mesta Kobane pred skrajneži iz vrst Islamske države. V Turčijo so medtem dopotovali tudi kurdski borci iz Iraka, ki se bodo prav tako pridružili obrambi Kobaneja. Po navedbah lokalnega turškega vira je mejo s Sirijo danes prečkalo okoli 150 borcev Svobodne sirske vojske. Po navedbah Sirskega observatorija za človekove pravice je bilo teh borcev okoli 50, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Na pomoč Kobaneju, ki ga že od septembra oblegajo skrajneži iz Islamske države, hitijo tudi pešmerge iz Iraka. Ti kurdski borci - skupaj naj bi jih bilo okoli 150 - so včeraj dopotovali v Turčijo, nekateri z letalom, drugi po kopenski poti, oboroženi tudi s težkim orožjem. Po navedbah turške tiskovne agencije Anadolu pešmerge spremlja turška policija.

Sirski Kurdi so Turčijo, ki ima nadzor nad edinim dostopom do Kobaneja, ki ga še ni zavzela Islamska država, pred časom zaprosili, naj odpre kopenski koridor, s katerim bi obleganemu mestu lahko na pomoč prispeli turški Kurdi in okrepitev iz drugih delov Sirije pod kurdskim nadzorom.

Turške oblasti ne zaupajo povezavam sirskih Kurdev s prepovedano Kurdsko delavsko stranko (PKK). So pa pristale na pomoč Kurdev iz Iraka. Napotitev iraških pešmerg v Kobane so pozdravile tudi ZDA, ki so v podporo obrambi Kobaneja skupaj z zaveznicami izvedle več letalskih napadov in na območje odvrgle tudi orožje. Do slednjega je bi turški predsednik Recep Tayyip Erdogan prejšnji teden kritičen.

Iz Kobaneja, ki je postal simbol boja proti islamskim skrajnežem, je moralo pobegniti 200.000 ljudi, džihadisti pa trenutno nadzorujejo okoli 60 odstotkov mesta.

ANKARA - Včeraj jo je odprl predsednik Recep Tayyip Erdogan

Nova razkošna predsedniška palača vir številnih kritik in polemik

ANKARA - Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je včeraj na obrobju Ankare odprl novo predsedniško palačo, ki jo opozicija kritizira, češ da je dokaz Erdoganovih avtokratičnih teženj, kritični pa so tudi okoljevarstveniki. Turški predsednik je v novi palači včeraj prvič priredil slovesnost ob obletnici ustanovitve sodobne turške republike. Za sinoči je bil v palači napovedan tudi velik sprejem za okoli 5000 povablencev, a so ga odpovedali zaradi tragedije v premogovniku na jugu Turčije, kjer je pod zemljo še vedno ujetih 18 rudarjev.

Razkošen kompleks Ak Saraj oz. Bela palača se razprostira na 200.000 kvadratnih metrih, obsega tisoč sob, zgrajen pa je v slogu, ki naj bi bil mešanica sodobne arhitekture in tradicionalnega stila iz časa dinastije Seldžukov. Po poročanju medijev naj bi izgradnja predsedniške palače stala 350 milijonov dolarjev (275 milijonov evrov).

Turški predsedniki so doslej živeli v palači Cankaya v središču Ankare, ki je bila simbol sodobne turške republike. V njej je kot prvi živel utemeljitelj sodobne Turčije Mustafa Kemal Atatürk, odletel pa je bi-

Sporna nova predsedniška palača v Ankari

ANSA

la dom 12 turških predsednikov. Selitev v novo palačo je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP znak Erdoganovega stremjenja k novi Turčiji.

Sprva je bilo predvideno, da bo v novi palači živel turški premier, vendar pa zdaj v njej prebiva predsednik Erdogan, premier Ahmet Davutoglu in njegovo osebje pa so se preselili v Cankayo.

A opozicija v selitvi vidi nov odmik od sekularne Turčije, ki jo je utemeljil Atatürk, boli pa jo tudi, ker je Erdogan palačo uradno odprl ravno na dan republike. Nekateri tudi opozarjajo na vrtočlavo visoke stroške gradnje. Okoljevarstvenike pa moti, ker so na območju, ki je veljalo za ene bolj zelenih v Ankari, za palačo posekali več sto dreves.

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

30.768,95 -439,74**SOD NAFTE**

(159 litrov)

87,07\$ +1,21**EVRO****1,2737\$ -0,10****EVROPSKA CENTRALNA BANKA**
29. oktobra 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	29. 10.	28. 10.
ameriški dolar	1,2737	1,2748	
japonski jen	137,75	137,45	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,784	27,749	
danska krona	7,4445	7,4440	
britanski funt	0,79095	0,78810	
madžarski forint	309,05	309,26	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,2252	4,2318	
romunski lev	4,4245	4,4233	
švedska krona	9,3294	9,3630	
švicarski frank	1,2059	1,2056	
norveška krona	8,4675	8,4415	
hrvaška kuna	7,6650	7,6630	
ruski rubel	54,6031	54,1490	
turška lira	2,8029	2,8261	
avstralski dolar	1,4334	1,4370	
brasiljski real	3,0902	3,1687	
kanadski dolar	1,4192	1,4287	
kitajski juan	7,7842	7,7935	
mehiški peso	17,1338	17,2117	
južnoafriški rand	13,8447	13,8886	

ŠTEVERJAN - Prihodnje leto obnova zgornjega dela šolskega poslopja

Šola in civilna zaščita si bosta delili stavbo

Števerjanska ekipa civilne zaščite bo svoj sedež dobila v stavbi osnovne šole Alojza Gradnika. Sklep o bodočem »sobivanju« med učenci in prostovoljci v istem poslopju je sprejela števerjanska občinska uprava, ki je za potrebe civilne zaščite sprva nameravala zgraditi nov objekt, zaradi pomanjkanja sredstev pa se je naposled odločila drugače.

»Deželna civilna zaščita nam je že pred leti namenila 180.000 evrov, ki smo jih nameravali porabiti za izgradnjo nove stavbe. Le-to bi postavili na zemljišču tik ob števerjanski šoli, ki je v občinski lasti,« pravi občinski odbornik za urbanizem in civilno zaščito Marjan Drufovka, po katerem pa omenjena vsota ni zadoščala za izgradnjo novega objekta. Zanj bi namreč skupno potrebovali okrog 350.000 evrov, dodatnih sredstev pa jim dežela Furlanija Julijska krajina ni zagotovila.

»Zato smo se odločili, da ureditev sedeža civilne zaščite vključimo v projekt obnove zgornjega dela stavbe osnovne šole. Spodnje prostore, kjer zdaj poteka pouk, smo sanirali v prejšnjih letih, na voljo pa imamo še 250.000 evrov, s katerimi bomo obnovili levi del poslopja. Poskrbeli bomo za zamenjavo žlebov, obnovo teras, sanacijo strehe in za druga vzdrževalna dela, ko bo vse zaključeno pa bomo stavbo v celoti prepleskali. Del notranjih prostorov bo po novem na voljo za potrebe civilne zaščite, ki zdaj nima sedeža, ob šoli pa bomo za vozilo in drugo opremo, ki jo uporabljajo prostovoljci, uredili manjšo garažo,« pojasnjuje Drufovka.

Po odbornikovih besedah je osnutek načrta že pripravljen, za dokončni in izvršilni projekt pa bodo poskrbeli v prihodnjih mesecih. »Računamo na to, da bomo prihodnje leto že objavili razpis za izbiro izvajalca in začeli z deli, saj moramo razpoložljiva sredstva čim prej porabiti,« je zaključil Drufovka.

Števerjanska osnovna šola

BUMBACA

GORICA - Okvara na centralni kurjavi šole na Vialu

Dijaki premraženi

Težave z ogrevanjem so včeraj imeli tudi v slovenskih jaslilih Tika-taka, problem pa je bil kmalu rešen

Dijakom italijanskega višješolskega zavoda Cossar-Da Vinci, ki jih v tem šolskem letu gostijo v stavbi liceja Dante Alighieri na goriškem Vialu, je bilo med poukom v zadnjih dneh precej neprijetno. Zaradi okvare na centralni kurjavi je kar osem razredov ostalo brez ogrevanja: v učilnicah naj bi v torek namerili 12, včeraj pa 13 stopinj, zato se je večina dijakov uprla in se vrnila domov. V drugem delu stavbe, ki ga zaseda klasični licej, ni bilo težav.

»Pokvarila se je črpalka. Podjetje,

ki smo mu zaupali popravilo, ni moglo takoj poskrbeti za zamenjavo, ker ni imelo na voljo nadomestnega dela,« je povedala pokrajinska odbornica Donatella Gironcoli, po kateri bo danes zgodaj zjutraj problem odpravljen, zato bo pouk na zavodu Cossar lahko stekel normalno.

Težave s kurjavo so imeli tudi v slovenskih jaslilih Tika-taka v Ulici Rocca ter v italijanskih vrtcih v centru Lenassi in na Trgu Sant'Ilario. »V centru Lenassi je bila temperatura prenizka, v Ulici Roc-

ca in na Trgu Sant'Ilario pa se centralna kurjava ni prižgala. Prišlo je do težav pri računalniškem upravljanju kurjave, ki ga vodi zunanje podjetje,« je povedal pristojni funkcionar goriške občine, po katerem so tehniki včeraj zjutraj že odpravili napako. »V torek popoldne smo opazili, da je začela temperatura padati, zato smo poklicale zeleno številko. Tehnik je prišel danes zjutraj in takoj rešil problem, zato otrok ni bilo treba pošiljati domov,« je za Primorski dnevnik povedala ena izmed vzgojiteljic jasli Tika-taka.

GORICA - Občina Stavijo na grad

Nov projekt za evropski razpis

Goriška občina naj bi v kratkem končno prejela denar iz evropskega sklada za trajnostni razvoj urbanega okolja Pisu, na katero čaka že več kot dve leti, ob tem pa že cilja na dodatna evropska sredstva za javna dela in razvojne projekte, ki bodo na razpolago v okviru novega programa »Agenda urbana«. Pristojni občinski odbornik Roberto Sartori pravi, da se bo občina prijavila na razpis s projektom, ki temelji na ovrednotenju goriškega gradu in turistično-kulturni promociji, podrobnosti pa še ne more razkriti.

»V teh dneh mrzlično delamo tako na konvenciji z deželo, po podpisu katere bomo končno lahko začeli črpati denar iz sklada Pisu, kot na novem projektu, s katerim si želimo zagotoviti sredstva iz sklada "Agenda urbana". Le-ta spada v Evropski sklad za regionalni razvoj 2014-2020, v deželi Furlaniji Julijski krajini bo na voljo 11.600.000 evrov. Denar bodo porazdelili med štirimi glavnimi mesti pokrajin: financirali bodo projekte, ki jih bodo predstavile občine. Načrt, ki ga v teh dneh pripravljamo, temelji na ovrednotenju goriškega gradu oz. dodatnih naložbah v infrastrukturne posege ter na inovativni turistično-kulturni promociji. Podrobnejših informacij za zdaj še ne morem posredovati,« je dejal Sartori, ki pa novembra pričakuje podpis konvencije z deželo FJK, po kateri bo občina prejela 3.500.000 evrov iz sklada Pisu. Denar bodo porabili za razvoj trgovskih oz. obrtniških dejavnosti v mestu in za nekatera javna dela. Predvidena je obnova trga v Podturnu, Trga Sant'Ilario pred goriško stolnico in občinskega arhiva, s preostalim denarjem pa bodo financirali najrazličnejše prireditve in druge pobude, od projekta za izposojanje koles »Bike sharing« do načrtovanja »zgodovinskih poti«, ki bi prispevale k turističnemu razvoju mesta.

RONKE - 47-letni Enrico Bon

Umrli za posledicami prometne nesreče

Za posledicami prometne nesreče je umrl 47-letni Enrico Bon iz Ronk. Usoden mu je bil padec s skuterjem, ki ga je prejšnji četrtek nekaj pred polnočjo doživel na pokrajinski cesti št. 19 med Tržičem in Gradežem. Takoj po nesreči njegovo zdravstveno stanje ni izgledalo dobro, vendar se je zatem tako poslabšalo, da je umrl v soboto dopoldne v katinarski bolnišnici. Enrico Bon zapušta starše, brata in dva otroka. Pogreb bo jutri, 31. novembra, ob 10. uri v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah.

Enrico Bon se je prejšnji četrtek peljal po pokrajinski cesti s svojim skuterjem, ko je na območju škocjanske občine iz še nepojasnjenih razlogov zapeljal s cestišča, padel na tla in obležal ob robu ceste. Na pomoč so klicali mimoidoči avtomobilisti, ki so ga opazili ob robu cestišča; na pri-

zorišče nesreče so kmalu zatem prihiteli reševalci iz službe 118. Najprej so mu zagotovili prvo pomoč na kraju nesreče, zatem so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico. V njej so ga sprejeli na zdravljenje v oddelku za intenzivno nego. Prometni policisti so si ogledali prizorišče nesreče, kjer niso našli indicev, ki bi kazali na vpletenost drugih vozil. Ko se je zgodila nesreča, je bila pokrajinska cesta mokra in spolzka. Zaradi slabega vremena je bil promet zelo redek, kar naj bi potrjevalo hipotezo, da v prometno nesrečo niso bila vpletena druga vozila. Enrico Bon je bil v Ronkah zelo poznan, ker je bil lastnik gradbenega podjetja.

Pokrajinska cesta št. 19 med Gradežem in Tržičem je bila v preteklosti prizorišče številnih prometnih nesreč, na žalost je že zahtevala tudi nekaj človeških življenj.

RONKE - Prometna nesreča med krožiščem in cestninsko postajo

Terenec trčil v »malčka«

Devetnajstletnika iz San Piera odpeljali na zdravljenje v katinarsko bolnišnico

Na cesti, ki povezuje krožišče ob ronškem letališču s tamkajšnjo cestninsko postajo, se je v torek pod večer zgodila prometna nesreča. 36-letni iz San Piera je s svojim teren-skim vozilom Audi Q7 trčil v štirikolesno vozilo, s katerim se je moglo peljati brez voznškega izpita. Za volanom štirikolesnika je sedel 19-letni L.V., ki se je v trčenju poškodoval, saj je njegovo vozilo končalo v obcestni jarek. Na kraju so posredovali prometni policisti in gasilci, ki so rešili mladeniča iz skrotovičene pločevine. Devetnajstletnik je zadobil več poškodb, vseskozi pa je ostal pri zavesti. Reševalci iz službe 118 so mu nudili prvo pomoč na kraju nesreče, zatem so ga z rešilcem odpeljali na zdravljenje v katinarsko bolnišnico. Domačini pravijo, da je povezovalna cesta med krožiščem in cestninsko postajo zelo nevarna, saj je slabo osvetljena, še huje pa je nedvomno to, da številni vozniki premočno pritiskajo na plin.

Poškodovano štirikolesno vozilo

BONAVENTURA

GORICA - Odprli razstavo del Silve Stantič

V naravi črpa navdih za svoje likovne izpovedi

V Kulturnem domu razstavili trideset del goriške ustvarjalke

Odprtje razstave del Silve Stantič v Kulturnem domu

FOTO K.D.

Iskreno, ganljivo in polno človeške toplote: takšno je bilo torkovo odprtje samostojne pregledne razstave Silve Stantič Prinčič iz Gorice, ki je privabila v galerijske prostore Kulturnega doma številne ljubitelje likovne umetnosti.

Goriška slikarka se je tokrat predstavila s svojim dolgoletnim likovnim opusom: v zgornjem fojerju Kulturnega doma z deli iz prejšnjih let, v spodnjem pa z novjšimi deli; skupno jih je razstavljenih okrog trideset. Po uvodnem nastopu pevskega zbora Društva slovenskih upokojencev za Goriško pod taktirko dirigentke Tanje Pelicon sta v imenu prirediteljev spregovorila predsednik goriškega Kulturnega doma Igor Komel in predsednik Društva slovenskih upokojencev za Goriško Emil Devetak; povedala sta, da je bila Silve Stantič dolgo let profesorica matematike na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici, potem se je aktivno vključila v Društvo slovenskih

upokojencev; s slikarstvom se je pričela intenzivneje ukvarjati v zrelejših letih, ko je spoznala, da jo ustvarjanje plemeniti in ji omogoča izpovednost.

Ob odsotnosti mentorja Silve Stantič, slikarja Jožeta Kotarja, sta besedilo njegove predstavitve prebrala sinova goriške umetnice Magda in Igor Prinčič. Likovni kritik Kotar je še posebej izpostavil, da »najmočnejše magične dimenzije in preobrazbo slikarka Silve Stantič doseže v ciklu z naslovom Kraške parcele, kjer kraško pokrajino gradi z mehko, a dovolj prepričljivo risbo, urejeno kompozicijo in barvnim ritmom, ki ga uokvirni in presvetli. Slikarka ostaja vezana na osnovno izhodišče narave, ki jo v skladu s svojim počutjem preinterpretira, enkrat lirčno, drugič z dramatično izpovedjo.«

Razstava likovnih del Silve Stantič bo na ogled v galeriji Kulturnega doma vse do 10. novembra.

Poziv ministru glede prebežnikov

»Notranjega ministra Angela Alfana sem pozval, naj si Italija med svojim šestmesečnim predsedovanjem Evropske unije prizadeva za ureditev sistema za nudenje pomoči prebežnikom, ki mora biti skupen in mora število prisiljenih priseljencev vezati na demografske in gospodarske značilnosti določenega obdobja.« Tako pravi poslanec Demokratske stranke Giorgio Brandolin, ki je prepričan, da je treba že vnaprej določiti, koliko priseljencev je lahko nastanjenih po deželah oz. občinah. Tako bi se ne dogajalo, da je v nekaterih občinah nabere zelo veliko število prosilcev azila, ki jim je zatem zelo težavno nuditi pomoč in zatočišče.

GORICA - Visok življenjski jubilej

Viktor Vižintin devetdesetletnik

Ko mi je ob naključnem srečanju pred nekaj dnevi to povedal, sem mislil, da se šali. Stari znanec Viktor Vižintin mi je namreč zaupal, da bo danes dopolnil častitljivih 90 let! Vedel sem, da Viktor ni več rosn mlad, a zaradi mladostnega videza bi mu nikoli ne pripisal devetih križev. »Pa vendar je tako,« mi je rekel, »dovolj, je da pogledam v osebno izkaznico, ki na žalost nikoli ne laže«. Ker Viktorja Vižintina poznam že veliko let in se večkrat spustiva v krajše in daljše debate, sva seveda njegovih skorajšnjih 90 let premlevala ob skodelici kave v eni izmed goriških kavarn. V življenju slehernega človeka se marsikaj zgodi, lepega in manj lepega, dobrega in slabega. Življenjske zgodbe naših ljudi pa zaradi okoliščin in zgodovinsko-političnih razmer vedno veljajo za nekaj posebnega. In takšna je tudi zgodba Viktorja Vižintina iz Dola. Kot je sam povedal, je bil rojen v zaselku Vižintini, očetu Francetu in mami Antoniji 30. oktobra 1924. Bil je eden od sedmih otrok in prvi fant po štirih sestrah. Rojen je bil torej v času, ko je fašizem že odkrito kazal vse svoje namere po nasilnem uničevanju vsega, kar je bilo slovenskega. Viktor je obiskoval izključno italijansko šolo, ki je najprej bila v neki zasebni hiši v Dolu, kasneje pa so pod hribom zgradili pravo šolsko poslopje. Ob šoli so otroci morali pomagati na domačih kmetijah in so vsak dan gnali krave in koze na pašo. To se je zgodilo tudi tistega usodnega dne leta 1935, ki je Viktorja zaznamoval za vse življenje; ravno tisti dan je praznoval enajsti rojstni dan. Z nekaterimi prijatelji so ob paši plezali na električne drogeve. To je počenjal tudi Viktor, ki se je povzpel previsoko in se dotaknil žice. Tragedija je bila tu! Po vsem telesu je staknil hude opekline in druge poškodbe. Odpeljali so ga v goriško bolnišnico, kjer pa so mu morali po 28 dneh amputirati desno roko. Po okrevanju je z uspehom nadaljeval študij v goriški gimnaziji in ga zaključil v letih vojne. Vižintinovi so veljali za zavedno družino, ki se je v vojni odločila za vključitev v odporniško gibanje. Kljub invalidnosti je bil Viktor član okrožnega odbora za preskrbo hrane in tudi orožja za enote IX. Korpusa. V pogovoru mi je povedal veliko zgodb iz tistih časov, zlasti o organiziranosti partizanskega gibanja, ki je imelo izredno dobro razpleteno mrežo tatarskega in obveščevalnega dela in končno borbenih enot. S starim kolesom je Viktor prekolesaril doberšen del Furlanije, kjer je iskal stike in nabavljal hrano za partizane. To so potem vozili na Poljane, od tod pa na

Viktor Vižintin

FOTO VIP

Kras, na Vogrsko in tudi v Brda. S ponosom mi je tudi razodel, da v Dolu ni bilo niti enega primera izdajstva.

Viktor je bil aktiven tudi po vojni. Najprej je dve leti obiskoval licej v Postojni, nato se je vpisal na ekonomsko fakulteto v Ljubljani. Življenjske razmere pa so zahtevale njegovo vrnitev domov, kjer je postal predsednik združenja slovenske mladine v Italiji in se kot vzgojitelj zaposlil v goriškem Dijaškem domu. V poznih petdesetih let je dobil službo kot profesor trgovinstva na nižji strokovni šoli v Ulici Randaccio v Gorici. Za en mandat je bil na listi PSI izvoljen tudi v goriški občinski svet. Sredi šestdesetih let je odprl uvozno-izvozno podjetje, ki je pod različnimi imeni deloval vse do devetdesetih let. Najbolj je bilo znano pod imenom Vi.Vi.Ex in so ga poznali po vsej Jugoslaviji in drugih državah vzhodne Evrope. V Vižintinovem podjetju je našlo zaposlitev skoraj trideset mladih Goričanov, saj je veljalo za eno najbolj uspešnih na tem področju. Viktor je bil tudi med ustanovitelji Slovenskega gospodarskega združenja v Gorici in pobudnik marsikateri dejavnosti na Goriškem. Nekaj let je bil tudi predsednik športnega združenja Dom.

Med klepetom sva se dotaknila še marsikatega zanimivega in malo znane dogodka iz preteklosti goriških Slovencev, ki mu je bil Viktor priča in soustvarjalec. Po dolgoletnem bivanju v Pevni zdaj Viktor z ženo Lidijo živi v Štandrežu. Najbolj pa ga teži to, da so mu zaradi težav z očmi odvzeli voziško dovoljenje, tako da se mora premikati z avtobusom ali s pomočjo družinskih članov ali kakega prijatelja.

Gospod Viktor, kot smo mu pravili v Dijaškem domu, v šoli ali na podjetju, je zvest bralec našega dnevnika. Zato mu ob visokem jubileju iz srca voščimo vse najboljše tudi redakcija Primorskega dnevnika. (vip)

Je pa slanica pala ...

Narava se ne zmeni veliko za žetve, uganjanja in napovedi. Kljub prijetnemu suhemu in sončnemu vremenu so noči že hladne in marsikje se je temperatura, tudi na Goriškem, spustila sko-

raj na ničlo. V noči od torka na včerajšnji dan se je posebej v zatišnih legah prvič pojavila slana, sicer pa so bili ponekod njeni prvi znaki opazni že dan prej. Vremenoslovci za prihodnje dni napovedujejo še suho in sončno jesensko vreme, temperature pa naj bi se rahlo zvišale.

V štandreški gostilni Turri so se prejšnjo soboto srečali letniki 1974. Na srečanje so prišli iz Štandreža, Sovodenj, Gorice in še nekaterih okoliških vasi. Med udeleženci je bila tudi igralka Anita Kravos, ki je obiskovala so-

novno šolo v Sovodnjah in je ravno za to priložnost prišla v Gorico ter se že naslednje jutro vrnila v Rim. Večer, med katerim so obujali spomine od vrtca do višje srednje šole, je zelo lepo uspel, čeprav je na srečanje prišel le

manjši del letnikov, če upoštevamo, da so za rojene leta 1974 na goriški nižji srednji šoli Ivan Trinko imeli sekcije od A do G. Kakorkoli, na večer so se zabavali in plesali do poznih ur, saj je za glasbo skrbel DJ.

NOVA GORICA - Projekt posvečajo migracijskim tokovom in projekcijam

Možgani bežijo, tuji delavci prihajajo

Evropska populacija se stara in zmanjšuje - Do leta 2050 bo v državah Evropske unije že 40 milijonov tujcev

Migracije vseh oblik so v zadnjih letih postale ena od bolj izpostavljenih tem evropskih držav. Tako v Italiji kot v Sloveniji je, na primer, prisoten trend »bega možganov«; samo v letošnjem prvem polletju naj bi se iz Slovenije v tujino odselilo okoli 4.000 predvsem mladih ljudi. Po drugi strani se v Sloveniji soočajo s prihodom migrantskih delavcev predvsem iz bivših jugoslovanskih republik. Teh je sicer zaradi krize v državi občutno manj kot pretekla leta. Po podatkih s spletne strani Amnesty International Slovenija, je bilo tujim delavcem v začetku finančne krize leta 2008 v Sloveniji izdanih 85.300 dovoljenj za delo, leta 2012 pa le še 20.500.

V Evropski uniji trenutno zakonito prebiva 30 milijonov tujcev. Po napovedih Eurostata se bo ta številka do leta 2050 povišala na 40 milijonov, celotna populacija Evropske unije pa se bo zmanjšala za 7 milijonov. Po drugi strani pa se napoveduje upad delovno sposobne populacije za 52 milijonov. Glede na srednjeročne in dolgoročne napovedi pa gre pričakovati, da se lahko še nekaj prihodnjih desetletij migracijski tokovi povečujejo, tako v državah jugovzhodne Evrope kot tudi v novih državah člani-

Črtomir Špacapan
in Jana Suklan

FOTO K.M.

cah Evropske unije. Države, regije in mesta se v celotni jugovzhodni Evropi kot tudi na celotnem evropskem kontinentu soočajo s preobrazbo v svoji demografski strukturi. Tovrstne spremembe imajo neposredne učinke na njihove možnosti na gospodarski razvoj. Gre torej za rezultate različnih med seboj povezanih trendov: staranje prebivalstva, nizka rodnost, spreminjanje družinskih struktur in povečano gibanje prebivalstva.

»Problematika migracij je podcenjena. Zelo malo projektov se

ukvarja s to temo,« opozarja Črtomir Špacapan, direktor Regijske razvojne agencije za severno Primorsko, ki je bila ena od dvajsetih partneric v evropskem projektu Making Migration Work for Development. Glavni cilj tega projekta, katerega glavni partner je dežela Emilia-Romagna, je podpora zmogljivosti javnih uprav pri spopadanju z razvojnimi izzivi, ki so jih povzročila demografska gibanja in z migracijami povezane demografske spremembe. »Bistvo projekta so prav demografske projekci-

je. Ugotavljamo, da bi brez migracij v Evropi do leta 2020 še »zdržali«, potem pa se zaradi staranja prebivalstva začne število aktivnega prebivalstva zniževati. Na srednji rok bi demografijo najlažje uravnavali z migracijami, za dolgoročno situacijo pa so predvidevanja različna,« odgovarja Jana Suklan iz novogoriške Fakultete za uporabne družbene študije na vprašanje, kakšno bi bilo stanje, če migracij ne bi bilo oz. bi le-te bile obsežnejše. »Preučevanje migracijskih tokov je namreč bolj pomembno kot si mislimo. Zato je pomembno, da smo v okviru projekta prišli do določenih priporočil, v primeru Slovenije na primer: kaj storiti, da se mlade zadrži doma,« pravi Špacapan in dodaja, da je od migracijskih in imigracijskih trendov v državi odvisnih veliko stvari: od politike zaposlovanja do pokojninske reforme.

30 mesecev trajajoči projekt, v katerega je vključenih 16 evropskih držav, se je včeraj na slovenski ravni zaključil z okroglo mizo v Novi Gorici. Na temo Migracije, razvoj in trg dela so spregovorili predstavniki obeh slovenskih projektčnih partnerjev in gost iz Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU.(km)

Praški kvartet

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes ob 20.30 koncert kvarteta Josef Suk Piano Quartet iz Prage (na zgornji fotografiji). Ansambel je zmagovalac mednarodnega tekmovanja »Premio Trio di Trieste 2013«, na sporedu bodo skladbe Brahmsa in Dvoraka. Prireditelji večera so tržaško društvo Chamber Music in bančni zavod Banca Mediolanum.

Hiroshima mon amour

Združenje Palazzo del Cinema - Hiša filma v sodelovanju z goriškim Kinemaxom in združenjem Sergio Amidei prireja filmski niz »Il grande cinema ritrovato«, v okviru katerega bodo predvajali stare restavrirane filmske mojstrovine. Danes ob 20.30 bo tako v goriškem Kinemaxu film Hiroshima mon amour iz leta 1959; predvajali ga bodo v originalnem jeziku s podnapisi v italijanščini.

GORICA - Niz kulturnih dogodkov

Koroški utrip

Zvrstili so se glasbeni in gledališki nastopi, v galeriji ARS so odprli razstavo

Glasbeno srečanje v Kulturnem centru Lojze Bratuž (zgoraj); odprtje razstave v galeriji ARS (levo)

BUMBACA, L.K.

Na Goriškem je bilo v prejšnjih dneh mogoče začutiti kulturni utrip Slovencev, ki živijo na Koroškem. V organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice, Slovenske prosvete iz Trsta in Krščanske kulturne zveze iz Celovca so namreč potekali že 16. Koroški kulturni dnevi na Primorskem, v okviru katerih so se koroški kulturniki predstavili z vrsto pobud in prireditev.

V Št mavru je po tradicionalnem pohodu na Sabotin, ki so ga izpeljali v nedeljo, 19. oktobra, nastopila lutkovna skupina Mi smo mi - Navihanci iz Celovca z lutkovno predsta-

vo Žabe. V torek, 21. oktobra, so v galeriji Ars na Travniku odprli razstavo del celovskega akademskega slikarja Kristijana Sadnikarja, pri čemer so za glasbeni okvir poskrbeli Glasbeniki iz Šentprimoža. V sredo, 22. oktobra, je bilo v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž srečanje glasbenih šol. Nastopili so gojenci SCGV Emil Komel, Koroške glasbene šole in Glasbene matice. Niz kulturnih prireditev se je zaključil minulo nedeljo, ko je v štandrediški župnijski dvorani nastopila gledališka skupina društva Planina iz Sel s komedijo Bolje tič v roki kot tat na strehi.

GORICA - Poslanec Gero Grassi o umoru Alda Mora

»Vem, a nimam dokazov«

V Gorico je Moro prišel v času Galarottijevega županovanja in spodbudil urejanje obmejnih odnosov

Državnik in politik Krščanske demokracije Aldo Moro je pod rušo že 34 let, zgodba o njegovi ugrabitvi in smrti pa ni še zaključena. Poslanska zbornica je pred nekaj meseci ustanovila že tretjo komisijo namenjeno razčiščenju zagonetnih okoliščin, ki so leta 1978 razburjale javnost celih petinpetdeset dni.

Poslanec Gero Grassi, član Demokratske stranke, je eden od novih komisarjev, ki se je odločil, da zadevo pregleda in razčleni do najmanjših podrobnosti, in sicer ne na osnovi časopisnih člankov, temveč uradnih listin, poročil, sodnih zapisnikov, zaslišanj in izjav neposredno udeleženih oseb. V Gorico, točneje v konferenčno dvorano Fundacije Goriške hranilnice, ga je pred dnevi povabil poslanec, prej pa predsednik goriške pokrajine Giorgio Brandolin. Začetno skepo o koristnosti pogrevanja odmišljenega dogajanja, ki pa je pogojevalo italijansko družbo štiri naslednja desetletja, mu je kolega zabrisal z navedbo neverjetno dolge vrste opomb, popravkov, preverjanj, ki so sledila branju 800.000 strani dokumentov.

Pred glavnim predavateljem je v imenu prirediteljev govoril Nicolò Fornasir, ki je spomnil več kot petdeset slušateljev, da je Aldo Moro prišel v Gorico v času Galarottijevega županovanja in spodbudil urejanje obmejnih odnosov, ko je v Novi Gorici vodil občinsko upravo župan Jožko Štrukelj.

Bivši senator Nereo Battello, ki je spremljal tedanje dogajanje v živo, je v svojem uvodu dejal, da se danes potrjujejo vzroki, za katere se je v letih '70 domnevalo, da botrujejo likvidaciji demokratskega vodilnega politika. Z voditeljem KPI Berlinguerjem sta snovala in začela uresničevati odpravo tabu argumenta o vključevanju komunistov v vodenje italijanske države. To se ni smelo zgoditi, ker bi zgodovinski kompromis načel strogo blokovsko delitev in načel vrsto interesov znotraj države in na mednarodni ravni. Battello je nanašal vrsto postavk, ki jih je Grassi podrobneje obravnaval in povezal.

Aldo Moro

Resnica je zapisana v aktih. Teh pa je ogromno: o Aldo Moru je bilo napisanih okrog 1.500 knjig, a v njih ne najdemo resnice. Iz celotnega gradiva je poslanec Gero Grassi sestavil pri-poved na osnovi kronologije dogajanja; pomagal si je tudi s sestavo celotnega mozaika prepletanj, povezav, pogojevanj, podkupovanj, navideznih samomorov in ubojev. Postavil je na primer trditev, da general Della Chiesa ni bil razstreljen zaradi svojega delovanja proti mafiji, temveč zaradi poznavanja in posedovanja Morovih pisem in zapisov. Med preiskavami pa se je zavi-jal v molk in pozabljivost ...

Morovo smrt so napovedovali časopisi, o njej je govoril Craxi, o čemer mu je govoril nemški kancler Brandt, ameriški zunanji minister Henry Kissinger je Moru jasno povedal, naj neha paktirati z Berlinguerjem. Teorija o omejeni suverenosti ni veljala le za Nagyjevo Madžarsko ali Dubčkovovo Čehoslovaško, temveč tudi za Natovo članico Italijo. Iz Anglije je prišlo obvestilo, da bo ugrabljen marca 1978, in 16. marca se je zgodilo. Kdo je telefoniral šoferjem, da so tisto jutro presmerili kolono vozil po neobičajnih ulicah? En rdeči brigatist ni bil nikoli aretiran in živi v Južni Ameriki; od sto strelcov iz raznih kosov orožja jih osemindeset ni bilo nikoli opredelje-

nih. Dokazano je, da so bili tedaj v Ulici Fani prisotni člani organizacije Gladio (polkovnik Guglielmi). Neka stanovalka je dogajanje fotografirala iz svojega stanovanja, film je izročila, a izginil je neznano kako. Tajne službe so umazani del posla naročile n'drangheti. Pomembne niti sta vlekla Cossiga in Andreotti in dokazano je, da so odločitve Rdečih brigad usklajevali z ministrstva za notranje zadeve.

Poznavalci trdijo, da bi upravljane celotne afere, ki je trajalo petinpetdeset dni, ne bilo mogoče brez sodelovanja ameriških, sovjetskih in izraelskih posebnih služb. Prodi, Baldassari in nekaj drugih politikov se je zbralo na spiritistični seansi (sic!), iz katere je prišlo sporočilo, da skrivajo Aldo Mora pri jezeru Bolsena, v Viterbu ali v rimski Ulici Gradoli. Preiskovalci so šli v Ulico Gradoli in v neki hiši pregledali vsa stanovanja, razen tistega, kjer so kasneje našli pomembne listine. Zakaj? Ker so bila vrata zaprta in ni na trkanje nihče odgovoril! V isti ulici so posebne službe imele v lasti kar šest stanovanj, pa da niso ničesar opazile ali slišale?! In kje so trakovi vseh mogočih policijskih zasliševanj? Odeja, v katero je bila žrtev zavita, ni kazala strelskih lukenj, brigatisti pa so trdili, da so streljali skozi odejo ...

Vrste zapisnikov policija ni arhivirala, ker naj bi v arhivih zmanjkalo prostora. V istih sobah pa hranijo listine za eno stoletje nazaj ... Dalla Chiesa je vrnil svoje ljudi v strukturo Rdečih brigad, le-te pa so jih v policijske vrste. Zakulisno vlogo je opravljal tudi framazonska loža P2 z Gelijem na čelu. Po Morovi ugrabitvi sta mu dve osebi telefonirali in obvestili, da »je glavno opravljeno«. Še in še je poslanec Grassi nihal podatke, datume, imena in prostorsko časovna zaporedja. Zaključil je s trditvijo: »Poznam vse, a nimam vseh dokazov.« Brando-lin je dodal: »Če bo sedanja vlada vzdržala do leta 2018, je mogoče, da se vse pojasni. Država ima potrebo po jasnosti in sproščenosti.« (ar)

Ne poznajo praznikov

Policisti v prihajajočih prazničnih dneh opozarjajo na povečan promet, še zlasti v okolici pokopališč. Obiskovalce le-teh svarijo, naj v osebnih avtomobilih, parkiranih v neposredni bližini pokopališč, ne puščajo vrednejših predmetov na vidnih mestih (npr. na sedežih), vozila pa naj dosledno zaklepajo. Prav tako opozarjajo, naj ljudje ne puščajo ključev v ključavnicah, saj nepridipravi radi izkoristijo nepazljivost ljudi in izvršijo tatvine torbic, denarja, mobilnih telefonov, dokumentov ter drugih predmetov iz vozil. V primeru tatvin ali vloma v vozila občanom svetujejo, da nemudoma pokličejo policijo ter da do prihoda policistov ničesar ne prejema ali premikajo zaradi morebitnega poškodovanja ali uničenja sledi, ki bi lahko pripeljale do odkritja storilca kaznivega dejanja. Prav tako naj bodo ljudje previdni ob zapuščanju domov za daljši čas. Pred odhodom naj skrbno preverijo, ali so zaprta vsa okna in vrata, ključev pa naj ne puščajo na lahko dostopnih mestih - na primer pod predpražnikom ali pod bližnjimi cvetličnimi lončki. (km)

Kraški večer na Vrhu

V Lokandi Devetak na Vrhu bo danes ob 20. uri tradicionalni Kraški večer, ki ga prirejajo v okviru pobude Okusi Krasa in bo posvečen prvi svetovni vojni. Mitja Juren, Nicola Persegati in Paolo Pizzamus bodo predstavili novo knjigo o bitkah na kraškem bojišču »Le Battaglie sul Carso«. Amaterski kipar Stanko Kosič iz Doberdoba bo javnosti predstavil svoje kipe iz granat in drugih ostalin prve svetovne vojne. Sledila bo kulinarčna ponudba z menijem narodov prve svetovne vojne. Obvezna je rezervacija na telefonski številki 0481-882488 ali na naslovu info@devetak.com.

Pokol v Vergaroli

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice bo danes ob 18. uri javno srečanje o pokolu na plaži pri Vergaroli, kjer je avgusta leta 1946 eksplodiralo več min in ubilo osemdeset ljudi. Predstavili bodo knjigo Gaetana Dato o pokolu, spregovorili bodo bivši senator Nereo Battello, odvetnik Alessandro Giadrossi in predsednik krožka Istria Livio Dorigo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

»UN CASTELLO DI... MUSICAL & RIASATE« v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 31. oktobra, ob 20.30 »Una storia di fantasmi« (A. Ricci in E. Tamburini), nastopa gledališka skupina QAOS iz Forlija; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51 v Gorici (tel. 0481-30212).
GLEDALIŠKA REVILJA »A TEATRO CON L'ARMONIA« ob 16. uri: v nedeljo, 9. novembra, v gledališču San Nicolò v Ul. I. Maggio 84 v Trzinu »Forsi che sì... Fori che no« (Riccardo Fortuna po zamisli Cristopherja Duranga), nastopa gledališka skupina Il Gabbiano iz Trsta. V nedeljo, 16.

novembra, v župnijskem gledališču Pija X. v Ul. De Amicis 10 v Štaranu »Jack Calcagno. Un Americano a Trieste« (Leonardo Zannier), nastopa gledališka skupina Compagnia de l'armonia; več na www.teatroarmonia.it.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute »Zlati prah imaš v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Kabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjević, Massimo Gon, Alexander Gadjević, Giuseppe Guarneri); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nora Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Hlapci«; 25. maja ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž: »Obiski«; informacije in vpisovanje pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo danes, 30. oktobra, ob 21. uri gledališka predstava Simoneja Cristicchija »Magazzino 18«; informacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-532317, več na www.artistiasociatigorizia.it.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.25 - 19.40 - 22.00 »Guardiani della galassia«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.20 »Il giovane favoloso«.
Dvorana 3: 17.30 »Confusi e felici«; »Viaggio nella memoria - Il grande cinema ritrovato« 20.30 »Hiroshima mon amour«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 - 22.15 »Dracula Untold«.
Dvorana 2: 17.15 »Un fantasma per amico«; 19.30 - 22.00 »The Judge«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Guardiani della galassia«.
Dvorana 4: 17.10 - 20.00 - 22.00 »Confusi e felici«.
Dvorana 5: 17.20 - 20.20 »Il giovane favoloso«.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo danes, 30. oktobra, ob 20.30 koncert moškega pevskega zbora Provok iz Nove Gorice z naslovom »Pesmi prve svetovne vojne«. Sledila bo projekcija kratkometražnega filma »Krvave solze reke Soče« v režiji Iva Saksida in Astrida Ličena; vstop prost.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 7. novembra, ob 20.45 nastopa violinista Hae-Sun Kang (Južna Koreja) in Fulvio Luciani (Italija); informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Trzinu bo 7. novembra ob 21. uri iz niza »Jazz in Progress 2014-15« koncert kvarteta Zvuk Smonkiana; vstop prost, več na www.ilcarsoincorso.it.

Izleti

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV iz Sovodenj organizira v nedeljo, 9. novembra, celodnevni izlet v Istro. Vodič bo predstavil Grožnjan in Motovun, kjer bo kosilo, zaključek izleta bo v Umagu; informacije po tel. 340-3423087 (Paolo) in tel.

328-3717328 (Štefan). Vpisovanje na sedežu društva v Gabrjah ob ponedeljkih in petkih od 17.00-18.00 do 30. oktobra.

SPDG prireja 16. novembra martinov pohod na Vitovlje, z družabnostjo v popoldanskem času. Zmerne hoje (s spoznavanjem naravne in kulturne dediščine) bo dve uri in pol. Začetek pohoda pri prireditvenem prostoru na Vitovljah; informacije in prijave po tel. 0481-390826 (Fanika, v večernih urah), tel. 338-3550948 (Mitja) in na sedežu društva ob četrtnih med 19. in 20. uro, tel. 0481-532358.

Čestitke

Danes slavi v krogu najdražjih 90. življenjski jubilej VIKTOR VIŽINTIN iz Pevme. Svojemu bivšemu predsedniku iskreno čestitajo in mu ključje še na mnoga in zdrava leta SZ Dom (Gorica) ter bivši »belordeči« domovi odbojkarji. Čestitkam se pridružujeta Kulturni dom v Gorici in SKGZ.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence martinovanja, ki bo v soboto, 8. novembra, pri Šterku pri Novi Gorici, da bo odpeljal avtobus ob 17. uri iz Jamelj, nato s postanki v Doberdobu, na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču, v Podgori pri telovadnici, pri vaji v Pevmi in na trgu Medaglie d'oro na Gorišču. Pričetek srečanja ob 18. uri. Organizatorji priporočajo točnost, obenem sporočajo, da je še nekaj prostih mest.

ZSKD obvešča, da je na spletni strani Zveze pevskih zborov Primorske (www.zpzp.si) že odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

V MESECU BOJA PROTI RAKU DOJK ponujajo pri goriškem zdravstvenem podjetju možnost brezplačnih pregledov. Opravljajo jih vsak dan v tednu do 31. oktobra, med 9. in 12. uro v kirurški ambulanti v drugem nadstropju v goriški splošni bolnišnici in v bolnišnici San Polo v Trzinu ter danes, 30. oktobra, in v petek, 31. oktobra, med 15. in 17. uro v ginekološki ambulanti v Krminu.

ZDRUŽENJE INTERCULTURA obvešča, da zapade 10. novembra rok za vložitev prošnje za štipendijo, ki bo omogočala enoletno bivanje in izobraževanje v tujini v šolskem letu 2015-2016 za mlade, ki so se rodili med 1. julijem 1997 in 31. avgustom 2000. Obrazec je na voljo na spletni strani <http://www.intercultura.it/Borse-di-studio-offerte-da-sponsor/>. Informacije v tiskovnem uradu Intercultura (tel. 02-48513586, comunicazione@intercultura.it) ali na spletnih straneh www.fondazioneintercultura.org, www.intercultura.it.

Prireditve

GORIŠKA KVESTURA bo ob dnevu spomina na mrtve v nedeljo, 2. novembra, ob 10. uri položila venec na spomenik padlim policistom na pokopališču v Trzinu in ob 10.30 na spomenik padlim policistom v spominskem parku v Gorici.

OBČINA DOBERDOB bo 1. novembra polagala cvetje na spomenike padlim borcem v NOB in na spomenike padlim italijanskim in avstro-ogrskim vojakom v prvi svetovni vojni v Jamljah ob 10.45 na grobnico padlih avstrijskih vojakov v prvi svetovni vojni in ob 11. uri pred spomenikom padlim v NOB; v Bonetih ob 11.15 pred spomenikom padlim vojakom v prvi svetovni vojni; na Poljanah ob 11.30 pred spomenikom padlim v NOB; pri Vižintinih ob 11.45 v madžarski kapelici; na Palkišču ob 12. uri pred spomenikom padlim v NOB; v Doberdobu ob 12.20 pred spomeni-

kom padlim v NOB. Predstavniki občin Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in Združenja borcev bodo skupno z občinsko upravo položili venec na spomenik na Palkišču in na spomenik v Doberdobu.

OBČINA SOVODNJE bo polagala vence pri spomenikih padlim ob spominski svečanosti 1. novembra na Vrhu z odhodom izpred sedeža centra Danica ob 9.15, v Gabrjah ob 10. uri, na Peči ob 10.20, v Rupih ob 10.35, v Sovodnjah ob 10.50 najprej pri spomeniku in nato pri spominski plošči pri cerkvi.

OBČINA TRŽIČ bo počastila dan mrtvih v vseh vojnah v petek, 31. oktobra, ob 12.30 v Ulici Granatieri, ob 13. uri na pokopališču in ob 13.30 pri spomeniku pred ladjedelnico na Trgu Cosulich. V soboto, 1. novembra, ob 16.30 bo spreved startal s Trga Republike do spomenika v Ulici Rosselli, kjer bo nastopila mestna godba na pihala, sledila bo komemoracija; alpinisti bodo prinesli baklo bratstva, govornica bo županja Silvija Altran.

OBČINA ŠTEVERJAN obvešča, da bo polaganje vencev ob dnevu spomina na mrtve v soboto, 1. novembra, potekalo pred števerjanskim spomenikom na Trgu Svobode po koncu maše, ki se bo začela ob 9. uri in v nedeljo, 2. novembra, na Jazbinah po koncu maše, ki se bo začela ob 15. uri, sledil bo blagoslov na pokopališču ter komemoracija pred spomenikom padlim ob 30. obletnici postavitve.

PROGRAM DELEGACIJE GORIŠKEGA VZPI-JA ob Dnevu mrtvih: v petek, 31. oktobra, skupaj z generalnim konzulatom Republike Slovenije in delegacijo Zveze Borcev iz Nove Gorice ob 10. uri pri spomeniku v Pevmi, ob 10.30 pri spomeniku v Koprivnem in ob 10.45 pri spomeniku v Štandrežu; v soboto, 1. novembra, skupaj z VZPI, ANED, SKGZ in krajevnimi skupnostmi ob 8. uri v goriškem zaporu, ob 8.20 v goriškem grajskem naselju, ob 8.40 na obeležje na goriški železniški postaji in na spomenik deportirancem, ob 9.15 pri spomeniku v Pevmi, ob 10. uri pri spomeniku v Podgori, ob 11. uri pri spomeniku v Štandrežu, ob 11. uri pri spomeniku na Trnovem, ob 11.30 na pokopališču v Ločniku, ob 13. uri na glavnem goriškem pokopališču s predstavniki Republike Slovenije. V nedeljo, 2. novembra, ob 10.45 pred glavnim spomenikom v spominskem parku v Gorici v organizaciji goriške prefekture.

SSO IN SKGZ bosta polagala skupne vence v soboto, 1. novembra, ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na mestnem pokopališču v Gorici na dveh grobnicah partizanov in na grob Lojzeta Bratuža.

V OBČINI NOVA GORICA bo osrednja komemorativna slovesnost ob dnevu spomina na mrtve v soboto, 1. novembra, ob 11. uri v spominskem parku na Trnovem pri Gorici. Govornica bo poslanka Državnega zbora RS Mirjam Bon Klanjšček. Urniki: ob 8.45 odhod izpred občine Nova Gorica, ob 9. uri polaganje venca pri grobišču nad Grgarjem, ob 9.15 pri spomeniku padlim vojakom na Škabrijelu v Ravnici, ob 10. uri pri prvem grobišču nad Trnovem pri Gorici, ob 10.15 pri drugem grobišču nad Trnovem pri Gorici, ob 11. uri komemorativna slovesnost na Trnovem pri Gorici.

V PEVMI se bodo ob 1. novembra vaščani zbrali ob 9.15 pred spomenikom NOB, kjer bodo z recitalom sodelovali učenci osnovne šole Josip Abram iz Pevme, zapel bo moški pevski zbor Štmaver, priložnostni govor pa bo imel Matija Figelj. Sledil bo spreved do vaškega pokopališča, kjer bodo položili vence na skupno grobnico padlih partizanov.

VZPI-ANPI IZ ŠTANDREŽA in kulturno društvo Oton Župančič prirejata v soboto, 1. novembra, ob 11. uri svečanost v Kulturnem domu Andrej Budal v Štandrežu in ob 11.15 pri spomeniku v Štandrežu. Sodelovali bodo vokalna skupina Sraka in taborniki, govornik bo Marino Marsič.

»**KNJIŽNI ČETRTRI - I GIOVEDI' DEL LIBRO**« v občinski knjižnici v Trzinu ob 18. uri: danes, 30. oktobra, bodo Roberto Bassi, Fulvio Chianese in Roberto D'Agostino predstavili esej »Quelli del Quarto«.

»**KNJIGA OB 18.03**« v dvorani APT železniške postaje v Gorici: danes, 30. oktobra, bo predstavitev knjige Maurizia De Giovannija »In fondo al tuo cuore«, povezoval bo Alessandro Mezzena Lona; 31. oktobra bo srečanje z Dimitrijem Volčičem in Paolom Possamaiem z naslovom »L'eredità dei grandi imperi«. Več na www.illibro-delle1803.it.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 30. oktobra, ob 18. uri predstavitev pesniške zbirke avstralskih aboriginov z naslovom »Inside Black Australia«, ki jo je uredil Kevin Gilbert. Publikacijo bodo predstavili Pericle Camuffo, Patrizia Dughero in Simone Cuva, poezije bo prebral Pierluigi Pintar ob glasbeni spremljavi dua Toma, Martin O'Loughlin in Giancarlo Lombardi, ki bosta igrala na didgeridoo. V petek, 31. oktobra, ob 18. uri bo predstavitev knjige »Gli Assi del Fiat CR.42 della Seconda guerra mondiale« Hakana Gustavssona in Ludovica Slonga; vstop prost.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja »Halloween feast« za otroke z igrami, delavnico in prigrizkom v petek, 31. oktobra, od 15. do 18. ure na sedežu društva na Palkišču. Otroci, ki ne bodo imeli maske, si jo bodo lahko izdelali s pomočjo organizatorjev.

OBČINA RONKE bo v petek, 31. oktobra, ob 10.30 startala s Trga pred občino in s sprevedom položila vence pri spomeniku na Trgu Unità, v Ul. San Lorenzo in na spomenik pred pokopališčem.

V OBČINSKEM AVDITORIJU V RONKAH bo v sklopu prireditve »Autunno da Sfogliare... e da ascoltare« danes, 30. oktobra, ob 20.30 koncert pianista Moseja Andricha in v petek, 31. oktobra, ob 18.30 srečanje z novinarjem Guidom Barello, ki bo predstavil svojo knjigo »La tortura del silenzio«, predstavil ga bo Luca Perrino.

PODGORSKA SEKCIJA VZPI-ANPI in SKRD A. Paglavac iz Podgore prirejata polaganje vencev k spomeniku padlim v narodnoosvobodilni borbi v Podgori v soboto, 1. novembra, ob 10. uri. Po govoru in polaganju vencev bodo recitacije in nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgore. Slavnostni govornik bo Aldo Rupel.

SLOVENSKA SKUPNOST bo polagala vence v soboto, 1. novembra, ob 9.30 v Gonarsu in ob 13. uri na mestnem pokopališču v Gorici.

SLOVENC V LAŠKEM prirejajo mašo zadušnico za vse rajne sorojake v nedeljo, 2. novembra, ob 11. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Ronkah; pel bo MePZ iz Bilj pri Mirnu.

Mali oglasi

MED VRHOM IN POLJANAMI se je v nedeljo, 19. oktobra, izgubila Diana, angleški setter črno-bele barve; tel. 339-8487646.

PRODARJAM akacijeva drva; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Dario Ninin, blagoslov v splošni bolnišnici, pokop na glavnem pokopališču.

DANES V FOLJANU: 10.00, Elvira Rita Della Vedova (iz tržiške bolnišnice ob 9.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V POLAČU: 10.00, Giuliano Visintin (iz tržiške bolnišnice ob 13.45) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V RONKAH: 11.40, Danilo Peric (iz tržiške bolnišnice ob 11.30) v cerkvi v Soleščanu, sledila bo upepelitev.

DANES V KRMINU: 10.00, Silvana Novel vd. Paron (iz goriške splošne bolnišnice ob 9.30) v stolnici Sv. Adalberta in na pokopališču.

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

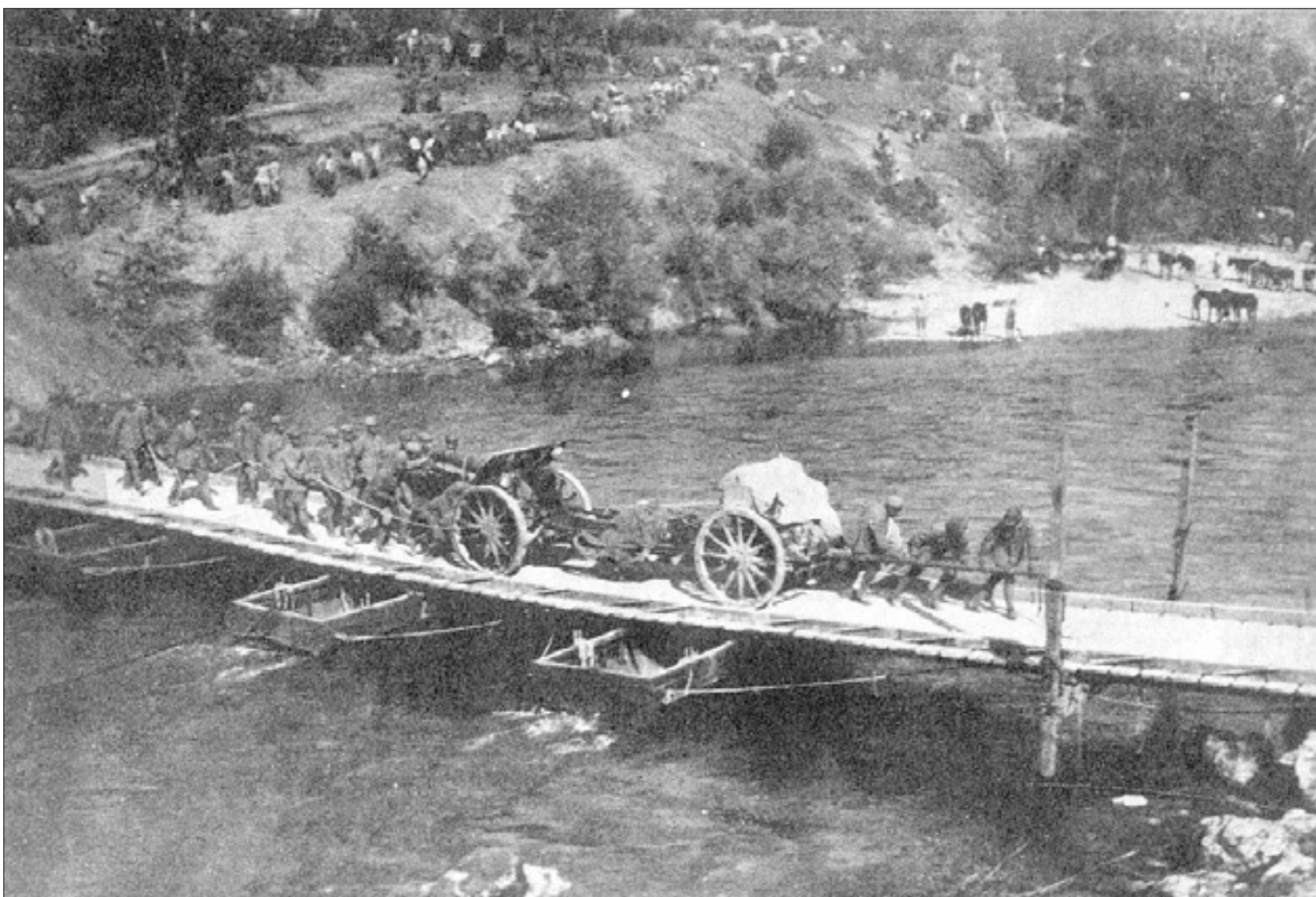
Miro Simčič

se nadaljuje **33**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

buča
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47
Spletna knjigarna www.buca.si

Padec Gorice

V strateškem pogledu je bila šesta soška bitka za avstro-

ogrsko stran popolno presenečenje. Italijani so spremenili dotedanjo taktiko napadov, ki so dotlej vedno potekali po utečenih šablonah. Novosti so se lotili tudi v logistiki. V kratkem času, v nočnih urah (da bi pretentali sovražnika), so pred začetkom bitke prepeljali sto tisoč svežih vojakov in skoraj dvesto novih topniških baterij. Za ta obsežni prevoz so uporabili deset tisoč tovornjakov. Transport je potekal le ponoči, novi topovi pa s svojih položajev niso smeli delovati vse do začetka nove bitke. Avstro-ogrska stran je bila presenečena, saj so slepilni manevri nasprotne strani povsem uspeli. Na Južnem Tirolskem so Italijani v zadnjih spopadih izgubili skoraj 150.000 ljudi in v Borojevičevem poveljstvu niso pričakovali, da bodo kmalu nared na večje akcije. Borojevičeva armada je bila tokrat zelo slabo pripravljena na novo veliko bitko. Demonstrativni napad so Italijani začeli pri Tržiču proti Selcam 4. avgusta, da bi prikrili glavni udar, ki so ga sprožili dva dni pozneje, 6. avgusta, ko se je začel uvodni italijanski topniški napad od Jadranskega morja do Tolmina.

Divja italijanska topniška priprava napada je trajala le nekaj ur in je povsem uničila avstro-ogrske opazovalnice, ki niso mogle opaziti naglega naskoka Italijanov in sprožiti alarma za obrambo. Italijani so spremenili taktiko iz prejšnjih ofenziv, ko so šele po koncu dolgotrajne topniške priprave množično napadli. Topništvo bi moralo po prejšnji italijanski taktiki uničiti čim več sovražnih sil, italijanska pehota pa bi samo zasedla tisto, kar je v resnici osvojila že artilerija. Topništvo bi uničilo sovražnika, mu ubilo voljo do boja ter izčrpalo njegove človeške in materialne sile. Na področju oborožitve in materialnih sredstev so bili Italijani v precejšnji prednosti. Za takšno taktiko so imeli na voljo dovolj topov in streliva, toda pokazalo se je, da branilci lahko preživijo takšne napade in da so bolj žilavi, kot je predvidevala italijanska stran, in da so na napade pripravljeni. Tokrat pa je italijanska pehota napadla, še preden je bila topniška priprava končana.

Sabotin, Podgora, Oslavje in položaji pri vasi Ločnik so bili stebri obrambe goriškega mostišča. S teh točk se je avstro-

ogrska obramba medsebojno podpirala in v dotedanjih bitkah uspešno zadrževala napadalca. Ti obrambni stebri so doživeli enega najhujših topniških napadov v prvi svetovni vojni. Njihov padec je bil tudi uvod v nagel padec Gorice. Tokrat so Italijani divje obstreljevali tudi Gorico, tako da je bilo precej mrtvih in ranjenih civilistov, ki so zavetje iskali v kletih in drugih zakloniščih.

Obramba Gorice je imela že od samega začetka eno hudo pomanjkljivost. Branilci na začetku vojne z Italijo niso imeli dovolj časa in vojaštva, da bi mesto zaščitili s širšim obrambnim

pasom. Branila jo je samo ena obrambna črta, saj je bilo premalo prostora za postavitev druge. Takrat niso imeli dovolj vojakov, da bi si lahko zagotovili tudi drugo obrambno linijo pred Gorico, ki bi mesto dodatno varovala. Goriško mostišče je bilo zelo plitvo in vsa zagnanost in bojevitost branilcem nista pomagali, da bi mesto trajno zadržali v svojih rokah.

Na začetku ofenzive so odsek od Sabotina do Oslavja branili le trije bataljoni, od Podgore do reke Vipave pa je bilo bataljonov samo pet. Ključni stebel obrambe goriškega mostišča je bil strmi in kamnit hrib Sabotin. Na redke vrste branilcev je general Cadorna poslal kar šest divizij ter sedemsto topniških cevi različnih kalibrov. V prvem napadnem sunku je imel napdalec petkratno premoč. Sabotin je napadlo dvaindvajset bataljonov in uspeli so ga razmeroma hitro zasedati, toda kljub veliki premoči se niso upali spustiti do mostov na Soči, da bi jih zasedli, še preden bi jih nasprotnik vrgel v zrak. Protinapad branilcev na Sabotin ni uspel, je pa na osrednjem delu bojišča nekoliko izboljšal njihove položaje.

6. avgust je bil srečen dan za italijansko stran. Zasedli so vrh Šmihela, Podgoro in Pevmo, v kratkem času so Italijani na goriškem mostišču prišli do Soče. Do tedaj neosvojljivi Sabotin je padel v tri četrt ure, saj avstro-ogrski vojaki, ki so artilerijski napad preživljali v kavernah, niso imeli časa, da bi, tako kot ponavadi po končani topniški pripravi, zasedli položaje v razbitih jarkih in v jurišu odprli ogenj na sovražnika.

Italijanske čete so krenile na juriš takoj za jekleno točo topovskih izstrelkov. Tako so branilce zalotili v kavernah. Vojaki dvojne monarhije so imeli na izbiro samo dvoje: predati se ali umreti. V dveh dneh so Italijani zasedli Šmihel in Podgoro, 9. avgusta Gorico, v naslednji noči pa je v njihove roke padel tudi Doberdob, s katerega so se vojaki dvojne monarhije umaknili, da bi se izognili obkolitvi.

Pri Sabotinu Italijani niso ničesar prepuščali naključju. Napadali so v treh kolonah v tesnem sodelovanju z lastno artilerijo z dvaindvajsetimi pehotnimi bataljoni. Nasproti so jim stali trije bataljoni rezervistov, 27. domobranski polk. Blizu tristo italijanskih topov je bruhalo jeklo na Sabotin, na točke, ki so jih italijanski vojski izdali prebežniki italijanskega rodu, tako da so bili izhodi številnih kavern zasuti v topniškem obstreljevanju. Borojevič je imel v okolici Gorice manj kot devetdeset topov, pa tudi topovskega streliva mu je hudo primanjkovalo. Italijansko topništvo je onemogočilo pomoč branilcem iz rezerv, saj jih je orkansko topniško obstreljevanje priklenilo na zbirnih položajih. Prekinjene so bile telefonske in telegrafске zveze, v poveljstvu branilcev niso natančno vedeli, kaj se dogaja. S protinapadi so poskušali preprečiti prodor sovražnika proti Solkanu in preprečiti ali vsaj zavleči padec Gorice.

Vojska dvojne monarhije se je odločila, da se bo umaknila na novo obrambno črto od Prižnice (kota 383), Kuka, Skalnice, Sv. Katarine, Rožne Doline, preko Orehovlja na Kras. Goriško mostišče, ena od dveh večjih ravnin na soški fronti, je bilo za branilce izgubljeno. 7. avgusta se je začela evakuacija vojaštva in opreme iz Gorice. V mestu je še vedno živelo nekaj tisoč ljudi in mnogi od njih so se odločili za odhod v begunstvo, zato so se hkrati z vojaki donavske monarhije umaknili v notranjost države.

7. avgusta so se avstro-ogrske enote še vedno uspešno spopadale s sovražnikom pri Grojni, Grafenbergu in na hribu Pevma. Italijani so doživeli hude izgube v bojih z avstro-ogrsko pehoto. 8. avgusta so se avstro-ogrske enote odločile za umik čez Sočo. Pod zaščito noči med 8. in 9. avgustom ter pod ščitom lastnega topništva so se ostanki avstro-ogrskih čet umaknili čez reko in pri tem razstrelili mostove. Na najvišjem vrhu Podgore, na Kalvariji, so se ostanki branilčevih čet držali celo do 10. avgusta, dokler niso ostali povsem brez streliva, hrane in vode.

Vojska dvojne monarhije se je na soškem bojišču znašla v izjemno težkem položaju. 9. avgusta so italijanski inženirji za silo popravili porušene in uničene mostove na Soči, da so njihove čete lahko prečkale reko. Italijani so tudi tokrat ostali previdni kot v prejšnjih bitkah in se niso spustili v odločen pregon sovražnika do njegovega dokončnega uničenja. Po opustelih goriških ulicah, polnih ruševin, so pričakovali poulične boje in so obnavljali napredovali od vogala do vogala porušeni in poškodovani hiš. Sovražniku so tako dali možnost, da si je oddahnil, uredil svoje enote in jih pripravil na novih rezervnih položajih.

Tudi na kraškem odseku bojišča je Italijanom uspel veliki met. Njihovo topništvo je s topovskimi izstrelki znova zasulo tolikokrat napadana hriba Šmihel in Šmartin. Tu se je pogumno upirala 20. avstrijska divizija. Italijanska pehota je Šmihel napadla 6. avgusta, na vrhu pa skorajda ni bilo več preživelih branilcev. Šmihel je branila avstro-ogrska artilerija, napadi in protinapadi so se vrstili, končno so Italijani na vrhu legendarnega Šmihela znova razobesili svojo zastavo. Toda tudi tokrat so opustili preganjanje nasprotnika do konca. Protinapadi obrambe so se vrstili, toda brez uspeha. Šmihel in Šmartin, ključna stebra obrambe na Krasu, sta padla, in vojaštvo dvojne monarhije se je moralo 9. avgusta umakniti z doberdobske planote na novo obrambno črto.

Zgoraj:
italijanski
ponton preko
Soče; desno:
italijanska
vojaka na hribu
Sabotin

Generalu Borojeviču res ni preostalo drugega, kot da se umakne iz Gorice in z doberdobske planote, če se je hotel izogniti obkolitvi in zloemu frontu. Začelo mu je primanjkovati vojaštva, zaloge streliva pa so bile že tako ali tako zelo skromne, topovi so ostali brez nabojev. Šele 8. avgusta, štiri dni po začetku šeste soške bitke, je iz globljega zaledja začela prihajati večja pomoč v vojaštvu in tehniki. 10. avgusta se je začela druga faza italijanske ofenzive, s katero so namerali nasprotnika pregnati z novih položajev, kamor se je umaknil iz Gorice. Spopadi so trajali skoraj en teden, toda vojakom dvojne monarhije je uspelo zadržati nove obrambne črte. Italijani so končno dosegli velik vojaški uspeh.

V Italiji je zavrelo od navdušenja. Prvi veliki zalogaj — Gorica — je po šestnajstmesečnih krvavih bojih končno padel v njihove roke. Sprememba taktike, novosti v logistiki, dobra organizacija in dobro sodelovanje pehote in topništva so obrodili sadove. Šesta italijanska ofenziva je bila skrbno pripravljena, Italijani so dobro izkoristili globalne razmere na evropskih bojiščih, bila pa je tudi brezhibno izpeljana. Cadorna in italijanska vojska sta si s to zmago pridobila več ugleda med zavezniki, ki o vojaških sposobnostih italijanske vojske in njenih poveljnikov dotlej niso imeli posebej visokega mnenja.

Avstro-ogrska stran je imela pred seboj močnega sovražnika, ki si je v krvavih bojih pridobil solidne izkušnje. General Cadorna je bil lahko zadovoljen, še bolj pa poveljnik 2. armade, general Capello, ki mu je uspelo osvojiti Gorico. V Italiji je završalo kot v panju. V vseh mestih so se vrstile množične demonstracije, Italijani so postali pijani od zmagovalstva, vendar ga je kvarilo dejstvo, da bi v tej bitki lahko dosegli bistveno večji uspeh, celo strateški preboj, če bi njihovi poveljniki delovali hitreje in odločneje. Končnih operacij pa napadalec ni izpeljal do konca, ni šel v odločen pregon sovražnika vse do njegovega uničenja in ni izkoristil njegove trenutne slabosti. Italijani so sicer poslali nekaj bataljonov specialnih enot v preganjanje nasprotnikov, toda strojne branilcev pri Biljah so jih hitro ustavile.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv dnevnik
20.50 Lynx magazin, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.30, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Talent show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggi **14.40** Show: Totto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Nad.: Che Dio ci aiuti **23.35** Talk show: Porta a porta

RAI2

7.10 Nad.: Heartland **8.35** Nad.: Le sorelle McLeod **10.00** 13.30, 17.45 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. - Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Impazienti **21.10** Talk show: Virus - Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura - Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: ACAB - All Cops Are Bastards (akc., '12) **23.05** Serija: Extant

RAI4

12.05 16.35 La vita segreta di una teenager americana **12.50** 17.25 Joan of Arcadia **13.35** Heroes **14.20** 20.25 Beauty and the Beast **15.05** 19.40 Streghe **15.50** Greek **17.20** Novice **18.10** Robin Hood **18.55** La spada della verità **21.10** C'era una volta **22.45** Breaking Bad **23.40** Steins Gate

RAI5

13.35 Europa Street Art **14.10** Capolavori della natura **15.05** Yellowstone **16.00** Art of... Russia **16.55** Cool Tour Arte **17.50** 23.50 Novice **18.30** Le città perdute dell'Iraq **19.35** Indagine su Giorgione **20.40** Passepartout **21.15** Petruska **22.10** Ples: Carolyn Carlson **22.55** David Letterman Show **23.45** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

14.05 Film: Il club delle prime moglie (kom.) **15.50** Film: Meno male che c'è papà (dram.) **17.35** Novice **17.40** Film: Play the Game - La partita dell'amore (kom.) **19.30** Film: Tesoromio (kom., It., '79)

21.15 Film: L'amante inglese (dram., '09) **22.45** Movie.mag **23.15** Film: Halloween - La notte delle streghe (horor)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.15** Nad.: Betty la Fea **13.00** 19.15 Nad.: Terra Nostra **13.55** Serija: Un ciclone in convento **15.35**

Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.40** Rubrika **15.45** Serija: Madre, aiutami **17.35** Novice **17.40** Nad.: Pasion proibida **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Made in Sud **0.00** Serija: Squadra Speciale Vienna

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.40** Film: La regina della piramidi (zgod., '55) **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Dok.: Life - Uomo e natura

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Forum **13.00** 20.00 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **17.00** Show: Pomeriggio cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia - La voce dell'indecenza

21.10 Show: Zelig **23.30** Talk show: Matrix

ITALIA1

7.05 Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: Psych **10.25** Serija: The Closer **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The Big Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. - New York **21.10** Film: Il re scorpione 3 - La battaglia finale **23.20** Tiki taka - Il calcio è il nostro gioco

IRIS

11.30 Film: Ku-fu? Dalla Sicilia con furore (kom.) **13.25** 19.10 Serija: Hazzard **15.35** Film: Uccidi o muori (western) **17.25** Film: Odio mortale (pust.) **21.00** Film: Vite sospese (spio., '92, i. M. Douglas) **23.45** Adesso cinema!

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: Moonlighting **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.30 Otto e mezzo **21.10** Servizio pubblico

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **7.40** 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00, 21.10 Chef per un giorno **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **16.50** SOS Tata **23.10** La mala educaxxion

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Italia da scoprire **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.55 Trieste in diretta **20.00** Happy hour **21.00** Ring **23.30** Tisane, unguenti e cachet

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.00** 16.45, 19.55 Dalla A a LaEffe **14.05** 18.00 Serija: Jamie Oliver in USA **14.50** Serija: L'archeologo vagabondo **15.50** Grand Designs **17.05** 20.15 Serija: Racconti dalle città di mare **18.50** Serija: Bourdain - Cucine segrete **21.10** Dok.: Come il sesso ha cambiato il mondo **22.50** Marco Paolini racconta **22.55** Marco Paolini - La macchina del capo

CIELO

12.15 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 MasterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia

21.10 Film: Resident Evil - Retribution (akc., '12) **23.00** Dok.: Strippers **0.00** Film: Roommate - Il terrore ti dorme accanto (horor)

DMAX

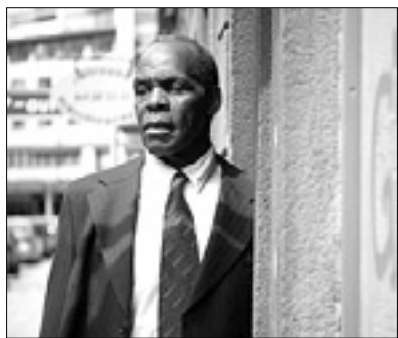
12.20 Property Wars **13.15** Affari a tutti i costi **14.05** 20.20, 23.15 Banco dei pugni **15.00** Turtleman **15.50** River Monsters **16.45** Airport Security **17.40** 23.40 Top Gear **18.35** Affare fatto! **21.10** Affari a quattro ruote **22.50** Mixologist

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.15** Otroški počitniški program: OP! **11.15** Infodrom **11.20** Dok. film: Kako sem preživela tajfun **11.30** Dok. film: Kaj pa ti misliš? **11.35** Film: Lovska sreča **11.40** Film: Ledeni zmaj **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.40 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Odkrito **14.20** Slovenski utrinki **15.15** Mostovi - Hidak **15.50** Dok. serija: Village folk **16.00** 18.35 Otroški program: OP! **17.25** 0.35 Ugaznimo znanost **17.55** 23.05 Osmi dan **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.40** Sveto in svet

SLOVENIJA2

6.00 8.55 Zabavni infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.05** Kviz: Male sive celice **8.45** Infodrom **10.15** Dobro jutro **12.45** 19.00 Točka **13.30** Turbulenca **14.30** Odrpta knjiga **14.55** Posebna ponudba **15.30** Evropski magazin **15.45** Točka preloma **16.25** Mostovi - Hidak **17.20** Ljudje in zemlja **18.10** Dok. serija: Zgodovina sveta **19.50** Žrebanje Deteljice **20.00** Prenos proslave ob dnevu reformacije **20.55** Dok. film: Slovenska Matica - 150 let dela za slovensko kulturo iz znanost

21.55 Film: Zaradi ljubezni **23.30** Nan.: Sodobna družina **23.55** Film: Poti preteklosti

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmenja Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Avtomobilizem **14.45** Dok. odd. **15.15** Istra skozi čas **15.50** Ciak Junior **16.20** 19.45 Glasba zdaj **16.35** Rokomet: kvalifikacije za EP, Slovenija - Slovaška **18.00** 23.50 Izostriev **18.35** Vreme **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes TV dnevnik **19.25** Četrtekova športna oddaja **19.30** Dogodki **20.00** City Folk **20.30** Najokrutnejše srce **22.15** Avtomobilizem **22.30** Lynx magazin **23.20** Med valovi

POP TV

6.00 Risane in otroške serije **7.20** Film: Shrek 2 (anim.) **9.05** 10.15, 11.35, 12.45 Tv prodaja **9.20** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.30** 16.40 Nad.: Sila **11.50** 17.55 Nad.: Vrtnec življenja **13.00** Serija: Lepo je biti sosed **13.55** Film: Shrek tretji (anim.) **17.00** 18.55, 22.35 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.20** Odd.: Epilog **23.05** Serija: Mentalist **0.00** Serija: Na robu znanosti

Četrtek, 30. oktobra
MTV ob 21.10

Edward
mani di forbice

ZDA 1990

Režija: Tim Burton

Igrajo: Johnny Depp, Winona Ryder, Dianne Wiest, Anthony Michael Hall in Kathy Baker

Film je pravljica, s katero nam Tim Burton pripoveduje o ameriški provinci in življenju v njej, pa čeprav se pri tem poslužuje strogo gotskega sloga. Začetek je režiser zaupal babici, ki v obliki pravljice za lahko noč, opisuje vnukinji zgodbo o Edwardu, posebnem bitju, ki ima namesto rok, škarje. To zato, ker je Edward v resnici kreacija izumitelja, ki pa ni uspel dokončati dela, ker je pred tem umrl. Po sto in sto letih Edward še vedno prebiva v gradu na vrhu hriba. Nekega dne ga odkrije prodajalka kozmetike, ki obišče dvorec in v njem opazi čudaškega prebivalca in ga knalu nato odnese k sebi na dom. Tam Edward postane velik prijatelj njenih otrok in moža. Istočasno pa se zanj začne dolga pustolovščina, ki ne bo imela najsrečnejšega konca ... Mogoče najlepší Burtonov film, je film o prijateljstvu. Čeprav ni dosegel pričakovanega uspeha, predstavlja začetek uspešnega sodelovanja med samim režiserjem in še mladim Johnnym Deppom.

KANAL A

6.50 18.55 Serija: Alarm za Kobo 11 **7.45** 13.40 Serija: Revolucija **8.30** Serija: Dva moža in pol **8.55** 12.50 Risanke **10.30** 17.05 Serija: Naša mala klinika **11.25** Serija: Kamp razvajencev - ZDA **12.20** 13.25 Tv prodaja **14.40** Film: Pri Addamsovih **16.35** Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Nora noč čarovnic **21.30** Film: Sedem let v Tibetu (dram., '97, i. B. Bitt)

PLANET TV

11.00 12.30 Tv prodaja **11.15** 22.55 Nan.: Prijatelji **11.40** Modni oblikovalci Heidi Klum **12.45** Nad.: Sulejman Veličastni **13.45** Ellen **14.40** Nan.: Talenti v belem **15.35** 21.00 Kmetija - Nov začetek **16.45** Film: Strokovnjakinja za ljubezen (kom.) **18.25** 18.55 Danes **18.30** Zvezde Danes **20.00** Serija: Castle **22.00** Nan.: Ljubice **23.30** Nan.: Pod lupo pravice

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.10 Prva izmena, Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 11.15 Največ sveta otrokom sliši Slave; 12.15 Moj Sv. Ivan; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odrpta knjiga: Marko Sosič: Iz zemlje in sanj - 5. nad., sledi Music box; 18.00 Kulturne diagonale, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 RK svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih!; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Poslovne informacije; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 16.30 Planinski vodnik; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Filmofil; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do rapa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima classifica; 11.00, 18.00 Cultura e società; 11.35 Playlist; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Punto e a capo; 13.35 Ora musica; 14.00, 21.30 Mi ritorni in mente; 14.35 Glasba; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.35 Nel paese delle donne; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 22.00 Extra extra extra; 23.00 Tutti i topi vogliono ballare; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Vesoljska predstavitev

MOSKVA - Gostitelji svetovnega prvenstva v nogometu leta 2018 Rusi so slovesno predstavili uradni znak mundiala. Trije astronomi mednarodne vesoljske postaje ISS so predstavili znak približno 400 kilometrov od Zemlje v televizijskem prenosu, na katerem je nastopil tudi predsednik Mednarodne nogometne zveze Joseph Blatter. Znak je oblikovala portugalska agencija, prikazuje pa stilsko oblikovan pokal, ki je prežet s simboli potovanja v vesolje in ikonografijo.

Kdaj SP 2022?

BERLIN - Predsednik Bayerna in nekdanji kapetan nemške izbrane vrste Karl-Heinz Rummenigge predlaga, da bi svetovno prvenstvo 2022 v Katarju organizirali konec aprila in začetek maja. Rummenigge meni, da prvenstvo v Katarju zaradi visokih temperatur preprosto ne more biti na sporedu v tradicionalnem junijskem in julijskem terminu. Njegov predlog za april in maj temelji na dejstvu, da klubom prav tako ne ustreza zimski termin prvenstva, ki ga je predlagala Fifa.

ROKOMET V Mariboru so se razšli s Šibilo

MARIBOR - Po skoraj štirih letih in pol klop rokometašev Maribora Branika zapuša trener Marko Šibila. Glavni povod, da se je vodstvo kluba odločilo za sporazumno prekinitev sodelovanja, sta nedavna prehitra izpada iz evropskega pokala EHF in pokala Slovenije. Šibila je bil v preteklosti tudi trener tržaškega kluba Palamano Trieste.

VRNITEV - Slovenski košarkarski reprezentant Uroš Slokar bo kariero nadaljeval pri španskem Estudiantesu. Enaintridesetletni Slokar (210 cm) je za Estudiantes igral že v minuli sezoni, novo priložnost pa je dobil zaradi poškodbe Stefana Birčevića, ki bo z igrišč odsoten dober mesec. V dolgotrni karieri je Slokar zamenjal že kar nekaj klubov (Slovan, Benetton, Snaidero, Triumph, Fortitudo, Union Olimpija, Siena, Manresa, Virtus, Gran Canaria, Alba).

NEBOVEČ - Osemdesetletni Italijan Bruno Grandi ne bo več kandidiral za predsednika Mednarodne gimnastične zveze.

POKAL - Četrtnfinale pokala Slovenije: Celje - Zavrč 2:1, Koper - Nova Gorica 4:3 po podaljšku.

KOŠARKA - Evropski pokal: Szolnoki - Union Olimpija 80:86 (28:25, 48:42, 70:58). Omič 18, Salin 16 točk za Olimpijo.

INODNEZIJA - Indonezijska nogometna zveza je do konca sezone suspendirala dva svoja kluba, Sleman in Semarang, ker je na njuni medsebojni tekmi, ki je odločala o polfinalistu končnice elitne lige, padlo pet avtogolov. Posnetki s tekme nazorno kažejo, da sta vratarja gole prejela namerno, saj sta, kot kaže, obe ekipi želeli tekmo izgubiti. Nobena izmed njiju se namreč v polfinalu ni želela pomeriti s Pusamania Borneo, ekipo, ki naj bi jo vodili kriminalci.

NOGOMET - Deveti krog v A-ligi

Koristno le za Romo

Antonini pred praznimi vrati ni imel težav potisniti žogo v mrežo Juventusa. Za prvake je bil to prvi poraz v letošnji sezoni in prvi prvenstveni od marca letos

ANSA

LESTVICA

Juventus	9	7	1	1	16:4	22
Roma	9	7	1	1	16:4	22
Milan	9	4	4	1	18:12	16
Sampdoria	9	4	4	1	9:5	16
Udinese	9	5	1	3	11:9	16
Lazio	8	5	0	3	15:8	15
Napoli	9	4	3	2	17:12	15
Inter	9	4	3	2	15:10	15
Genoa	9	4	3	2	10:8	15
Fiorentina	9	3	4	2	9:6	13
Verona	8	3	2	3	9:14	11
Torino	9	3	2	4	7:9	11
Sassuolo	9	2	4	3	10:15	10
Cagliari	9	2	3	4	14:12	9
Palermo	9	2	3	4	9:17	9
Atalanta	9	2	2	5	4:11	8
Empoli	9	1	4	4	10:16	7
Cesena	9	1	3	5	6:15	6
Chievo	9	1	1	7	6:15	4
Parma	9	1	0	8	12:21	3

PRIHODNI KROG : 1.11. ob 15.00 Napoli - Roma, ob 18.00 Empoli - Juventus, ob 20.45 Parma - Inter, 2.11. ob 15.00 Chievo - Sassuolo, Sampdoria - Fiorentina, Torino - Atalanta in Udinese - Genoa, ob 20.45 Milan - Palermo, 3.11. ob 19.00 Cesena - Verona, ob 21.00 Lazio - Cagliari

RIM - Igrati med tednom za nogometaše v italijanski A-ligi nikoli ni posebno veselje. Pada malo golov, a sinočnji so bili težki. Juventus je tako v Genovi proti Genoi prvi letošnji prvenstveni poraz doživel po голу, ki mu ga je Antonini zabil v sodnikovem podaljšku, Sampdoria pa je v Milanu proti Interju padla v 90. minuti (prav tako prvič letos) po zelo sporno dosojeni enajstmetrovki, ki je ni zgrešil Icardi. Odleglo se je tudi trenerju Mazzarriju, ki je v Milanu že dolgo na prepihu. Ker je Udinese zelo gladko izgubil v Firencah, je od tega kroga največ koristi imele Roma. Z lahko zmago proti Ceseni je namreč Juventus dohitela na vrhu lestvice, ki pa se je zelo zgoštila med 3. in 10. mestom. Druga sila prvenstva utegne postati Lazio, če bo danes zmagal v Veroni. To pa zato, ker sta se morala sinoči Milan in Napoli zadovoljiti z neodločenim izidom. Posebno težke minute je doživljal Rafael Benitez, ki je bil na tekmi v Bergamu proti Atalanti vse do 86. minute, ko je zadetek Denisa iz prvega polčasa izenačil Higuain, najbrž že s pripravljenimi kovčki v rokah za odhod iz Neaplja. Srce mu je pred iztekom tekme poskočilo vsaj še enkrat: Higuain je po голу že v sodnikovem podaljšku zastreljal enajstmetrovko. To je bila letos njegova že druga napaka z bele točke. Prvič je »pomilostil« Chievo.

Derbi kroga je bil v Firencah, kjer Udinese ni izpolnil pričakovanj, saj je bil večji del tekme v podrejenem položaju. Josip Iličić si je za Fiorentino že v 4. minuti »požrl« gol, na drugi strani je večni mladinec Di Natale z glavo zadel vratnico, a je bilo to tudi vse, kar so na stadionu Franchi pokazali gostje.

Na dnu je Parma že pod vodo, tone pa tudi slovensko obarvani Chievo (a je sinoči igral le Birs, 83 minut), ki je sicer v Palermu izgubil nezasluženo, po голу, ki ga je Rigoni dosegel skoraj v izdihljajih tekme.

Atalanta - Napoli 1:1 (0:0)
STRELCA: Denis (A) v 57. in Higuain (N) v 86. min.

Cagliari - Milan 1:1 (1:1)
STRELCA: Ibarbo (C) v 24. in Bonaventura (M) 34.

Fiorentina - Udinese 3:0 (1:0)
STRELCA: Babacar v 44. in 70., Borja Valerio v 80. min.

Genoa - Juventus 1:0 (0:0)
STRELEC: Antonini v 94. min.

Inter - Sampdoria 1:0 (0:0)
STRELEC: Icardi (11.m) v 90. min.

Palermo - Chievo 1:0 (0:0)
STRELEC: Rigoni v 81. min.

Roma - Cesena 2:0 (1:0)
STRELCA: Destro v 8. in De Rossi v 81. min.

Torino - Parma 1:0 (1:0)
STRELEC: Darmian v 10. min.

Verona - Lazio danes ob 20.45

Sassuolo - Empoli 3:1 (0:1)
STRELCA: Croce (E) v 11., Missirili v 56., Floccari v 61. in Berardi v 73. min.

ROKOMET Slovenija v Kopru do zmage

Slovenija - Slovaška 31:25 (15:12)

Slovenija: Škof, Prošt, Marguč 1, Kavtičnik 3, Natek 4, Cehte 7, Miklavčič, M. Žvižej, L. Žvižej 2, Gaber 1, Zorman 2, Bezjak, Gajič 9 (7), Razgor 1, Bundalo, Bombač 1.

Slovaška: Paul, Putera, Rabek 7 (1), Slaninka, Hruščak 2, Violentics 3 (2), Petro 3, Mikeci, Duris 1, T. Urban 3 (2), Pekar, L. Urban 2, Stranovsky 2, Gamrat 2, Mizenko, Sivač.

KOPER - Slovenski rokometaši so na uvodni kvalifikacijski tekmi za nastop na evropskem prvenstvu na Poljskem upravičili vlogo papirnatih favoritov in vpisali prvi par točk na svoj račun.

Izbranci Borisa Denića so imeli v prvem polčasu nadzor nad solidnimi Slovaki, ki so jim onemogočili nastop na svetovnem prvenstvu na Hrvaškem leta 2009, na včerajšnji tekmi v koprski Bonifiki pa so jih pred 2500 gledalci dokončno zlomili šele v drugem polčasu. Slovenija se bo v prihodnjem krogu v gosteh pomerila z Latvijo, tekma pa bo v soboto, 1. novembra, v Dobeletu.

VZS MITJA ČUK - Začela se je sezona

Športna dejavnost v polnem teku Maja bodo gostili regijske igre

Začela se je športna sezona 2014/15 tudi za VZS Mitja Čuk, ki bo še kako pestra in zahtevna. Poleg rednih nastopov na Specialni olimpijadi v Sloveniji in v košarkarskem prvenstvu "Bomba" čaka poizrtvovalne športne delavce pri VZS še organizacija tradicionalnega košarkarskega turnirja Zmagajmo vsi, 27. marca 2015, in velike prireditve Regijske igre specialne olimpijade, ki bo 22. maja prihodnjega leta pri nas.

»Predvsem organizacija Regijskih iger zahteva velik napor, tako da smo že sedaj začeli z delom,« nam je povedal eden glavnih športnih delavcev pri VZS Sandi Štefančič. In je še dodal: »Medtem je naša športna dejavnost v polnem teku. Naši gojenci pridno vadijo za nastope v raznih športnih panogah in prav vse moramo pohvaliti za prizadevnost, ki jo kažejo na treningih in na tekmah.«

Prejšnji teden se je VZS Mitja Čuk udeležilo dveh pomembnih tekem. Balinarji so nastopili na mednarodnem Turnirju prijateljstva, ki ga je priredilo društvo Barčica Centra za socialo v Kopru. Bil je to prvi ekipni nastop za naše balinarje v zelo ostri konkurenci šestih ekip iz Italije in Slovenije. VZS je sicer izgubil vse tekme in končal na zadnjem mestu, z nastopom svojih varovancev pa sta bili vadijenci Alma Vidau in Melita Malalan povsem zadovoljni.

Sandi Štefančič

FOTODAMI@N

IZIDI: Šentmar - VZS M. Čuk 4:3; Dutovlje - VZS 6:0; Barčica 1 - VZS 7:1; VDC Mark - VZS 4:1.

Postava VZS: Adriano Gorza, Gabriella De Stradi, Roberto Sancin, Fabio Martinez, Patrizia Brandolin, Giuliano Mauer; vadijenci: Alma Vidau in Melita Malalan.

Dan pozneje so košarkarji VZS igrali prvi krog tradicionalnega prvenstva "Bomba" v Romansu proti absolutnemu favoritu za prvo mesto, ekipi G. Schultz. Naši košarkarji so v prvem polčasu igrali lagodno in dosegli le dve točki. V drugem delu tekme pa so bili močnim nasprotnikom povsem enakovredni (8:8) in tako častno izgubili.

IZID: G. Schultz - VZS Mitja Čuk 24:10 (2:16)

VZS: Matteo Fragiaco 6, Stojan Jelenič 2, Giuliano Mauer 2, Maura Spazzali, Lorenzo Corbelli, Greta Carciotti, Adrin Milič, Francesca Sfreddo, Sandro Schergna, Patrik Rebula (kapetan), trenerja: Sandi Štefančič in Daniel Tomizza.

Prvenstvo se bo končalo 27. marca prihodnje leto, ko bo v telovadnici pri Briških tudi mednarodni turnir Zmagajmo vsi. To bo obenem priložnost za nagrajevanje obeh prireditev in družabnost vseh udeležencev. (lako)

ODBOJKA - Katarina Pučnik začena svojo pot v ženski A2-ligi

Upa, da bo igrala

Dvajsetletna Tržačanka Katarina Pučnik, nekdanja odbojkarica Bora, bo v nedeljo začela svojo pot v italijanski poklicni A2-ligi v dresu ekipe Delta Informatica iz Trenta. S tem klubom je lani dosegla napredovanje iz B1-lige, avgusta letos pa pogodbeno podaljšala sodelovanje še za eno leto. S tem se ji je izpolnila želja, da bi postala poklicna odbojkarica, kar je tudi bil njen cilj, ko se je leta 2011 odločila za selitev na Tridentinsko.

Pučnikova zavzema v konceptu novince iz Trenta vlogo rezerve standardne korektorice in kapetanke moštva Marchioronove, ki je bila v lanskem sezoni prava gonilna sila ekipe. Kljub temu je Pučnikova prepričana, da se ji bo v višji ligi ponudila priložnost za igranje.

»Igralke smo si med sabo enakovredne in trener je na pripravljanih tekmah vsem dal priložnost za igranje. Na prijateljski tekmi proti Vicenzi, ki igra v isti ligi kot mi, je v drugem setu zamenjal praktično celo postavbo in smo vseeno zmagale. Igrale bodo tiste, ki bodo v najboljši trenutni formi, razen libera, za katero ni menjave. V fazi priprave pred tekmo nikoli nismo vedele, kdo bo igral v začetni postavi,« pravi Katarina pred nedeljskim startom na gostovanju v Sovoretu pri Cosenzi. Ker si je Marchioronova v začetku priprav pretrgala trebušno mišico, nato jo je začel boleti še hrbet, je Pučnikova odigrala vse pripravljalne tekme v prvi postavi, tudi tekmo proti A1-ligašu Casalmag-

goreju, za katerega igra reprezentantka Serena Ortolani.

»Svojo nalogo sem opravila dobro. Letos spet tudi serviram v skoku. Ujela sem pravi ritem glede izmeta žoge in mi gre kar dobro. Izkazala sem se tudi v bloku, v sistemu naše igre pa korektorica napada predvsem iz 2. linije,« je povedala. Marchioronova je sicer pred pričetkom sezone okrevala, preteklo nedeljo je tudi prevzela svoje mesto v standardni postavi na edinem uradnem pripravljalnem turnirju.

»V B1-ligi je bila ona nenadomestljiva, igralka višje ravni, zdaj pa še ni v pravi formi,« ocenjuje Pučnikova, ki upa, da bo morda na igrišče stopila že v nedeljo. Prvi nastop v Trentu pa bo šele 23.

novembra. V drugem krogu bo Delta Informatica prosta. V ligi je namreč le trinajst ekip, ker so Forli vključili v najvišjo ligo, a ga niso nadomestili. Cilj ekipe iz Trenta je sicer obstanek. (ak)

LOKOSTRELSTVO

Karen Hervat odlično začela zimsko sezono

Karen Hervat, lokostrelka tržaškega Kluba Ascat, je v nedeljo nastopila na prvi tekmi v dvorani. Oktobra se je namreč začela zimska sezona. Hervatova, ki je jakostni lestevici v mladinski kategoriji deklic prva, je v Mania-gu slavila zmago. Dosegla je 558 točk, to se pravi le štiri točke od rekorda. Od 60 puščic, ki jih je ustrelila, jih je 31-krat zadela tarčo.

KOŠARKARSKA D-LIGA

Kontovel že drevi ob 21.00

Po porazu v derbiju proti Sokolu je bilo časa za lizanje ran pri košarkarjih Kontovelci bora malo, saj jih v domači telovadnici pri Briščkih že drevi (ob 21. uri) čaka prvenstveni dvoboj D-lige proti Perteolam. Kontovelci so vsekakor do tekme spravili pod streho dva treninga in trener Švab ocenjuje, da so dobro pripravljeni. Danes bo vsekakor zaradi službenih obveznosti manjkala Daniel Zaccaria. Perteole so še brez točk, kar Švaba čudi, saj meni, da niso slaba ekipa. Treba se bo torej potruditi.

NOGOMET

V nedeljo ne bo Cvijanoviča

V nedeljskem deželnem derbiju nogometne D-lige proti Fontanafreddi (v Repnu ob 14.30) trener Krasa Predrag Arčaba ne bo imel na razpolago branilca Miroslava Cvijanoviča, ki je v Mogliano Venetu prejel četrti rumeni karton. Tretjega ima tudi Patrik Bordon, ki bo moral v nedeljo paziti. Že v soboto bo na sporedu tekma skupine C Legnago - Arzignano-chiampo. Srečanje bodo ob 14.00 predvajali tudi po televiziji RaiSport1.

V soboto bo v promocijski ligi Juventina gostovala pri Costalungi v Trstu. Pri Domju pa bo v okviru 1. AL na sporedu občinski derbi Domio - Breg.

Obvestila

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Začetek 2. izmene v soboto, 1. novembra 2014, od 15. do 17. ure. Informacije na info@skdevin.it ali na tel. 3358416657 - 3358180449.

KOŠARKA - Promocijska liga na Goriškem

Primanjkuje višina, a so optimistično razpoloženi

Če se dan pozna po jutru, so lahko košarkarji Doma, ki bodo jutri začeli nastope v promocijski ligi, brez skrbi. V pripravljanih tekmah so pokazali dobre predstave, premagali tudi nekatere izmed možnih favoritov prvenstva, kar je pred prvim uradnim nastopom zelo spodbudno. Trener Eriberto Dellisanti je vsekakor zelo previden: »Zmage ne pomenijo veliko, saj so bile to le ogrevalne tekme. Gotovo pa dobri nastopi krepijo vzdušje v ekipi,« pravi trener, ki bo člansko ekipo vodil drugo sezono zapored. Ekipa je v primerjavi z lani izgubila predvsem v višini: Kos je prestopil k Mossi, domovec Ivan Bernetič pa igra z Goriziano, prav tako ni več Marca Ventina. Od igralcev, ki so igrali pod košem, je ostal samo še Graziani, ki pa je bil do pred tremi leti vaterpolist. Kljub nižji postavi pa se trener Dellisanti s svojimi varovanci seveda ne predaja: prilagodili so sistem igre, po katerem bo izmenično en igralec igral pod košem. In ravno s taktičnimi prijemi bodo skušali nadoknaditi pomankljivosti. »Ker bomo nekatere igralce črpali tudi v ekipi under 19, v obeh ekipah delimo enak sistem igre. Prestop mladih med člane bo zato naraven.« Od mlajših bosta minutaža že nabirala Franzoni in Antonello (ki ima sicer težave s kolenom), v trenažni sistem je vključen tudi Jaš Bensa, članom pa se bo izmenično pridružil še kdo od mladincev. Ker igralce Doma opisuje predvsem mladost, bodo stavili tudi na njihovo hitrost in agresivnost v obrambi mož na moza.

V prvem krogu bo na vrsti že goriški derbi proti Dinamu (ob 20.30 v telovadnici na ul. Rismondo), ki sodi med glavne favorite prvenstva, saj združuje igralce deželne C- in D-lige, a v pripravljanih tekmah še ni pokazal pravega obraza. Od goriških ekip izstopata Mossa in Atleti-smo (na turnirju v Štandrežu prejšnji teden Dom premagal Athletismo, z Mossa pa v okrnjeni postavi izgubil v finalu). »Rezultatskih ciljev si ne postavljamo. Glede na to, da se kar osem ekip uvrsti v play-off, verjamem, da bomo tudi mi med njimi,« je prepričan Dellisanti. Dom bo domače tekme igral ob sobotah ob 18.30 v Kulturnem domu. (vs)

Trener Doma Eriberto Dellisanti (arhivski posnetek)

KOŠARKA - Under 19 elite

Spet popolna premoč Jadrana ZKB

Jadran Zkb - Alba Cormons 66:53 (13:19, 30:26, 53:33)

Jadran: Regent 5, Ridolfi 14, Peric 2, Kojanec 4, Daneu 3, Albanese 2, Srdoč 11, Zobec 14, Gelleni 7, Kocijančič 4, trener Gerjevič. 3 točke: Ridolfi 3, Gelleni 1.

Mladinci Jadrana so tudi ta teden naleteli na sebi nedoraslega tekmeča, ki so ga brez težav premagali. Nasprotniki so sicer vodili celo prvo četrtino, v kateri jadrancovi nikakor niso uspeli najti pravega ritma, slabo so predvsem metali na koš, tako da so po petnajstih minutah še zaostajali (15:19). Takrat pa je Jadran s tremi dobrimi posegi Ridolfija v petih minutah nadoknadil zaostanek, izenačil (23:23) in povedel. Popoln preobrat pa se je zgodil v tretji četrtini, ko so z delnim izidom 15:2 povedli s 45:28. Takrat je bilo tekme v bistvu konec, saj so v zadnjem delu prednost samo še upravljali. Gerjevič je v igro vključil vse razpoložljive igralce, ki so tudi dosegli koš. Med posamezniki sta se tokrat izkazala Srdoč predvsem s posegi v obrambi in Zobec z meti iz kota.

Pallacaneto Trieste 2004, pri katerem igra Simon Cetto in Aleksander Daneu, je v četrtem krogu izgubila proti Pordenonu z 83:51. Najboljši strellec je bil ravno Daneu z 10 točkami, Cettolo pa jih je zbral 8.

Ostali izidi: Basketrieste - Fogliano 80:71, Arcobaleno - Falconstar 92:56, Arditia - Spilimbergo 62:73, Codroipese - Centro Sedia 75:40, San Vito - APU 41:59. **Vrstni red:** Spilimbergo, APU in Jadran 8, Podernone in San Vito 6, Arcobaleno, Codroipese, Pall. Ts in Basketrieste 4, Alba 2, Fogliano, Falconstar, Centro Sedia in Arditia 0.

PLANINSKI SVET

Polanjanje venca v dolini Glinščice

Da bi se spomnili preminulih članov in prijateljev, vseh, ki so ljubili gore in so se pred nami trudili za iste ideale, da bi obudili spomin na navdušeno planinko in društveno dobrotnico Vekoslavo Slavec in še posebej na štiri naše člane, perspektivne alpiniste, ki so postali žrtve naci-fašističnega terorja, se bomo tržaški planinci zbrali danes popoldan, v četrtek, 30. oktobra, ob 14.00 uri na trgu v Boljuncu.

Po obisku domačega pokopališča in poklonu dobrotnici, se bomo podali na spominski pohod v dolino reke Glinščice. Pod jugovimi stenami bomo položili venec pred obeležje, ki ga je Slovensko planinsko društvo Trst postavilo padlim alpinistom v spomin.

Martinovanje

Martinovanje ali Kostanjeva nedelja je za Slovensko planinsko društvo Trst že po tradiciji pravi praznik za starejše in za mladino. Prijeten jesenski sprehod in užitek, ki ga nudi v tople jesenske barve odeta narava, prijetna družba, veselo druženje ob toplem kosilu, pečenem kostanju, mlademu vinu in veselih zvokih, vse to ustvarja prav posebno vzdušje.

Letošnje Martinovanje bo v nedeljo, 9. novembra 2014. Tržaški planinci, pridružili se jim bodo tudi čla-

ni pobratenega društva Integral iz Ljubljane, se bodo zbrali ob 9.00 uri v Bazovici, pri Športnem centru Zarja. Najprej se bodo podali na nezahteven, predvidoma 2 uri in pol trajajoč jesenski pohod po tamkajšnji okolici, sledilo bo prijateljsko druženje. Izlet je primeren za vse, predvsem za mlade družine z otroki.

Iz organizacijskih razlogov vabimo člane, da se prijavijo do pone-

deljka, 3. novembra na tel. številko 040 22 0155 (odgovarja Livio) ali pri odbornikih planinskega društva.

Plezanje tudi domena žensk

S torkovo tekmo na bazoviški umetni steni se je zaključil tečaj športnega plezanja, ki so ga priredili člani alpinističnega odseka SPDT. Lepo oktobersko vreme je prizaneslo devetim mladim plezalcem, ki so z veliko vne-

Tečajniki plezanja SPDT

mo osvajali prvine športnega plezanja. V telovadnici so tečajniki poleg gibanja v steni urili tudi vzle, vravno tehniko in manevre, ki so jih potem poskušali in utrjevali na skali. V sklopu tečaja so obiskali plezališča v dolini Glinščice, v Doberdolu, na Črnem kalu ter v Rovinju, prav na zadnjem celodnevem izletu na Hrvaškem (na sliki) so si najbolj korajžni privoščili celo zadnji skok v jesensko morje.

Če je bil na začetku prejšnjega stoletja alpinizem izključno moški šport, to danes zagotovo ne drži. Letošnji tečaj je priča pravi inverziji trenda, saj je bila ta izvedba prva, v kateri je imel nežni spol številčno premoč, in to s kar sedem proti dva. Premoč je bila vidna tudi na zaključni tekmi, na kateri je zmago slavila Nikol Križmančič, ki je edina zaključila vse zastavljene balvane. Končnemu nagrajevanju, za katerega je prispevala trgovina Alternativa sport, je sledila družabnost v društveni hiši v Boljuncu, kjer so si tečajniki ogledali fotografije ter načrtovali bodoče plezalne izzive.

Dom

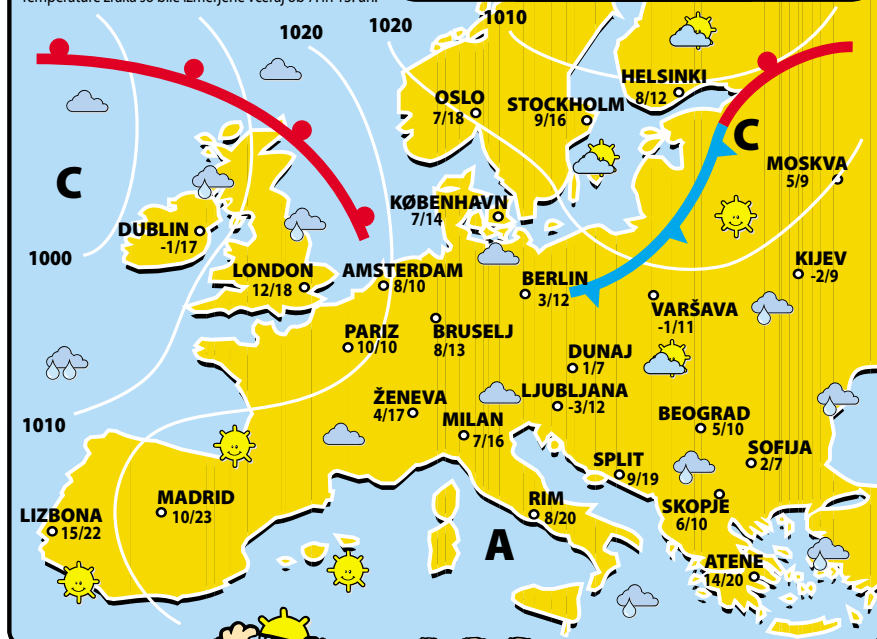
David Abrami	1994	182	play
Luca Antonello	1996	183	krilo
Jaš Bensa	1996	179	branilec
Alberto Bogaro	1995	190	center
Daniele Collenzini	1990	180	branilec
Omar Franzoni	1996	174	branilec
Erik Graziani	1990	188	center
Edoardo Mattiussi	1995	184	krilo
David Sanzin	1987	191	k/c
Luka Tercic	1991	177	branilec
Albert Voncina	1990	179	play
Gabrijel Zavadlav	1990	188	krilo
Matej Zavadlav	1994	186	branilec

Trener: Eriberto Dellisanti

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

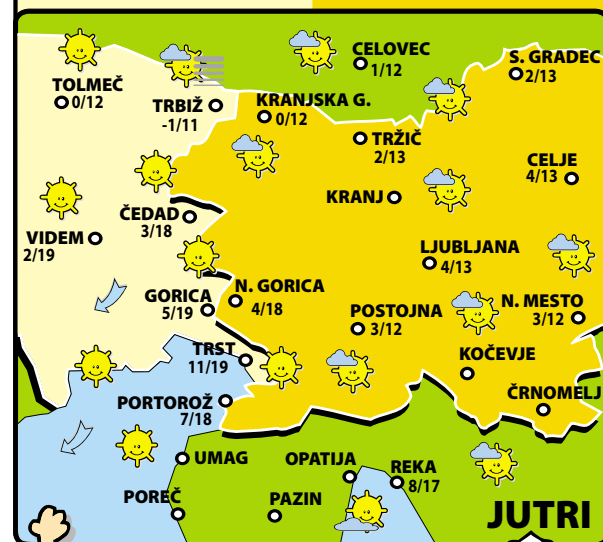
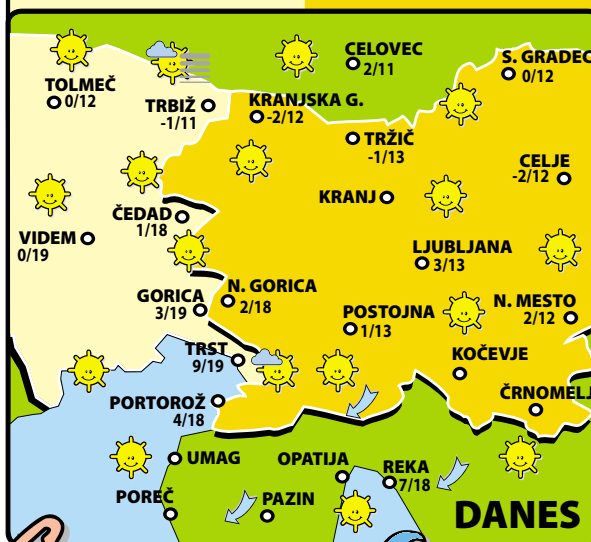
Nad srednjo in južno Evropo je območje visokega zračnega tlaka. S šibkim severovzhodnikom v višinah k nam priteka dokaj hladen zrak.

Po celi deželi bo še prevladovalo jasno vreme. Pihala bo zmerna burja. Na trbiškem bo dopoldne rahlo spremenljivo in ponoči možna megla ali nizka oblačnost.

Pretežno jasno bo. Po nižinah v notranjosti države bo dopoldne megla ali nizka oblačnost, ki lahko ponekod v vzhodni Sloveniji vztraja večji del dneva. Najnižje jutranje temperature bodo od -2 do 4, v alpskih dolinah in na planotah Notranjske okoli -4, najvišje dnevne od 8 do 12, na Primorskem okoli 17 stopinj C.

Po celi deželi bo še jasno vreme. Pihala bo zmerna burja. V hribovitem svetu bo ponekod spremenljivo z rahlo oblačnostjo.

Jutri se bo nadaljevalo suho jesensko vreme. Precej jasno bo, z občasno zmerno oblačnostjo. Zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla ali nizka oblačnost.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vstane ob 6.41 in zatone ob 16.55
Dolžina dneva 10.14

LUNINE MENE
Luna vstane ob 12.34 in zatone ob 22.51

NA DANAŠNJI DAN
1940 – Sneženje, ki se je ponekod začelo že 27. oktobra, je ponehalo. Na Rakitni so zjutraj izmerili kar 37 cm, v Žireh 31 cm, v Senovici, vzhodno od Celja, 27 cm, na Pleškem pri Hrašniku 22 cm, v Slovenj Gradcu 20 cm in v Kranju 16 cm.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.44 najvišje 17 cm, ob 7.56 najnižje 0 cm, ob 13.17 najvišje 16 cm, ob 20.23 najnižje -28 cm.
Jutri: ob 4.40 najvišje 22 cm, ob 10.50 najnižje -3 cm, ob 15.31 najvišje 10 cm, ob 22.19 najnižje -27 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 19,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m11 2000 m3
1000 m7 2500 m1
1500 m5 2864 m1
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah doseže do 2,5 in v gorah do 3.

Ruski avtomobilski trg v hudi krizi

Rusko-ukrajinska kriza in posledično sankcije, ki sta jih EU in ZDA uvedli zoper Rusijo močno vpliva na ruski avtomobilski trg, ki je v avgustu padel za 26%, v septembru pa za 10%. Večina proizvajalcev vozil je zabeležila večji padec prodaje v zadnjih mesecih. Največja skupina na trgu, AutoVAZ-Renault-Nissan, je v septembru zabeležila 11-odstotni, druga največja skupina Volkswagen pa kar 24-odstotni padec prodaje. Korejska Kia je v septembru prodala 19,5 odstotka manj vozil. Največji padec je doživel GeneralMotors, kar 43 odstotkov manj. Eden redkih proizvajalcev, ki beleži rast, je Mercedes-Benz, kjer so v septembru prodali 13 odstotkov več vozil.

Novi Renault megane

Novi Renault megane v novi podobi ima rahlo spremenjeno podobo sprednjega dela, medtem ko je vse ostalo bolj ali manj nedotaknjeno. Motorji ostajajo isti kot doslej, edina večja sprememba v paleti je kombinacija bencinskega TCe motorja s samodejnim dvosklopčnim menjalnikom EDC. Ta je od verzije z običajnim menjalnikom nekoliko dražji.

SEAT - Na italijanskem tržišču najprej samo z dizelskimi motorji

Novi član družine leon X-PERIENCE

Vse različice s štirikolesnim pogonom in sklopko Haldex – K nam pride spomladi

Španska družina leonov se je obogatila za dodatnega člana. Tokrat gre za štirikolesno gnanega leon X-PERIENCE, ki bo k nam prišel spomladi prihodnjega leta. Leon X-PERIENCE ni terenec v pravem smislu besede in niti ni SUV, s svojim štirikolesnim pogonom pa vas bo marsikdaj rešil na spolzki cesti ali pa ko zapade sneg, če boste seveda imeli zimske gume. Ponujali ga bodo najprej samo z dizelskimi motorji, in sicer 1600-kubičnim agregatom, ki zmora 110 KM ter z dvema dvoliterskima, ki zmora 150 oz. 184 KM. Prva dva imata 6-stopenjski ročni menjalnik, najmočnejši pa že znani samodejni dvosklopčni DSG s šestimi prestavi. Vsi so povezani s Haldex sklopko pete generacije, ki zagotavlja odlično lego na cesti. Štirikolesnik je zelo udoben in primeren tudi za daljša potovanja, ob upoštevanju dejstva, da se ponša s prtljažnikom, v katerem je kar 587 litrov prostora. Cene še niso določili, predvidoma pa se bo začela pri 28 tisočakah.

ŠVEDSKA - Blamaža Honda CR-V padla na preprostem izpitu 4-kolesnega pogona

Švedska revija Tenkinens Värld so preizkusili štirikolesni pogon Hondinega modela CR-V, na katerem je v letu 2013 enkrat že »padel«, a so člani uredništva te švedske revije, dali znamki možnost, da so na novo programirali elektroniko 4WD pogona in jim na preizkus dali primerek, da ponovijo test iz leta 2013. In so ga. Ampak test, ki simulira popolno izgubo trakcije na prednjem kolesnem paru, je pokazal, da elektronska zapora diferenciala v modelu CR-V prav nič navora ne pošlje zadnjim kolesom, saj je avto obstal na mestu, ob koncu testa, ko je voznik popustil stopalko za plin pa celo zlezal nazaj po klančini. Pri Hondi, so se na objavo tega prispevka tudi že odzvali in v izjavi za javnost zapisali, da simulacija ne prikazuje dovolj realno situacij v resničnem svetu, saj so takšne situacije, kjer bi prednji par koles popolnoma izgubil trakcijo praktično nemogoče ...

FIAT - Še do pred kratkim so veljali za okolju najbolj prijazne

Ob varčevalnih ukrepih so izpusti avtov koncerna FCA dosegli višek

Če so Fiatovi avtomobili do pred kratkim veljali za najčistejše, kar zadeva izpušne emisije CO₂, se je stanje v zadnjih mesecih bistveno spremenilo, še zlasti če govorimo o ameriški proizvodnji koncerna Fiat-Chrysler, ki so ga pred kratkim poimenovali kar FCA. Še leta 2013 se je lahko znamka Fiat v Evropi pohvalila pri svojih modelih z najmanjšo povprečno vrednostjo emisij CO₂ (117 g/km), s čimer je prehitela znamki Renault in Peugeot na drugem mestu (obe s 121 g/km). Ker pa Fiat v zadnjem času ni investirjal v nove tehnologije, se jim je varčevanje že maščevalo, na lestvici pa so zgolj v enem letu padli na četrto mesto. Še slabše je v Združenih državah: letno poročilo o napredku

zmanjšanja porabe goriva, ki ga je pripravila ameriška Agencija za zaščito okolja, pa je pokazalo, da imajo modeli koncerna FCA v ZDA najvišjo povprečno porabo goriva ter posledično največje emisije CO₂. Majhni Fiatovi avtomobili, ki imajo skromno porabo goriva, se onkraj luže prodajajo zgolj za vzorec.

Povprečno tako njihovi avtomobili v ZDA porabijo 11,7 l/100km, medtem ko je povprečna vrednost vseh proizvajalcev 9,8 l/100km. Povprečna vrednost izpustov CO₂ se je znižala na rekordno najnižjo vrednost, a še vedno znaša 230 g/km.

Pri koncernu FCA sicer obljubljajo, da bodo brez težav dosegli zastavljene cilje, pri čemer o elektrifikaciji svojih modelov zaenkrat ne govorijo. Kako? S ponudbo manjših modelov, novimi pogonskimi sklopi (8- in 9-stopenjski menjalniki, sodobni turbodizelski ter manjši bencinski agregati).

PEKING - Modeli LRJ grede za med Aristokratske land roverje bodo delali na Kitajskem

Družba Jaguar Land Rover, ki je šla iz britanskih v kitajske roke, je odprla svojo prvo tovarno na Kitajskem, kjer bodo na 400 tisoč kvadratnih metrih izdelovali vozila za kitajske voznike. Najprej bodo začeli izdelovati range rover evoqua. V novo tovarno sta Jaguar Land Rover in kitajski partner Chery vložila 1,8 milijarde ameriških dolarjev (1,42 milijarde evrov), tam bodo izdelovali do 130 tisoč vozil letno. Ta bodo namenjena predvsem kitaj-

skemu trgu, ki je najpomembnejši za družbo, saj tam prodajo deset odstotkov svojih športnih terencev. Samo na Kitajskem namreč Jaguar Land Rover prodaja sto tisoč vozil letno.

Jaguar Land Rover bo čez dve leti odprl tudi novo tovarno v Braziliji, še eno pa naj bi zgradili tudi na jugu ZDA. Na drugi strani bodo še ta mesec odprli novo tovarno motorjev v Wolverhamptonu v Veliki Britaniji.

Pripravil Ivan Fischer